

CULEGERE DE ARTICOLE
MASA ROTUNDĂ „Multilingvism și Interculturalitate în Contextul Globalizării”
Ediția a III-a
ISBN 978-9975-147-83-5 (PDF)



MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII



CULEGERE DE ARTICOLE

MASA ROTUNDĂ „Multilingvism și Interculturalitate în Contextul Globalizării” EDIȚIA a III-a

in memoriam
Gheorghe Moldovanu,
doctor habilitat,
conferențiar universitar

27 mai 2022,

Academia de Studii Economice din Moldova
str. 61 Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni,
Chișinău, Republica Moldova

Chișinău-2023

CZU 81'246.3(082)=135.1=111=161.1

M 45

*Eveniment organizat în cadrul Acțiunii COST:
Language in the Human Machine Era (LITHME)*

COMITETUL ȘTIINȚIFIC AL EVENIMENTULUI:

Dodu-Gugea Larisa, doctor în economie, conferențiar universitar, Decan
Facultatea REI, ASEM

Staver Liliana, Șef Serviciu Știința, ASEM

Roșcovan Nina, doctor în filologie, lector universitar, Departamentul Limbi
Moderne, ASEM

Romanova Anastasia, doctor în filologie, lector universitar, Departamentul
Limbi Moderne, ASEM

Rusu Djulieta, doctor în economie, conferențiar universitar, Departamentul
Limbi Moderne, ASEM

Pîrlog Angela, doctor în economie, lector universitar, Departamentul Limbi
Moderne, ASEM

Hîrbu Stella, lector universitar, Departamentul Limbi Moderne, ASEM

DESCRIEREA CIP A CAMEREI NAȚIONALE A CĂRȚII DIN REPUBLICA
MOLDOVA

**Masa rotundă "Multilingvism și Interculturalitate în Contextul
Globalizării"**, ediția a 3-a, 27 mai 2022 : Culegere de articole / Ministerul Educației
și Cercetării, Academia de Studii Economice din Moldova, Facultatea Relații
Economice Internaționale ; comitetul științific, comitetul organizatoric: Dodu-Gugea
Larisa [et al.]. – Chișinău : SEP ASEM, 2023. – 157 p. : fig., tab.

Cerințe de sistem: PDF Reader.

Texte : lb. rom., engl., rusă. – Rez.: lb. engl. – Referințe bibliogr. la sfârșitul art. –
În red. aut.

ISBN 978-9975-147-83-5 (PDF).

81'246.3(082)=135.1=111=161.1

M 45

ISBN 978-9975-147-83-5 (PDF).

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.7739720>

© 2023. Autorii lucrării. Toate drepturile rezervate. Reproducerea
integrală sau parțială a textului, prin orice mijloace, fără acordul autorilor și
al SEP al ASEM, este interzisă și se pedepsește conform legii.

© Serviciul Editorial-Poligrafic al ASEM

COMITETUL ORGANIZATORIC AL EVENIMENTULUI:

Dodu-Gugea Larisa, *doctor în economie, conferențiar universitar, Decan Facultatea REI, ASEM*

Roșcovan Nina, *doctor în filologie, lector universitar, Departamentul Limbi Moderne, ASEM*

Rusu Djulieta, *doctor în economie, conferențiar universitar, Departamentul Limbi Moderne, ASEM*

Hîrbu Stella, *lector universitar, Departamentul Limbi Moderne, ASEM*

Mamaliga Alla, *lector universitar, Departamentul Limbi Moderne, ASEM*

Pîrlog Angela, *doctor în economie, lector universitar, Departamentul Limbi Moderne, ASEM*

Vasilache Sergiu, *lector universitar, Departamentul Limbi Moderne, ASEM*

Bolgari Natalia, *lector universitar, Departamentul Limbi Moderne, ASEM*

Vacarciuc Ana, *studenta an. II, licența, BA-205, ASEM*

Responsabilitatea asupra conținutului textelor comunicărilor revine
în exclusivitate autorilor

CUPRINS

| | |
|--|----|
| INCORPORATING GLOBAL CITIZENSHIP EDUCATION INTO BUSINESS ENGLISH LESSONS // ÎNCORPORAREA EDUCAȚIEI CETĂȚENIEI GLOBALE ÎN CADRUL LECȚIILOR DE LIMBA ENGLEZĂ DE AFACERI <i>Nadejda BACIMANOVA, ASEM</i> | 6 |
| THE MULTICULTURAL COMMUNICATION AND ITS INFLUENCE ON THE INTERNATIONAL TOURISM INDUSTRY <i>Luminita DIACONU, ASEM</i> | 21 |
| DIVERSITY OF IDENTITY, BILINGUALISM AND PLURICULTURALISM IN WESTERN AND EASTERN CULTURES // DIVERSITATEA IDENTITĂȚII, BILINGVISMUL ȘI PLURICULTURALISMUL ÎN CULTURILE OCCIDENTALE ȘI ORIENTALE <i>Carolina DODU-SAVCA, ERNU ELENA, ULIM,</i> | 32 |
| ON THE IMPORTANCE OF THE CULTURAL COMPONENT IN FOREIGN LANGUAGE LEARNING // О ВАЖНОСТИ КУЛЬТУРНОГО КОМПОНЕНТА В ПРОЦЕССЕ ИЗУЧЕНИЯ ИНОСТРАННЫХ ЯЗЫКОВ <i>Stella HÎRBU, ASEM</i> | 50 |
| GLOBE - ASSESSMENT TOOL OF THE IMPACT OF NATIONAL CULTURE ON MANAGEMENT IN THE CONTEXT OF GLOBALIZATION // GLOBE – INSTRUMENT DE EVALUARE A IMPACTULUI CULTURII NAȚIONALE ASUPRA MANAGEMENTULUI ÎN CONTEXTUL GLOBALIZĂRII <i>Angela PÎRLOG, ASEM</i> | 61 |

**INTERCULTURAL MANAGEMENT - THE WAY TO
ECONOMIC AND BUSINESS SUSTAINABILITY
МЕЖКУЛЬТУРНЫЙ МЕНЕДЖМЕНТ - ПУТЬ К
ЭКОНОМИЧЕСКОЙ И БИЗНЕС УСТОЙЧИВОСТИ**
Olivia PLĂMĂDEALA, student, ASEM 75

**LINGUISTIC GLOBALIZATION IN THE 21ST CENTURY:
ANGLICISATION FROM IDIOLECT TO HIGHER
EDUCATION**
*Nina ROȘCOVAN, ASEM, Larisa DODU-GUGEA, ASEM
Liliana STAVER, ASEM, 87*

**THE ROLE OF EXTRACURRICULAR ACTIVITIES IN
FOREIGN LANGUAGES FOR INTERCULTURAL
COMPETENCE ACQUISITION
ROLUL ACTIVITĂȚILOR EXTRACURRICULARE ÎN
LIMBI STRĂINE ÎN FORMAREA COMPETENȚEI
INTERCULTURALE**
Djulieta RUSU, ASEM. 100

**PRAXEOLOGICAL APPROACHES TO CONSECUTIVE
INTERPRETING IN THE ACADEMIC ENVIRONMENT.
MULTILINGUAL PERSPECTIVES
ABORDĂRI PRAXEOLOGICE ALE INTERPRETĂRII
CONSECUTIVE ÎN MEDIUL ACADEMIC. PERSPECTIVE
MULTILINGVE**
Ina SÎTNIC, USM..... 140

**INCORPORATING GLOBAL CITIZENSHIP EDUCATION
INTO BUSINESS ENGLISH LESSONS**

**ÎNCORPORAREA EDUCAȚIEI CETĂȚENIEI GLOBALE ÎN
CADRUL LECȚIILOR DE LIMBA ENGLEZĂ DE AFACERI**

CZU 811.111'276.6:339

DOI <https://doi.org/10.53486/9789975147835.01>

NADEJDA BACIMANOVA

MA, university lecturer

The Academy of Economic Studies of Moldova

The Republic of Moldova, Chisinau

61 Banulescu-Bodoni Street

E-mail: bacimanova.nadejda@ase.md

ORCID: 0000-0003-3951-874X

Abstract. *Teaching English nowadays is not an easy task, as English teachers, including those teaching Business English, are constantly under pressure, because they have got to do more than just teaching the language. Taking into account the changes and challenges occurring in the modern world, they have got to prepare the people who are ready to live, study or/and work in a globalised environment, where the basic language of international communication is English. The knowledge of the English language is not the only necessary thing on the way of becoming a global citizen. Some skills are also necessary, which are often named the 21st century skills. There are some practical ways to implement global citizenship education both at the institutional level and in the classrooms. Business English lessons prove to be particularly effective in this respect.*

Key words: *global citizen, global citizenship education (GCE), skills, knowledge, teaching, learning.*

JEL CLASSIFICATION: I20

***"Education is the most powerful
weapon you can use to change the world."
(Nelson Mandela)***

INTRODUCTION

The modern world is subject to various constantly happening changes, related to all spheres of human life. Contemporary people take the challenge of innovations and tend to adapt their modernized mentality and technologies to newly appearing concepts of development. The list of challenges is constantly updating. What are some of the biggest ones we are facing in the 21st century? The recent ‘leader’, i.e. the coronavirus health pandemic, has recently been substituted by the war in Ukraine. Besides, there is climate change and pollution, ethnic conflicts and migration, terrorism, racism, poverty, prejudice, social inequality. To sum up, there are lots of political, social, financial and environmental issues the modern world is suffering from. There is something all of them have in common – they are all the result of an interconnected world. Problems do not happen just locally, they often affect neighbouring regions, and, ultimately, might cause changes (nowadays, unfortunately, mostly negative) all over the world. Considering the fact that, in this mutually dependent world, where events in one place affect other parts of the world, it is clear that it is not possible to live in an isolated way, not depending on events and changes happening worldwide. Thus, we are not just citizens of a country or a set of countries, we are citizens of the world. These ideas have given rise to the concept ‘global citizenship’, which refers to “a sense of belonging to a broader community and common humanity” [4].

Therefore, we all share responsibility to look after our world and everything in it. Antoine de Saint-Exupéry’s lesson about being responsible forever for what you’ve tamed has not lost its significance. On the contrary, it is as relevant as ever and is becoming even more vital than it was back then. We should be responsible for our planet and everything happening here, and younger generation should be taught this sense of responsibility in the same way the fox taught the little

prince to be responsible for his rose. Global citizenship education (GCE) is an effective means to do this as it is an educational initiative to prepare students not only for the challenges of the modern world, but also the opportunities and responsibilities that are brought by being a member of the global community. Young people are the key to protecting our world for future generations. Global citizenship education can inspire students to get involved in being the change they wish to see in the world, following Mahatma Gandhi's slogan “You must be the change you wish to see in the world.”

2. BASIC CONTENT

2.1. Global citizenship education: essence, focus, aims, dimensions, importance and value

Global citizenship education (GCE) is “a framing paradigm which encapsulates how education can develop the knowledge, skills, values and attitudes learners need for securing a world which is more just, peaceful, tolerant, inclusive, secure and sustainable” [4]. It should prepare students for the global challenges, opportunities and responsibilities that they are likely to face in the 21st century. This approach to teaching and learning opens students' eyes to the world around them, and empowers them to make positive changes both on the local and global level. Raising individuals as global citizens requires some changes in traditional educational approaches. Education is not only a means of globalization or integration, but it is also a tool for overcoming the problems created by globalization. That is why it is of great importance that the education system must renew itself in this sense and contribute to this process. In this context, global citizenship education has recently gained importance in education systems around the world. It is focused on the following:

- promoting among learners the idea of not only belonging to their nation, but also to the world;
- including global issues such as democracy, social justice, human rights, etc.;
- preparing for living in an increasingly diverse world.

Global citizenship is a sense of belonging to a broader community and common humanity. It emphasizes political, economic, social and cultural interdependency and interconnectedness between the local, the national and the global. This kind of education gives learners the competencies and opportunities to realize their rights and obligations to promote a better world and future for all. Being applied in different ways in different contexts, settings, regions, cultures and communities, GCE has a number of common elements and implies developing in learners a specific set of knowledge, skills (cognitive and non-cognitive), attitudes, values and behaviours. Thus, the *aims of GCE* include fostering:

- deep knowledge about world countries, cultures, global governance structures, rights and responsibilities, global issues and connections between global, national and local systems and processes;
- cognitive skills of critical thinking, decision-making, cooperative problem solving, creativity, adopting a multi-perspective approach that recognizes the different dimensions, perspectives and angles of issues, etc.;
- non-cognitive skills including social skills, empathy, conflict resolution, communication skills, negotiation skills, networking and interacting abilities, each of them being related to different backgrounds, origins, religions, languages, cultures and perspectives;
- attitudes of global awareness, cultural appreciation, respect for diversity, care and empathy for others and the environment, each of them being supported by an understanding of a collective identity on the one part and individual cultural, religious, ethnic or other differences on the other part;
- universal values such as fairness and social justice, equality, dignity, respect etc.;
- behavioural capacities to act collaboratively, think creatively, be willing to find solutions for challenges and to strive for the collective good, on local, national and global levels.

The ‘product’ of GCE are global citizens, who are ready to face and resolve global challenges and contribute to transforming the world into a more peaceful, tolerant, inclusive and secure place. Oxfam defines a global citizen as someone who:

- is aware of the wider world and has a sense of their own role as a world citizen;
- respects and values diversity;
- has an understanding of how the world works;
- is passionately committed to social justice;
- participates in the community at a range of levels, from the local to the global;
- works with others to make the world a more equitable and sustainable place;
- takes responsibility for their actions [2].

According to Clarisse O. Lima and Scott W. Brown [1], a global citizen is a person who has the following characteristics:

- 1) awareness and concern about globalization and its impacts on individuals and the world;
- 2) awareness about rights and responsibilities of a citizen;
- 3) meaningful and socially valued use of information and communication technologies (ICT);
- 4) basic skills needed to fully operate and participate in a globalized society (critical-thinking skills, decision making skills, problem-solving skills, initiative, IT skills etc.).

Global citizenship education entails ***three core conceptual dimensions*** which can serve as the basis for defining its goals, learning objectives and competencies, as well as priorities for assessing and evaluating learning. These core conceptual dimensions are based on, and include, aspects from all three domains of learning: cognitive, socio-emotional and behavioural.

The cognitive domain implies that students acquire knowledge, understanding and critical thinking about global and local issues related to the environment, countries, populations, human rights, citizenship etc.

The socio-emotional domain is connected with developing the sense of belonging to a common humanity, sharing values and responsibilities, empathy, solidarity and respect for differences and diversity. Students develop values/attitudes that help them live respectfully and peacefully with others from around the world.

The behavioural domain is related to acting effectively and responsibly at local, national and global levels for a more peaceful and sustainable world. Students are motivated to participate, fight injustice, and become agents of change.

GCE promotes learning that nurtures greater consciousness in and around real life issues. First of all, it is focused on ways to make changes at local level that can ultimately influence the global level through participatory strategies and methods. All this is possible with transformative pedagogy, which helps to increase the relevance of education in and out of classrooms. Transformative pedagogical practices are learner centered; foster awareness of local challenges, collective concerns and responsibilities; encourage dialogue and respectful teaching/learning; are focused on cultural norms, national and international policies that influence the formation of values; promote critical thinking and creative abilities; are solution-oriented; develop resilience and promote tolerance and respect [4].

GCE promotes teaching and learning that:

- are based on respectful attitude of/to every participant of the process;
- are learner-centered and highly interactive;
- promote active style of work and involve quite a lot of cooperation;
- offer opportunities for students to experience learning in varied settings including classroom activities, institutional ones, those requiring community participation or involving international exchanges;
- include globally-oriented learning resources that help students understand better their own identity both on local and global levels.

2.2. Integrating GCE into Business English lessons

Global citizenship education can be integrated with many subject areas, and each of them has an important contribution to developing the key elements of active and responsible global citizenship. One of the areas in which it can be especially effectively implemented is foreign language programs, including Business English. The English curriculum is ideal for this in many ways.

Firstly, English itself is the lingua franca of the modern era in general and the language of business in particular. It is no longer owned by a few nations, but has become a tool for a great number of speakers, both native and non-native, which is actively engaged in a shared cross-cultural dialogue.

Second, there is a certain subject flexibility in foreign language courses, which does not exist in others. When we teach English, we need a context. And the phenomenon of global citizenship can provide that content. In Business English classes, it is common to read/listen and discuss global issues related to international trade, making/selling/buying goods and services, various aspects of multinational companies' activity (management, marketing, finance, etc.), negotiations, doing business internationally and others. Reading texts on such a great variety of topics exposes students to different perspectives of life. An indispensable part of Business English lessons is listening to conversations, watching videos, where people from different corners of the world meet and often speak English with different accents. Thus, students deal with real-world situations showing the diversity of the world. Taking part in projects, speaking and writing practices, individually or collaboratively, are a natural way to elicit students' opinions and ideas and share them with group mates/teachers.

Third, learning English is closely connected with 'putting yourself in someone's shoes', which is directly related to many of the goals of GCE, e.g. fostering empathy, promoting peaceful intercultural communication, learning from the cultures of others, etc. At Business English lessons, students are often engaged in role-play activities, group/pair work, case studies, where they perform various roles,

discuss various people's actions, comment on their decisions, and consider positive and negative consequences.

Finally, GCE is implemented at Business English lessons through promoting cooperative learning, setting up collaborative tasks, which provide an appropriate environment for helping students develop personal, socio-emotional, behavioural and so-called 21st century skills. In particular, learners are engaged in collaborative tasks and projects that allow them to develop self-awareness and empathy as well as practise critical thinking, analytical, problem-solving, digital, collaborative, communicative, and creative and lots of other useful skills.

It is clear that the main task of foreign language instructors should not be just teaching vocabulary, grammar, pronunciation, listening, speaking, reading and writing; they have a responsibility to train students who will actively participate in the solution of global issues or at least develop awareness and understanding of these issues. Global issues should be addressed in ELT courses as a way of teaching for global citizenship. In this context, one of the best approaches is content-based, when teaching is organized around themes and topics, instead of grammar, functions or situations. The English language becomes an instrument of learning about the world, that is why it is beneficial to tackle motivational themes and authentic materials in the process of teaching/learning. GCE becomes an educational filter through which teachers create and manage the learning environment, plan and design teaching materials, deliver and evaluate their lessons, responding to students' real needs.

English teachers always encourage students to explore diverse identities and cultures, think critically about their place in the world, build respectful relationships and collaborate positively and dynamically. A global citizenship approach to teaching/learning English develops learners' empathy, respect for diversity and a better insight into their place and role in local/national/global communities. It also expands learners' thinking and enlarges their horizons, as well as develops critical literacy, leading to higher motivation and better achievements. The emphasis of GCE on real-life learning, using real stories coming from real people, is

a great way to inspire learners become global citizens. They are provided with practical opportunities to develop self-expression, communication and social skills to interact with others both in their own communities and worldwide.

Taking into account the above-mentioned information, it is safe to say that Business English classroom is a favourable space to promote GCE. There are several reasons why it is so beneficial for preparing global citizens. The first reason is GCE helps students develop their global identity. Students view English as a way to communicate in the global landscape, but not just as a means to access the English-speaking world. Another reason is that the Business English curriculum often includes many themes related to GCE. Finally, looking at GCE from an educator's point of view, English language teachers often have more resources and opportunities for global training, which enables them to be more resourceful and creative on the latest global issues; not only educating students but also conducting teachers' growth. For this reason, teachers should have a positive attitude towards global citizenship; be knowledgeable about designing an educational environment that integrates global citizenship education into their courses and arranging the classroom environment to implement these practices. However, not all ELT instructors have sufficient level of knowledge, skills, attitude and action related to global citizenship education. Therefore, it may be helpful to provide ELT educators at all levels with in-service training on integrating global citizenship education into ELT so that they can organize the teaching-learning environment according to the principles of global citizenship education.

2.3. Ways of implementing GCE in the Business English classroom

It can be concluded that the need for global citizenship education is a growing global norm. English lessons prove to be particularly effective for integrating its important elements and aspects into classroom management and learning environment. The ways of implementing GCE in the Business English classroom might be the following:

- empowering students through Business English knowledge;
- learning about other people/nations/regions/countries through language activities (reading, listening, speaking);
- using global citizenship for the teaching context;
- encouraging resource sharing;
- setting up collaborative tasks, organising pair/group work, which demonstrates the importance of cooperation and showing respect;
- ensuring fairness in interactions;
- respecting personal boundaries and preferences of work dynamics (e.g. acknowledging students who prefer to work individually);
- encouraging students not only to voice their own opinions, but also to actively listen to the opinions of others, developing active listening skills;
- minimizing waste and promoting a tidy, clean environment;
- providing students with opportunities to both question themselves (e.g. self-evaluation tasks) and learn from those around them (e.g. peer teaching, peer assessment);
- using visuals that normalise global citizenship showing the diversity of people and challenging stereotypes.

A global citizenship approach within the Business English course offers numerous, diverse opportunities for real-life learning in English, enabling younger generation to learn, think and take action in relation to global issues. Here are just a few practical ideas:

SPEAKING AND LISTENING

- Develop empathy, explore different perspectives and recognise the complexity of an issue by role playing a particular character or situation. Case studies are especially favourable in this respect. Dealing with them, students investigate how some departments/companies/ communities around the world are being influenced by various situations happening on local/national/international level.

- Develop students' skills to constructively discuss their own values, opinions and ideas about simple and complex local/global issues such as doing business, working for an employer or being self-employed, relocation, mergers and takeovers, creating decent working conditions and pleasant working environment etc.
- Use various teaching strategies, methods and techniques to develop a wide range of English skills, including critical, creative and collaborative thinking; supporting arguments and counter-arguments; generating hypotheses; making and checking predictions etc.
- Explore issues such as conflict resolution, creativity, inventiveness, entrepreneurship, building a successful career, successful promotion, importance of HR, career growth, etc.
- Develop collaborative thinking and increase exploratory talk.
- Present information about local/global issues, products, companies in a variety of ways, providing visual support, using various types of graphic organizers.

READING

- Use various fun and effective learning strategies to explore the information about various local and global issues, e.g. „Know – Want to know - Learnt”, SWOT analysis, a Venn diagram etc.
- Use case studies to explore similarities and differences between the lives and experiences of others and learners' own ones, and identify common hopes, worries, and values.
- Use a wide range of texts to stimulate learners' imagination, critical and analytical thinking abilities.
- Research business stories from different cultures. Look at how people/companies/organizations succeed or fail and analyse reasons and consequences.

WRITING

- Write leaflets, create posters, which persuade others to take action. Develop learners' ability to make a case clear and persuasive, using specific examples and supporting evidence.
- Inspire learners to find, write down and present interesting facts about local and global issues related to the topics studied during the course.
- Write business letters/emails about real or imaginary issues.
- Write persuasive letters to customers.

Teaching Business English with a global citizenship approach has a number of benefits.

BENEFITS TO LEARNERS

- Develops effective communication, critical literacy and thinking skills which lead to better achievements.
- Improves cultural understanding and enhances learners' awareness of their own opinions, values and assumptions.
- Develops language knowledge which reflects the cosmopolitan nature of English in a changing world.
- Enables learners to explore how language is used to represent the world and the ways people experience it.

BENEFITS TO TEACHERS

- Engages learners through the use of real-life stories and situations to develop their reading, writing and spoken language skills.
- Motivates learners to deepen their understanding of local and global issues.
- Challenges learners' current perspectives and values.

BENEFITS TO THE WIDER WORLD

- Enables learners to apply their language learning to local and global issues.
- Encourages learners to value diversity and challenge inaccurate or false assertions made by others.
- Gives learners confidence in sharing their learning with real audiences.

- Equips learners with the knowledge, understanding, values, attitudes and skills that will enable them to contribute towards a more just and sustainable world.

3. CONCLUSIONS

As a result of all this complex and multifaceted work students will become real global citizens who:

- are more emphatic, worldly, understanding;
- don't follow the crowd, but always have their own judgement;
- take time to learn and become lifelong learners;
- always keep an open mind;
- crave experiences, not possessions;
- are not afraid to think big, as big issues need big solutions;
- are not short-sighted;
- work well with others, are ready and able to collaborate;
- are ready and willing to embrace responsibility;
- are ready to embrace their role in the world community and understand how their actions help shape our world.

Global citizenship education is an educational philosophy, a teaching/learning style enabling students to make informed choices about their communities and the world around them. It helps students learn that they share similarities with others, and that, at the same time, there are differences, which develops respect and appreciation for diversity. It helps students realise that they are part of something large. As a result, they are prepared to live in a constantly changing world, contributing in a positive way to its sustainable development. At its core, GCE empowers teachers to become better educators, students to become better learners, and all the participants of the educational process to become better people for a better world and active global citizens.

„We can change the world and make it a better place. It is in our hands to make the difference.” (Nelson Mandela)

REFERENCES:

1. BAŞARIR, Fatma (2017). *Examining the Perceptions of English Instructors Regarding the Incorporation of Global Citizenship Education into ELT*. In: *International Journal of Languages' Education and teaching*, vol. 5, issue 4, pp. 409-425. ISSN: 2198-4999.
2. *Education for Global Citizenship*. A guide for schools. [Accessed: 15 July 2022]. Available: <https://oxfamibrary.openrepository.com/bitstream/handle/10546/620105/edu-global-citizenship-schools-guide-091115-en.pdf?sequence=11&isAllowed=y>
3. *English and Global Citizenship Guide*. [Accessed: 15 July 2022]. Available: <https://oxfamibrary.openrepository.com/bitstream/handle/10546/620710/gt-english-gc-guide-291220-en.pdf.pdf?sequence=4&isAllowed=y>
4. *Global Citizenship Education. Preparing learners for the challenges of the 21st century*. Paris: UNESCO, 2014. 45 p. ISBN 978-92-3-100019-5.
5. *Global Citizenship Education. Topics and learning objectives*. Paris: UNESCO, 2015. 71 p. ISBN 978-92-3-100102-4.
6. *Global Citizenship in the Classroom. A guide for teachers*. [Accessed: 15 July 2022]. Available: <https://oxfamibrary.openrepository.com/bitstream/handle/10546/620105/edu-global-citizenship-teacher-guide-091115-en.pdf?sequence=9&isAllowed=y>
7. HADLEY, Jonathan. *Global Citizenship Education*. [Accessed: 15 July 2022]. Available: <https://www.onestopenglish.com/methodology-tips-for-teachers/advancing-teaching-global-citizenship-education/1000216.article>
8. HADLEY, Jonathan. *Global Citizenship Education Tips*. [Accessed: 15 July 2022]. Available: <https://www.onestopenglish.com/methodology-tips-for-teachers/advancing-teaching-global-citizenship-education-tips/1000246.article>
9. NORMAN, E. J. (2021) *Global Citizenship Education in the English Language Classroom: Theory and Practice*. In: *Advances in Social Science, Education and Humanities Research, Proceedings of the 18th International Conference of the Asia Association of Computer-*

Assisted Language Learning (AsiaCALL–2-2021). Vol. 621, pp. 345-348. ISBN 978-94-6239-496-4. ISSN 2352-5398. DOI:
<https://dx.doi.org/10.2991/assehr.k.211224.033>

THE MULTICULTURAL COMMUNICATION AND ITS INFLUENCE ON THE INTERNATIONAL TOURISM INDUSTRY

CZU 338.48(100)

DOI <https://doi.org/10.53486/9789975147835.02>

LUMINITA DIACONU, univ. lecturer,

The Academy of Economic Studies of Moldova,
Moldova, Chisinau, B.Bodoni str., 61

Ph.D candidate,

e-mail: diaconu.luminita@ase.md

ORCHID: 0000-0002-6736-6344

Abstract. Introduction: After World War II, a new international system was established and it stimulated reduced

Introduction: After World War II, a new international system was established and it stimulated reduced trade barriers and formed new international economy. Entrepreneurs asked for deeper analysis of culture as found multicultural communication an important part of business. This way, International tourism deserves deepened analysis as entire structure of it is multicultural communication and recent tourism trends warns against need to be prepared to revise existing organizational standards of international tourism enterprises.

The aim of this article is literature review identifying issues of multicultural communication related to international tourism business in the discourse of globalized societies.

Methods: It defines areas of further research to make evaluation of multicultural communication interaction to international tourism and propose issues for discussion related to new challenges of customer relations in the context of changing market situation and further growth of the importance of cultural communication in tourism.

Keywords: *multicultural communication, globalization, international tourism business environment*

JEL CLASSIFICATION: F00, F10, F15

Introduction

The tourism industry is considered transnational and cross-cultural in its genetic nature and character. It is a global socio-cultural practice, as well as a growing sphere of professional activity, and the most common and increasingly affordable way of learning and mastering the world, that is, “their” and “foreign” cultures. As a result, the modern tourism industry is not able to perform its functions without intercultural communication. Due to the fact that globalization processes in society are accelerating, the nature of intercultural communication in the system of international tourism industry is undergoing various changes. The effect of space-time communication, the formation and spread of a global language and global culture, cities, tourism market, information and virtualization of tourism space, and many other factors of globalization to a large extent modify the content and features of intercultural communication in tourism.

Tourism is an industry that serves the international communities. Language plays here an important role in the global and local communication. A tourist travels to various destinations due to the fact that it is of environmental, social, cultural, and religious importance. No tourist chooses a destination due to the language, but often tourists consider language a barrier for travel and tourism. This article explores the diversity in culture in terms of language used for communication both oral, written, and body language in the context of global to local.

The tourism industry is experiencing changes, which affect the globalization, and creates a new context for its development and a new environment in which people travel with ever-decreasing restrictions, and as a result, become witnesses and participants in the interpenetration of cultures, wide intercultural contacts. Tourism not only affects the economic development of the regions, while creating a large number of jobs, and affects the natural environment, but it is also an agent of cultural change. The content and forms of intercultural communication in the system of international tourism become and develop as a result of interaction between the subjects of social and

cultural activities in tourism, and are tourism factors at the level of individuals, groups, social communities, and ethno-cultural, professional and business communities, organizations and institutions that belong to different cultures. This interaction takes place in the tourist conceptual space in view of the fact that it is necessary to achieve a basic and effective understanding based on the needs of joint activities and the exchange of information through the adopted sign systems, that is, through languages, techniques and means of their use. It is assumed that intercultural communication is a communication between representatives and carriers of different cultures, that is, a meeting of so-called “their” and “alien” but also the interaction of identical units, which suggests that, on the one hand, the existence and expansion of various cultural-specific species and forms of intercultural contacts, and on the other, it is the development and transformation of the units themselves in the process of intercultural interaction in the tourist space. In the global tourism space, the culture of tourism, and as a consequence, the tourism industry culture determines and directs tourism communication and the latter supports strengthens, recreates and transfers the tourism culture for others. It should also be noted that tourism as a multicultural phenomenon has the features of intertext, which is a tourism texts overlay of different interacting cultures, the use of which is provided by a set of cultural-specific concepts. Interaction of globalization on international tourism business environment and intercultural business communication is comparably newly appeared subject, taking into consideration that contemporary tourism has developed as a typical product of Western societies (Davidson, 1993:5). Entrepreneurs of Western societies have developed international tourism, basing their ideas in classical Western philosophy, values and lifestyle (Hooker, 2009: 60). Even Europe is still expected to be main market player in terms of international travelers, international receipts and international expenditures, new emerging markets of international tourism certainly play increasing role (UNWTO, 2000). Changing structure of international tourism business environment will be challenging for destinations, current market leaders, and in particular Europe as new

outbound tourism markets is expected to require alternative products, corresponding to their cultural interests and needs.

In order to better understand further expectations, intercultural differences will re-gain their topicality as they might act as a guarantee for successful operational performance. In the context of globalization, cultural aspects cannot be ignored (Kavous 2009:513) Intercultural communication, fundamentally, is an approach to analyze how different cultures or people with different cultural background interact to each other. Even formulation of one and unique definition of culture is challenging, often there are three significances mentioned how culture can be understood: sense of excellence, integrated system of human knowledge and opinion and attitudes, values and practices describing institution, organization or group (Singer 1998:98). All the different definitions demonstrate understandings on how to understand certain action or criteria, how to analyze them.

Culture includes technology, arts, science as well as moral values, also habits and behavior of individuals, groups or societies. Through culture, individuals and societies set a frame of daily routines, by implementing general understanding of categories as right or wrong, good or bad and similar (Hofstede, 1989: 390). At the same time, there is an emphasis on language, physical and psychological dimension, determining the successful outcome of communication. It is, however, important to highlight interdependence of these dimensions as they can be observed from either objective or subjective perception. Considering ongoing market changes, formulation of new international business communication strategies are expected. In these strategies intercultural communication will be playing an increasing role, considering that effective intercultural communication strategy can improve company's global competitiveness (Griffith, Harvey, 2000:88).

As culture in general is playing an important role on corporate organizational culture and employees as basic elements of organization when it comes to cultural analysis in an organization (Evans, 2007:2), intercultural communication difficulties arise also in international business relations. Obviously, that increasing numbers of

outgoing tourism travelers from emerging markets and so called BRIC countries in the first place (UNWTO, 2000; UNWTO 2010) and existing prognosis of increasing importance of these markets, are considered as a new business opportunity for inbound tourism business in most of destinations and Europe, as a market leader in particular.

However, these opportunities are bounded with challenges, related to intercultural differences and among them the following should be highlighted.

Firstly, in the future, people will have to spend more and more time with people who will be speaking different languages, related to different values and will be interacting to different principles, compared to ones currently known in Western societies. The world is becoming smaller and it can be named as global village and can be considered as a form of future societies (Barnlund 1998: 35). Cultural relations, both in daily routines and business are expected to gain its importance. We will not be able to live only with basic knowledge of cultural differences or learned standard phrases of different languages. Finding of ways how to enter into different cultural space, understand values and norms of this space will be an important task. Without it, societies and industries will not be able to operate efficiently as members of global system, lacking general knowledge of conditions how international business is done. Every culture expresses it through communication and cultures primarily exist to defend groups of symbols, language, gestures, physical contact and importance of subjects (Barnlund 1998: 38). In a conversation, the involved members seek to find information defining importance, which can be further associated to understandable things.

Each culture tends to create its own universe of discourse (Barnlund 1998: 45) and when different universes interact to each other, culture shock occurs. In a global village, such interaction is unavoidable. If language can be learned, then understanding of physical contact is something requiring different knowledge and cultural understanding (Griffith, Harvey, 2001:89).

Secondly, emerging international tourism markets represent different cultural type and communication context. In analysis of culture and elements, different societies are encompassing into their cultures: two cultural types can be distinguished, based on psychological studies and studies concentrating on individual relationship to group (Triandis, Bontempo, Villareal, 1988:324,326). Two cultural groups can be named: individualist (USA, Canada, Europe – UK, Germany, Scandinavia, Australia, New Zealand, individual goals are primary versus collectivist) and collectivist cultures (Asia (Japan, China, Korea, India), Africa, Mediterranean countries, Middle East, Central and South America (Brazil, China, Argentina), goals of individualist are subordinated to collectivist; in collectivist cultures it is considered to be important – how my own action interacts with entire group) (Watkins, Liu, 1996: 69).

Individualist and Collectivist cultures also represent different approaches how emotions, also towards service supplier are expressed. Individualists are concerned only about personal concerns, while in collectivist cultures the worth of entire group is considered; in collectivist cultures emotions signal internal, subjective feelings, while in an individualist culture emotions signal changes of reality (Mesquita, 2001: 69). Alternatively, it is offered categorization of cultures from communicational perspective and they are observed and named respectively low context and high context communication. Cultures with Western European roots rely in low context communication when details are specified and context must be explicit in the message. The message itself means everything. Low context cultures are German-Swiss, Scandinavian, English (both American and British); in contrast, have high context communication when all is understood from the context, where verbal messages have little meaning without the surrounding context. These are such cultures as Japan, China, Arab Countries, Latin American countries; In these cultures, relations are close and personal, like in a family (Hooker, 2008: 250).

Practically, classical international tourism market leaders and core markets can be considered as low context, while current ongoing

market changes means that high context cultures are expected to enter these markets.

Thirdly, conceptual challenges are packed into language and importance of competences. In a globalized world international trade is a new form of global economic order. In 1960 international trade was only 136 billion USD, compared to 9 trillion in 2000 (EFMD). Growth of international trade stimulates further growth of global interdependence. Globalization requires managers to become interculturally competent. This competence includes nature of work, as well as worker and management process. Any business conducted across national borders is different from business run in domestic market only (Sae 2007:56). Through occurring changes affecting modern societies in forms of market liberalization, political democratization and technological development, globalization obviously has created new challenges for international tourism and it can be named a product of globalization. It has also stimulated emergence of intercultural communication as a phenomena of a modern society involving interpersonal communication between people from different socio-cultural systems and/or communication between members of different subsystems (ethnic or racial groups) (Sae 2007: 57).

However, these relations are accompanied with wrong assumptions, where among most important is that efficient communication between cultures is solely based on linguistic competences; much of knowledge that people have about different cultures is not based in language (Bloch 1991: 184) and assumption that communication is mechanical, unrelated to emotional and other interpersonal factors (Sae 2007:57). At the same time, undeservedly, less attention is paid to the fact that misunderstandings come from existing stereotypes and unneeded ethnocentrism and intercultural differences are embedded into values and priorities of different cultures. Five competences needed to become interculturally competent

1) cultural awareness: understanding the differences,

2) communicative competence: communicating across the differences,

3) cognitive competence: acknowledging stereotypes,

4) valuing differences,

5) gaining synergy from the differences;

Fourthly, Barna M. LaRay gives an overall summary supplementing some of the previously mentioned issues, naming them stumbling blocks (LaRay 1998:173). The ones deserving more attention are

1) assumption of similarities, based on own assumption of proper way of living, not considering biological and social expectations;

2) non-verbal interpretations of people representing different cultures;

3) previously formed assumptions and stereotypes creating misleading image reducing effectiveness of communication;

4) wish to evaluate and compare individual, group or cultural perception to the one owns;

5) disturbance, as any intercultural communication is closely related to interaction with unknown, creating wish of defense.

Intercultural dialogue is also an effective form of intercultural communication and a tool for smoothing interethnic, interracial, interreligious contradictions and tensions, movement to peace and stability, sustainable development, solving the problems of preserving the natural and cultural environment and cultural diversity. It can also act as a means, model for solving the civilizational problems of the modern multicultural world in its global understanding, as well as a strategy of cultural policy of states in a multicultural world. It is necessary to understand the dialogue of cultures in the global tourism space as an effective form of intercultural communication, the main purpose of which is to achieve interaction, mutual understanding and mutual enrichment of peoples, countries and cultures

Having catered to international tourists for years, hotel workers in many countries already recognize the need for multicultural awareness and skills. Many hotel employees, however, do not have a

multicultural outlook. A study of 19 hotels that serve a large number of foreign guests found that communicating with those guests in their language is important. But speech alone is not enough, and guest-contact employees should learn about visitors' cultural expectations. Hoteliers should supply their personnel with multicultural training either on their own, in conjunction with other operations, or in partnership with local college programs. Strategies for multicultural training include language training and familiarization with the body language, social systems, history, and etiquette of other cultures.

It should be mentioned that intercultural communication is a tool for making of the tourist environment to provide a safe, comfortable, sustainable, harmonious, understandable and attractive environment for tourists. As a result, both verbal and non-verbal tourist communication are considered. And verbal communication systems are broadcast in the cultural and intercultural spaces of tourism through a system of concepts, which are verbalized in national and international tourism term systems.

Conclusion

To summarize, everything stated above, it must be pointed out, that the intercultural competence as a set of interrelated components (language, communicative, cultural and other competencies) is a social need of the individual, which provides it with intercultural adaptability, and professionally significant qualities of a new generation specialist, designed to act in a multicultural environment. It should also highlight the conceptual competence, in which it is believed that the necessary knowledge, understanding, ability and willingness to effectively interpret the figurative, conceptual, value meanings of concepts, and should be used correctly all of the above in communication linguocultural and linguocognitive concepts from the common for communicants cognitive base, as the fact that intercultural communication constantly and synchronously creates and recreates concepts in which it makes sense and in turn, involves the interaction of the concept spheres of different cultures.

Thus, it can be concluded that globalization has helped to develop contemporary tourism and at the same time created new challenges with further global integration. Discourse of intercultural communication, its importance and competences is among the key issues to be noted. Overall literature analysis of intercultural communication highlights conceptual cultural differences of emerging markets and content of these differences is challenging to business. Integration of basic principles of intercultural communication should be respected into international tourism business as they respect important elements of the industry (individual relations to group, perception and language)

BIBLIOGRAPHY:

1. BARNLUND, D. (1998) Communication in a Global Village. In: Bennett, M.J. Basic Concepts of Intercultural Communication, Selected Readings. Yarmouth, Marine: Intercultural Press. Pp. 35.-51.
 2. BLOCH, M. (1991) Language, Anthropology and Cognitive Science. Man, New Series. Vol. 26, No.2: 183.-198.
 3. CHRISTIE, I.T. (2002) Tourism, Growth and Poverty: Framework conditions for Tourism in Developing countries. Tourism Review. Vol. 57, Issue 1/2: 35.-41.
 4. DAVIDSON, R. (1993). The Rise of Tourism. Great Britain: Pitman, pp.5.
 5. GRIFFITH A. D., Harvey, G. M. (2000) An Intercultural Communication Model for Use in Global Interorganizational Networks. Journal of International Marketing. Vol. 9, No. 3:87.-103.
 6. EVANS, A. J. (2007) Towards a Corporate Cultural Theory. Mercatus Centre: George Mason University. Working Paper 90: 1-24.
 7. HOOKER J. (2009) The Cultural Iceberg. In: Samovar, L.A., Porter, R.E., McDaniel, E.R., Intercultural Communication, A Reader. 12th Ed., Chapter 1: Wadsworth Cengage Learning. Pp.59.-64.
 8. HOOKER, J. (2008) Cultural Differences in Business Communication. In: C. B. Paulston, S. F. Kiesling, and E. S. Rangel, eds., Handbook of Intercultural Discourse and Communication, Blackwell (forthcoming). Article available from: <http://web.tepper.cmu.edu/jnh/businessCommunication.pdf>
-

9. HOLFSTEDE, G. (1989) Organising for cultural diversity. *European Management Journal*. 19 (4): 390.-397.
 10. HUESCAR, A. (1997) Tourism's Economic Impact – The Mexico Tourism Satellite Account. *The Tourism Review*. Vol. 1: 2-8.
 11. KAYOUS, A. (2009) Globalization and culture: four paradigmatic views. *International Journal of Social Economics*. Vol. 36, No 5: 513.-534.
 12. LARAY, M. B. (1998) Stumbling Blocks in Intercultural Communication. In: Bennett, M.J. *Basic Concepts of Intercultural Communication, Selected Readings*. Yarmouth, Marine: Intercultural Press. Pp.173.-189.
 13. MESQUITA B. (2001) Emotions in Collectivist and Individualist Contexts. *Journal of Personality and Social Psychology*. Vol. 80, No. 1: 68.-74.
 - 14.1. POPOVA Z. D. (2), the Concept of “concept” in linguistic research, [Ponyatiye “koncept” v lingvisticheskikh issledovaniyakh]. Voronezh, 2000.
 15. SAEE, J. (2007) Intercultural awareness and international success. *EFMD Business Magazine*. Vol. 1, Issue 3: 56.-59.
 17. SINGER, R.M. (1998) Culture: A Perceptual Approach. *Basic Concepts of Intercultural Communication*. In: Bennett, M.J. *Basic Concepts of Intercultural Communication, Selected Readings*. Yarmouth, Marine: Intercultural Press. Pp.97.-111.
 18. United Nations World Tourism Organization (2000) *Tourism 2020 Vision: Europe*, Vol 4, UNWTO
 19. UNWTO *World Tourism Barometer 2010* (2011), expert January 2011, Madrid: World Tourism Organization
-

**DIVERSITY OF IDENTITY, BILINGUALISM AND
PLURICULTURALISM IN WESTERN AND EASTERN
CULTURES**

**DIVERSITATEA IDENTITĂȚII, BILINGVISMUL ȘI
PLURICULTURALISMUL ÎN CULTURILE
OCCIDENTALE ȘI ORIENTALE**

CZU 81'246.3:323.15(44+519.5)

DOI <https://doi.org/10.53486/9789975147835.03>

CAROLINA DODU-SAVCA, conf.univ., dr.

ERNU ELENA, absolventă ULIM,

specialitatea: Traducere și Interpretare (limbile engleză-coreeană),

Universitatea Liberă Internațională din Moldova, Chișinău

Strada Vlaicu Pârcălab, 52

Email: cdodu-savca@ulim.md;

helena.ernu@gmail.com

ORCID: ID 0000-0003-4474-352X

Abstract. *In a culturally diverse and globalized society, where half of the world's population is estimated to be bilingual, the concept of cultural identity appears to be constantly influenced in ways it has never been before. The number of people suffering from a crisis of cultural identity is rapidly increasing. This can be explained by the fact that as members of two or more cultures, many do their hardest to integrate into the dominant culture, even if it means sacrificing the values of the culture in which their parents were raised, only to have a sense of belonging in the dominant culture's society. In this article we try to identify the specific features of bilingualism and pluriculturalism in social and family context in Western and Eastern cultures. Using France in the West and South Korea in the East as examples, we examined from various perspectives how immigrants who are fluent in the dominant culture's language, have adopted its values into their lifestyle, yet*

even after spending in this country the most of their lives they feel alienated and discriminated. Based on documentary, analytical, historical, descriptive, and juxtaposed comparative methods of research we reached to the conclusion that while we advocate for equality regardless of ethnicity, gender, colour, or religion, equality remains an ideal that we have failed to achieve because we are still reluctant to fully accept cultural diversity of Identity.

Key words: Cultural Identity, Cultural Diversity, Bilingualism, Multiculturalism, Pluriculturalism, Globalisation.

JEL CLASSIFICATION: Z1, F6, J1, J15, J16

INTRODUCTION

Today's world is characterised by its remarkable heterogeneity resulting from the growing phenomenon of globalisation. Technology, migratory movements, tourism, economy are some of the reasons why the need to be in contact – may it be online or offline – with people from all over the world. This fact plays a key role in today's society. Learning to connect and communicate efficiently with people from different cultural backgrounds is critical in today's interconnected world. The capacity to communicate in two or more languages is vital for success in the global economy, and a bilingual approach to education has proven to be extremely helpful to pupils, (short-term) students and life-long learners. In a society where people are increasingly mobile and ethnically self-aware, living with not just one but multiple identities, scholarly and pragmatic concerns about bilingualism and pluriculturalism are becoming more relevant.

One of the basic concerns is trying to comprehend how globalisation influences our language acquisition and our cultural identity (identities) in the twenty-first century. In this regard, it is essential to understand how bilingualism and pluriculturalism affect our social interactions. For relationships to thrive, it is vital that nations mutually respect the culture of the Other (in terms of language, values, aspirations, cultural traditions, ethnicity, belonging, ethnical customs, beliefs, religions, etc.) and the manners/way(s) they interact.

It is crucial to address and assist individuals who endeavour to assimilate into the dominant culture of the country in which they reside, while still preserving the values and traditions of their cultural identity that represents a minority culture.

Despite the fact that we are supposed to be living in one of the most prosperous periods of human civilization, with great efforts being made to promote human rights and cultural diversity, there are still many people who face discrimination because of their culture and are unable to integrate into the society of the dominant culture in which they live. Amidst their greatest efforts, individuals are discriminated against and viewed as inferior for the most insignificant reasons, such as their cultural understanding and mindset, social behaviour and religious belonging, skin colour and their facial traits, etc. Unfortunately, not everyone is educated (enough or not at all) on this subject, and innocent people who merely wish to be happy are treated with disrespect. We all wish for a world in which everyone is happy, welcomed, and respected, regardless of background, religion, ethnicity, or gender. This study aims to identify the specific features of bilingualism and pluriculturalism in social and family context in Western and Eastern cultures. Using France in the West and South Korea in the East as examples, we examined from various perspectives how immigrants who are fluent in the dominant culture's language, have adopted its values into their lifestyle, yet even after spending in this country the most of their lives they feel alienated and discriminated.

Cultural Identity, Bilingualism and Pluriculturalism in France

France has undergone a tremendous social, political, cultural, and intellectual transformation over the previous fifty years. France is one of the world's oldest nations and Europe's most ethnically diverse country. It has been a world leader in various spheres throughout history, notably culture, food, philosophy, music, art, film, fashion, literature, and sport. France is, *de facto*, a multicultural country; however, the notion has been much contested. “About 140,000 legally

recognized immigrants arrive in France each year, not counting foreign students. More than 100,000 people acquire French citizenship each year. According to an official report published by the High Council for Integration in 2011, one out of five people living in France is an immigrant or has at least one immigrant parent. But France does not see itself as a pluralist or multicultural society” [3].

Until the Revolution of 1789, the country was divided into provinces with their own cultures, languages, legislative bodies, although the mandatory use of French in administrative and judicial rules, the defence and unification of the French language, as well as the centralisation of the civil service, began very early. The French Revolution attempted to redefine the French community, from a mixture of cultures and institutions that comprise the state toward a philosophical and political concept of national cohesiveness centred on the nation and its free and equal individuals. Multiculturalism received a tremendous attention in France until lately, owing to the pressures of immigration, Europe’s policies, and globalisation, but also to the desire to emphasize the importance of indigenous cultures within the heritage of national culture. Many French are hesitant to recognize this, arguing that it contradicts the exclusivity of Jacobin values such as secularism, formal equality, legal liberty, civic norms of coexistence, and patriotism.

French identity is so inextricably linked to its colonial past that there is a fear of a reversal, where there is a belief that a foreign cultural invasion would change France into a “colony”, an argument frequently voiced by populist movements. French secularism, an important element of French identity, has become increasingly difficult for Muslim immigrants and anyone who wishes to publicly declare and practice their faith. Many immigrants may feel French, yet they are not accepted as such. The naturalization process has been a fundamental part of the integration for immigrants in France. The French strategy for ensuring citizen equality is to make differences invisible. Immigrants’ participation in various cultural and religious organisations has been kept confidential during the integration process. French people who are descents of immigrants are perceived

as different by the majority of the population and are likely to be the target of discriminatory practices. Although they are citizens of France the term immigrant is widely used just to differentiate them from the *Français de souche* — the legitimate (white) members of the nation. There is a noticeable distinction between native citizens and naturalized immigrant communities that feel excluded from the benefits of French citizenship.

The late 1950s and early 1960s industrial boom created opportunities for foreign workers, primarily from North Africa to secure jobs in suburban industries such as textiles, construction, and public works. It is important to consider the fact that immigrants did not settle in prosperous metropolitan centres, but in industrialized suburbs. Moreover, at the time, immigrants were returning to their native countries after working for a set period. The importation of employees was regarded as a transient and purely financial endeavour. Foreign males emigrated to France in order to earn a living and return home to support their families. The 1970s saw a shift in the dynamics of immigration. Not only did immigrants aim to settle permanently in France, but they also brought their spouses and children with them. By the 1980s, immigrant families had established themselves as long-term residents in France, and their children had either been born in France or came at a very young age.

The twenty-first century added a new dimension to the debate over immigration. In the 2000s, “immigrants” were not foreign manufacturing employees accompanied by their families. The “new” immigrants were men and women born in France and who had acquired French citizenship by the age of 18. Children born in France to foreign parents are subject to a deferred *jus soli* nationality law, which states that they are foreigners at birth and will automatically become French when they reach the age of 18, or earlier if requested.

Numerous Muslim immigrants want to integrate, but they experience discrimination. As a result, they are more connected to their home country than to their host country. Especially, discrimination can be felt in the job market, where studies have shown that Muslim applicants are substantially less likely than other religious backgrounds to be called back for employment interviews. To remedy

this, French internal laws must be reformed to facilitate the emergence of a new multicultural France in which immigrants can celebrate their ancestry, practice their chosen religion, and *be French*.

It is important to underline the fact that French society (frequently, if not always) seeks to assimilate rather than integrate immigrant communities. True integration requires a two-step process in which immigrants embrace and invest in their new home while also being welcomed as equals by their new country. On the other side, assimilation frequently lacks this reciprocal element, and immigrants' incapacity to assimilate the local customs and attitudes, holding on to keep their social peculiarities, distinguishes them from mainstream culture. Discrimination and a lack of integration of France's Muslim immigrants, who are frequently from former French North African colonies such as Algeria, Morocco, and Tunisia, are at the center of the country's immigration conflict.

Isolation is not just emotional but also physical for Muslim minorities. These minorities are frequently found in impoverished areas of France, known as *banlieues*, a disparaging term for slums populated by immigrants. These are deteriorating suburbs with high rates of violence, drugs, and unemployment. Employment opportunities are required for minorities to break free from the cycle of poverty. France must also continue its efforts to improve social housing and expand educational, leadership, and career prospects.

According to the TeO survey from 2008, when asked about their “national belonging”, defined as feelings of attachment to France or their country of origin (or the one of their parents for the second generation), only 35% of immigrants questioned said they “strongly feel French”, compared to 81% of the mainstream population and 77% of immigrants' descendants. Age upon arrival, as well as having at least one French parent, influence national feelings: generation 1.5 reports a strong sense of Frenchness twice as often as adult immigrants, while descendants with mixed parentage are close to the mainstream population. As a result, there is a linear increase in French national feeling with each consecutive immigrant generation, confirming the integration of a national ethos through generations [Cf. 9].

Today, the majority of residency permits in France are given on the basis of familial ties. The immigration candidate is most frequently married to a French citizen, seeking to reunite with another family member through family reunification, or has other familial connections in France. France has one of the most liberal nationality laws in Europe. After two years of marriage, a foreign spouse of a French national may claim French nationality (three years if the foreign national has not resided in France for at least one year following the marriage). Unless the registration is rejected or opposed, French nationality is granted one year after the claim is registered. 90% of spouses of French nationals are naturalized in this manner.

There is a trend in sociological study on immigrants and children to emphasize generational differences among children in relation to their arrival in the nation of settlement. Thus, immigrants who came in France as adults are considered as part of the 1.0 generation, while those who entered as children are categorized as part of the 1.5 generation. Children born in France to two immigrant parents are regarded as the 2.0 generation, whereas those born to native and immigrant parents are considered to be of the 2.5 generation. The 3.0 generation would consist of children born in France to French-born immigrant parents.

“From 1945 until the early 1970s French schools dealt with ethnic minorities as they had always done with their own citizens. From the early 1970s to the early 1980s limited measures were designed around immigrant children either to integrate them better into French society (assimilation) or to prepare them to return to their “home countries” (preparationism). In the early 1980s there was a brief, weak push towards active multiculturalism that quickly gave way to the more assimilationist rhetoric and policies of earlier eras” [2].

Since the early 1970s, only a few policy measures in France have explicitly addressed concerns of ethnic and cultural diversity. However, with the exception of initiatives implemented in the early 1980s, most have had the explicit or implicit purpose of converting immigrants into Frenchmen. France dealt with its main mode of assimilationism twice, once in the late 1970s with limited moves

toward preparationism and again in the early 1980s with weak and futile moves toward active multiculturalism. Few French educational initiatives or public declarations have been directed at the French society as a whole with the goal of developing active multiculturalism in the past.

“While bilingual education programmes in European mainstream languages are becoming increasingly popular in France, the bilingualism of migrant children remains overlooked and is believed by many to delay the acquisition of French” [11]. There is a striking contrast between the high priority placed on foreign language teaching (FLT) at the primary level and the unwillingness to accept the growing number of migrant’ cultures and languages spoken by children in French classrooms. As is the case in other European countries, the position of the concerned languages is critical; whilst European languages are highly regarded socially and economically, the languages of immigrant communities are associated with poverty and past dominance. The failure to assist children from migrant backgrounds’ bilingualism is even more obvious in light of the significant effort and financial resources devoted in teaching European languages and early bilingual education programs in prestigious languages.

In *Citizen Outsider: Children of North African Immigrants in France* Jean Beaman, a Northwestern University-trained sociologist, interviewed forty-five Algerian, Moroccan, and Tunisian adult children residing in Paris and its suburbs. This second generation of *maghrébin* origin was born in France (hence natural French citizens), received higher education, secured professional jobs, has achieved middle-class status, and, most importantly, has embraced French culture and shares the country’s Republican spirit, reflected the French national motto “*liberté, égalité, fraternité*”. They are French in every aspect, and have achieved success by society standards, however, they are not considered as truly French. Despite their natural citizenship, they perceive themselves to be outsiders.

One of the people interviewed named Murad moved from Tours to Paris in the early 2000s to pursue PhD studies in sociology at

Sciences Po. He lives alone in the seventh arrondissement, a bourgeois quarter near the Eiffel Tower. Given that neither of his parents attended college, obtaining an education at one of the world's top colleges will be a big accomplishment for him. He states the following: “For me, being French is a desire, a desire to live together despite our origins. That is the theory, but in practice being French when you are of immigrant origin of Swiss or Swedish or British origin, there isn't a problem. You're viewed as French, and no one talks about integration. However, if you're of *maghrébin* origin, that's different. There are barriers. And in the eyes of others, you see that you are not always considered French” [1].

French Republicanism decides whether a person is identified as French or as a foreigner. The obvious conclusion is that Being French or having been born in France does not guarantee recognition as a French citizen. Children of *maghrébin* immigrants build their identities in concordance with French Republicanism, yet they face discrimination and marginalization in their interactions with whites. Their white colleagues use race and ethnicity to reinforce the metaphorical barriers that separate insiders and outsiders. A critical step forward for France is a paradigm change from a homogeneous France to a multicultural France.

Cultural Identity, Bilingualism and Pluriculturalism in South Korea

South Korea is one of the world's most homogeneous countries, with its own culture, language, and customs distinct from those of other Asian countries. South Koreans place a greater emphasis on diligence, filial piety, and humility in their daily lives. They are extremely proud people that take pleasure in their traditional culture and economic achievements. South Koreans value greatly etiquettes and manners in their society.

Numerous countries throughout the world are experiencing accelerated aging while also having low fertility rates. Their shared concern is how to preserve an appropriate workforce in order to maintain economic growth, particularly in light of an aging society's

mounting retirement and healthcare needs. One of the most prominent policies and social issues plaguing the Republic of Korea today is the declining birth rate. “South Korea’s total fertility rate hit a record low of 0.84 last year. It marked the third straight year that the rate was below 1%” [10]. How much longer can South Korea maintain its economic and technological competitiveness on a global scale? Are existing socioeconomic discrepancies likely to widen as demographic trends decline? These are the major questions underlying South Korea’s demographic trend. Increasing immigration is a solution that South Korea must pursue in order to alleviate its demographic challenges; nevertheless, more immigration will also intensify disputes about what it means to be a Korean in the twenty-first century. “Korean culture, like other cultures in the Confucian sphere of Asia, has traditionally been racially and culturally exclusive to the point of obsession. In basic terms this meant that someone not born of the Korean race and raised in Korea simply could not become a Korean under any circumstances. [...] non-Koreans were always regarded as and treated as foreigners, as outsiders, even if they were born and raised in the country, spoke only Korean, and had never been outside of Korea” [8].

A large part of the cultural exclusivity that was traditionally associated with Koreans originated from the Confucian-oriented family system, in which relationships between parents and their offspring were based on an unchanging dictatorial inferior-superior hierarchical order. Another key component of the Korean family system was that it forced individuals to surrender their independence in order to support the family unit. Wives and children were expected to blindly obey the senior male in the house. Thus, marriage was a vital event that engaged the entire nuclear family as well as the closest kin. Marriages were arranged, and the new couple’s lives remained under the authority of the groom’s parents. In other words, marriages did not involve the fusion of two individuals into a new, distinct unit. They were additions to established families, with far-reaching social, political, and economic consequences. Brides literally became

servants to their mothers-in-law, while grooms remained their fathers' devoted sons, subservient to their will and convenience.

The Korean family culture made it practically impossible for a son or daughter to choose a match. It was even more strange for parents to arrange or authorize a marriage between their offspring and a non-Korean. This was the social climate in Korea following World War II's conclusion in 1945, when North Korea fell to Soviet-backed Communists. The conflict had wreaked havoc on the economy. Hundreds of thousands of Korean males had been enslaved in Japan. Even more had been compelled to serve in the Japanese army and were slaughtered in action. This resulted in the loss of marriage possibilities for many hundred thousand young Korean women.

Following the war's end, tens of thousands of young American men, troops and civilians, began streaming into Korea to assist in the repatriation of Japanese occupation forces and the country's re-establishment. Many of these males made acquaintances with young Korean women within weeks. The following year saw the first international marriages. Soon, after marriages between foreign men and Korean women became frequent, with the majority of newlywed couples relocating to the husband's homeland within months or a few years. Invariably, it was the wives who were expected to adapt to a completely different way of life in these overseas marriages. Numerous marriages failed simply because the cultural gaps were too significant. Other marriages ended when the foreign men returned to their homelands, their dedication to their Korean spouses – which was frequently more sexual than emotional – weakened, and they desired to leave the relationships. The less educated and affluent the males, the more likely marriages would fail.

As the years passed, an increasing number of foreign-Korean couples stayed in Korea for extended periods of time or became permanent residents, posing an entirely different set of challenges for the foreign spouses. As the horrors and difficulties of war receded and order and a sense of prosperity returned to Korea, the old attitude toward international marriage reasserted itself. In public, mixed couples frequently faced disparaging remarks and other slights.

Children of foreign-Korean couples frequently endured far more complex and severe consequences. They were the centre of Korean children's jokes/insults and were frequently regarded coldly by adult strangers as well — the type of discrimination that has historically befallen mixed-bloods in communities throughout. Many of the children were also negatively impacted by their families' visible ethnic and cultural differences in their own homes. Some of these children were raised speaking solely Korean, while their fathers from other countries spoke only English. Generally, the exceptions to these dysfunctional homes were those in which both husbands and wives were well educated, shared strong beliefs with their children, and were wealthy enough to rise above most of the petty discrimination frequently imposed on people who are different.

Apart from racial and cultural discrimination, mixed families in Korea were confronted with the issue of interacting with their Korean relatives. Certain foreign husbands rapidly discovered that they had acquired entire families in addition to wives and were expected to behave in part like Korean sons-in-law. The closeness of Korean families and the associated obligations created a new, unanticipated, and even onerous responsibility for foreign husbands. Western women who married Korean men fared better in their relationships with their husbands' families, owing to the families' lower expectations of them. Men were typically educated overseas, proficient in their wives' language, and accustomed to living in a Western style.

Nowadays however Korea is more open to international couples. According to Yean-Ju Lee, Dong-Hoon Seol and Sung-Nam Cho “International marriages and multi-ethnic families are becoming important current topics in the media and in national politics in South Korea. Heins Ward, who is black and a distinguished football player in the United States, was the top news story during the ten days he visited South Korea with his Korean mother in April 2006” [6]. The media frenzy touched on issues that had never been explored publicly before, particularly discrimination against mixed-race children in Korea. As a result of the outrage, the government vowed to pass laws recognizing the citizenship of children of cohabiting overseas couples.

As Seung-Man Kang [4] states Korea is a bilingual country because students have been learning foreign languages like English, German, French, and Chinese in institutional classroom settings since 1948. English, in particular, was designated as a primary foreign language in 1963 and a mandatory foreign language in secondary schools in 1974. Korea's bilingual education policy is inextricably linked to the country's immigration policy. Currently, Korean education is the focus of language education for multicultural children. This is because language is regarded as an essential requirement for assimilating into mainstream society, and learning Korean to adapt to Korean society is considered as a core task in language education. Although this has recently expanded to include children of immigrant labourers, multicultural language education is still limited to children of international marriage.

Korean education for children from multicultural families is currently handled domestically, or at daycares and kindergartens before entering school, and by national education institutions after entering school. Children from mixed-race families frequently lack language development and communication skills as a result of being educated by mothers who are not fluent in Korean during their early childhood, which is the most important period in language learning. After starting school, a lack of linguistic skills can lead to poor academic performance. This is why Korean education policy for adults from mixed-race families runs concurrently with Korean education policy for children. However, there is a problem that cannot be solved solely by reinforcing Korean education for interracial marriage immigrants. Because learning Korean is a foreign language, immigrants of interracial marriage face fluency limitations. As a result, bilingual education for children must go hand in hand. When children learn a minority language at a young age, they can become fluent and quickly.

To examine the cultural identities and experiences of Koreans living abroad, it would be interesting to focus our attention specifically on Koreans who migrated to France. Neindre Bouriane Lee-Le mentions that “Korean migration to France began in 1919, when the government of France issued work permits to 35 Korean migrant labourers. From a community of just 3,310 in 1988, their numbers more than tripled by

2000, and then grew a further 30% by 2007” [7]. Few Koreans in France want to naturalize as French nationals, unlike in the United States or Canada, where sizable Korean American and Korean Canadian communities exist. “Among all South Korean nationals or former nationals in France, 786 (6%) have become French citizens, 2,268 (18%) are permanent residents, 6,325 (50%) are international students, and the remaining 3,305 (26%) hold other kinds of visas. Aside from South Korean expatriates, children adopted from Korea into French families form another portion of France’s Korean population; most were adopted at between ages three and nine” [7].

Nathalie Lee, Leo Seo, Eun Kim, Sungtai Kim, Hayan Kim, and Yoorim Lee share their thoughts on living as French-Koreans in an open discussion at “Mille & Un”, a Parisian bakery in the 5th arrondissement [5]. Being asked if they feel more French or Korean, Nathalie Lee answers: “95% of myself feel French. First, French is more comfortable and the French way of thinking too”. However, she recognizes that she seems to not fit in because of her Asian face. Sungtai Kim confesses: “Since I was 12, I believed I was Korean. However, when I entered college, I had the powerful impression that I was truly French. It may sound unusual, but I received a scholarship for several years. The French government was supportive. As a result, I am in considerable debt. France helped me a lot”. When questioned how they managed to keep their Korean roots, Eun Kim admits that he was pressured by his father’s acquaintances to learn Korean. He reveals that when he was younger and spent time with his father and his friends, he was told by his father’s friends that if he is Korean, he must be able to speak the language. Or they would ask him why he can’t speak Korean despite having Korean ancestors.

Nowadays, the Korean government is actively encouraging diversity and raising awareness of the importance of various cultures. Some argue that Korean policies encourage immigrants to assimilate into Korean culture rather than maintain their traditional ways of life. Korea passed the Act on the Protection and Promotion of Cultural Variety in 2014, which is thought to lay a new basis for encouraging

cultural diversity and societal integration in accordance with UNESCO’s universal concept.

Media is another key weapon for promoting and facilitating the acceptance of cultural diversity. TV dramas and variety shows can reflect actual social issues while also propelling society forward. “Itaewon Class”, a popular Korean TV show that aired in 2020, is a fantastic example of the media’s power. The drama successfully combines entertainment and social themes, portraying multicultural issues such as Amerasian children and gender identity in Korea to a national and international audience.

There is certainly a long way for Korea to attain an ideal image of a multicultural society. However, there are definite signs of hope that multiculturalism within the country is developing. This transition from an ethnic-based national identity to one based on civic principles could be the key South Korea needs to unlock a contemporary, multicultural future.

CONCLUSIONS

In the era of globalisation, individuals are – paradoxically – more concerned with the uniqueness and particularity of their own culture in the diversity of all the cultures. As a result of globalisation, the world is becoming increasingly multicultural, with individuals from various ethnic groups and religious backgrounds living, working, and cooperating without sacrificing their own identities, beliefs, aspirations, and values. It is critical to learn how different cultures interact and how cultural identities adapt and embrace such differences.

Acceptance, active listening, and open-mindedness must be prioritized as the ability to comprehend, tolerate, and learn from the Other, the diverse cultures and backgrounds, is the defining factor between success and failure.

The cultural contrasts between (the) East and (the) West are reflected in people’s attitudes and behaviours, in their mindsets and actions. However, due to globalisation, these contrasts have come to continually impact one another, shaping, and moulding one another in

the process. The primary distinction between eastern and western cultures is that easterners are more traditional and conservative than westerners.

In western society, relationships are not hierarchical, as everyone is considered equally important and respected, regardless of age or professional reputation. However, in eastern culture(s), elder individuals and those with better professional qualifications are regarded as more respectable and significant. As previously mentioned, respect for age and status is highly valued in the Korean culture, with hierarchical relationships influencing many aspects of social interactions. Elders are regarded as the head of the household, and children must respect and obey them in all circumstances. Elders generally make critical decisions about the future of their children. When parents get old, it is considered that it is the natural obligation of their children to honour, support, and serve their parents.

People in the West are regarded to be more open-minded and expressive of their emotions. People in the East may conceal their emotions for the sake of diplomacy and courtesy, whereas westerners would express their emotions openly. Westerners are also more likely to express their sentiments and emotions in public.

In both instances, whether in Western or Eastern countries, individuals who were born and shortly thereafter immigrated with their parents to a foreign country as children face difficulties integrating into society, despite having spent a significant portion of their life in this country. It is difficult for them to determine whose culture they belong to, and they struggle to establish their cultural identity. No matter how much they participate in social events, how successful they are academically and professionally, and how well they have absorbed the values, traditions of the dominant country, they still do not feel like they really belong *there*. Some Koreans who have spent their entire lives in France believe that they will never be recognized fully French merely because of their Asian looks. The same applies for individuals of *maghrébin* origins who feel discriminated against because of the colour of their skin, regardless of how loyal they are to France.

Another intriguing observation is that those born in immigrant or mixed families do not speak both languages fluently. In most circumstances, the native language is less developed than the widely used foreign language. There are several circumstances in which they mix these languages, especially when they are surrounded by friends who have had similar experiences and come from the same background. We might also remark that, despite the fact that cultural identity, multiculturalism, and pluriculturalism are addressed more than ever before in the context of globalization, we cannot speak of their universal awareness and appreciation. Although significant efforts are being made to promote human rights and legal equality regardless of race, gender, and religion, we see a need for a greater understanding of individuals with a bicultural or even triple identity in both the East and the West.

BIBLIOGRAPHY

1. BEAMAN Jean (2017) — *Citizen Outsider: Children of North African Immigrants in France*. California.
2. BLEICH Erik (1998) — *From International Ideas to Domestic Policies: Educational Multiculturalism in England and France*. In: *Comparative Politics*, Vol. XXXI, 1998, pp. 81-100.
3. DELOUIS Anne Friederike (2012) — *French Far-Right Trajectories: Against a Multiculturalism that Dare not Speak its Name*. Available at: https://scholarworks.umass.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1002&context=chess_easa
4. KANG Seung-Man (2013) — *Fostering Bilingualism in Korea*. Available at: <https://www.earticle.net/Article/A214813>.
5. LEE Nathalie (2021) — *Les franco-coréens en France PART 1 / INSIGHTS [PRIMETIME]*. Available at: <https://www.youtube.com/watch?v=-z960Boj4k0>.
6. LEE Yean-Ju, SEOL Dong-Hoon, CHO Sung-Nam (2006) — *International marriages in South Korea: The significance of nationality and ethnicity*. In: *Journal of Population Research*, Vol. XXIII, No. 2, pp. 165-182.
7. LEE-LE Neindre Bouriane (2021) — *L'interculturel entre l'Orient et l'Occident - les particularités et les difficultés à travers les cas des*

- résidents coréens en France*. Available at:
<https://www.unifr.ch/ipg/sitecrt/ARIC/8eCongres/DocsOrig/LeeLeNeindreB.pdf>.
8. MENTE Boyé Lafayette De (2017) — *The Korean Mind: Understanding Contemporary Korean Culture*. North Clarendon.
 9. SIMON Patrick (2012) — *French National Identity and Integration: Who belongs to the National Community?* Washington, DC.
 10. The Korea Herald (2021) — *S. Korea's birth rate at record low in Sept.* Available at: <http://www.koreaherald.com/view.php?ud=20211124000556>.
 11. YOUNG Andrea, HELOT Cristina (2002) — *Bilingualism and Language Education in French primary schools: Why and How should migrant languages be valued?* In: *International Journal of Bilingual Education and Bilingualism*, Vol. V, pp. 96-110.

**ON THE IMPORTANCE OF THE CULTURAL
COMPONENT IN FOREIGN LANGUAGE LEARNING**

**О ВАЖНОСТИ КУЛЬТУРНОГО КОМПОНЕНТА В
ПРОЦЕССЕ ИЗУЧЕНИЯ ИНОСТРАННЫХ ЯЗЫКОВ**

CZU 37.035:81'243

DOI <https://doi.org/10.53486/9789975147835.04>

HÎRBU STELLA, University lecturer,
Academia de Studii Economice a Moldovei,
R. Moldova, str. Bănulescu-Bodoni 56
Tel.: +373 22 402 951
stella_hirbu@yahoo.de
ORCID: [0000-0002-1896-628X](https://orcid.org/0000-0002-1896-628X)

Abstract: *In the process of learning a foreign language, gradually mastering its lexical and grammatical categories, individuals are faced with the fact that the language barrier is not the only obstacle to successful communication. Behind every word, behind every language structure there is a national consciousness-driven view of the world. The problems, which arise in situations of intercultural communication, are seen as the result of differences in behaviour and thinking between people from different cultures, which often leads to ineffective communication.*

The aim of this paper is to demonstrate and argue for the importance of the cultural component in the process of learning a foreign language on the example of figurative linguistic units as the deep cultural foundations of the conceptualisation of the world. These linguistic units are used as a means for interpreting the value aspect of conceptualisation. The research is conducted on the material of Russian, Romanian and German. The linguistic material of the study refers to idioms, similes and metaphors as models, correlated with a deeper conceptual layer, which are actively used by modern speakers of the respective languages.

Key words: foreign language learning; cultural component; figurative language; national and cultural specifics.

JEL CLASSIFICATION: A23

Введение

В процессе изучения иностранного языка, постепенно овладевая его лексическими и грамматическими категориями, человек сталкивается с тем, что языковой барьер – не единственное препятствие для успешной коммуникации. За каждым словом, за каждой языковой структурой стоит обусловленное национальным сознанием представление о мире. Проблемы, возникающие в ситуациях межкультурного общения, рассматриваются как результат различий в поведении и мышлении между представителями разных культур, что зачастую ведёт к неэффективности коммуникации.

Национально-культурный компонент является неотъемлемой частью любого языка, поскольку каждый человек принадлежит к той или иной культуре, основными составляющими которой являются народные верования, обряды и традиции, история, религия, язык и литература. Ввиду культурных, экономических и научных контактов возникает необходимость сопоставительного изучения языков и культур разных народов, а также изучения их взаимодействий. Проблема национально-культурной специфики в лингвистике рассматривалась и рассматриваются сегодня многими учеными-лингвистами. Актуальными остаются сопоставительные исследования на материале двух и более языков.

Цель данной работы заключается в демонстрации и аргументации важности культурного компонента в процессе изучения иностранного языка на примере образных языковых единиц как глубинных культурных основ концептуализации мира. Данные языковые единицы используются как прием интерпретации ценностного аспекта концептуализации. Исследование проводится на материале русского, румынского и немецкого языков. Языковым материалом исследования являются устойчивые образные сравнения и метафоры как модели, соотносимые с более глубоким концептуальным пластом и активно используемые современными носителями европейских языков.

1. О важности культурного компонента в процессе изучения иностранных языков

В современном мире, в условиях глобализации и участия стран Восточной Европы, включительно Молдовы, в Болонском процессе (с целью гармонизации систем высшего образования стран Европы), а также возможностей выхода наших молдавских молодых специалистов на европейский рынок труда, остро встаёт проблема иноязычной подготовки специалистов в системе высшего образования. В наши дни специалист должен не только осваивать огромный поток информации на своём родном языке, но иметь доступ к информации, доступной всему мировому сообществу, поэтому владение иностранными языками даёт ему возможность поиска необходимой информации в иноязычных источниках, позволяет реально общаться с коллегами из разных стран в рамках международных конференций и семинаров, публиковать свои научные разработки в иностранных научных изданиях. Для современного мира характерны динамичность и вариативность развития и владение одним иностранным языком оказывается крайне недостаточным. В связи с тем, что данное столетие объявлено ЮНЕСКО «веком полиглотов», цель которого – пропаганда многоязычия как важнейшего средства развития лингвистической диверсификации, формирование многоязычных поликультурных, образованных личностей, характерных для постиндустриального общества [3], многоязычие реализуется на постоянной основе. Несмотря на то, что английский язык стал языком глобальным, владение которым обеспечивает любое международное общение, в многонациональной Европе, да и в мире в целом, наблюдается тенденция и всё возрастающий интерес к изучению национальных языков, что неизбежно ведет к познанию менталитетов разных народов, их истории, традиций и культур, так как без знания культуры и характера народа невозможно ни межкультурное общение, ни международное понимание, ни просто спокойное сосуществование в современно неспокойном мире. И как заметил великий Гумбольдт - «Через многообразие языков для нас

открывается богатство мира и многообразие того, что мы познаем в нем; и человеческое бытие становится для нас шире, поскольку языки в отчетливых и действенных чертах дают нам различные способы мышления и восприятия». [1] Таким образом, будучи необходимым условием профессионализма, владение не только английским, но несколькими иностранными языками, является предпосылкой успешной интеграции молдавских специалистов в европейское и мировое сообщество.

В процессе изучения языка, постепенно овладевая его лексическими и грамматическими категориями, человек сталкивается с тем, что языковой барьер – не единственное препятствие для успешной коммуникации. За каждым словом, за каждой языковой структурой стоит обусловленное национальным сознанием представление о мире. Проблемы, возникающие в ситуациях межкультурного общения, рассматриваются как результат различий в поведении и мышлении между представителями разных культур, что зачастую ведёт к неэффективности общения. Нельзя не согласиться с С.Г. Тер-Минасовой, называющей язык «зеркалом культуры», в котором «отражается не только реальный мир, окружающий человека, не только реальные условия его жизни, но и общественное самосознание народа, его менталитет, национальный характер, образ жизни, традиции, обычаи, мораль, система ценностей, мироощущение, видение мира» [4, с.14]. В связи с этим в последние годы проблема изучения *языковой картины мира* получила новый ракурс. Лингвистов интересует роль языка для процессов познания и возможности использования его как источника сведений об окружающем мире.

Национальное мировоззрение, согласно Т.С. Мониной, находит отражение в языковых категориях [2, с. 90] и реализуется на всех языковых уровнях: фонетическом, лексическом, морфологическом и синтаксическом. Наиболее яркой языковой особенностью, в которой отражена культура народа, обладают фразеологизмы, паремии, образные сравнения и метафоры, в основе которых лежат мифологемы, эталоны, стереотипы,

обычаи, ритуалы и верования, закреплённые в языке. Национально-культурное своеобразие фразеологических единиц и символов формируется посредством культурной коннотации.

Актуальность данного исследования обусловлена использованием лингвокогнитивного и лингвокультурологического подходов к анализу фразеологических пластов русского, румынского и немецкого языков. Исследование образных сравнений как когнитивных структур и одновременно механизмов, осуществляющих преемственность лингвокультуры, позволяет проникнуть в сущность данных языковых единиц как феномена языка, культуры и речемыслительной деятельности. Культурная обусловленность сравнения делает его орудием построения целостного образа мира, механизмом, отвечающим за создание, хранение и передачу культурного богатства.

2. Сопоставительный анализ национально-культурной специфики образной лексики в русском, румынском и немецком языках

В сознании носителей определенного языка присутствует ряд образов-эталонов, которые по функциям приближаются к универсальным носителям признаков. Обобщенный образ, выбираемый для сравнения или презентации признака, опирается, как было ранее сказано, на национальные ориентиры восприятия действительности и предопределяется сложившейся в сознании носителей языка позитивной или негативной оценкой его денотата. Так, например образ лошади в европейском сознании ассоциируется с заслуженным, много поработавшим на своем веку животным, поэтому тяжело и много работающий человек сравнивается с этим животным: в немецком, мы встречаем – *arbeiten wie ein Pferd*, а также в румынском – *a lucra precum calul*. Однако особой привлекательностью в сознании носителей данных языков этот образ не обладает, а скорее вызывает чувство жалости – так, русское выражение - *работать как лошадь* применительно для образной оценки труда женщины, которая работает наравне с мужчиной, *как мужик / как вол*.

Если в европейском сознании образы домашних животных обладают, чаще всего, негативной коннотацией, то у народов Востока и Азии эти животные отождествляются с положительными человеческими качествами. В Индии считается, что *корова* обладает такими качествами, как достаток, доброта, спокойствие, миролюбивость. Она символизирует изобилие, чистоту, святость и рассматривается как благостное священное животное. У народов Европы это животное имеет негативную окраску; коровой могут оскорбительно обозвать толстую, неуклюжую и неповоротливую женщину, либо это лишней, не вписывающийся в коллектив человек; обуза. Особенно показательным в этом смысле является фразеологический пласт немецкого языка:

- *blöd/dumm wie eine Kuh sein* (быть тупым/глупым как корова); *dumme/schwerfällige/alte Kuh* (глупая/неуклюжая/старая корова);

- *dastehen wie die Kuh vorm neuen Tor* (стоять как корова перед новыми воротами = стоять совершенно беспомощно/растерянности);

- *dastehen wie die Kuh, wenn 's donnert* (стоять как корова, когда гремит гром = стоять совершенно беспомощно/растерянности);

man wird alt wie eine Kuh und lernt man immer noch dazu (стареешь как корова и все еще учишься = о человеке, который учится до старости, всегда открывая для себя что-то новое);

- *riechen/stinken wie die Kuh aus Arsch(loch)* (= неприятно пахнуть/вонять очень сильно);

- *von etwas so viel verstehen wie die Kuh vom Radfahren/Schachspielen/Sonntag* (понимать что-то так же хорошо, как корова понимает езду на велосипеде/игру в шахматы/воскресенье = быть глупым/не понимать что-то). [12]

Ассоциативная связь *коровы* с *ночью (темнотой)* - *dunkel wie in einer Kuh/Kuhnacht* (очень темно: совершенно без света; корова = темница для упрямых клериков (байр, шваб), связано с животным сегодня) - может быть народной этимологией; что означает переделку и переосмысление заимствованного (реже родного) слова

по образцу близкого по звучанию слова родного языка, установление между ними семантических связей на основе чисто внешнего, случайного звукового совпадения, без учета реальных фактов их происхождения, а также интерпретацию, возникающую из двух слов из-за отсутствия других объяснений. В своей книге «Этимология швабского языка» Герман Вакс ссылается на книгу «Deutsche Gaunersprache» Зигмунда Вольфа. Там объясняется, что на ротвельше, языке странствующих торговцев прошлых веков, «кау» означало тюрьму. Само Кау восходит к «койке», что первоначально означало «узкое спальное место», а также «узкая дыра и тюрьма». В Верхней Германии Кау (тюрьма) позже перестали понимать, а понимали как «корову». Таким образом, нижненемецкое Kaulok было изменено на Kühloch, что означало «тюрьма для священнослужителей». Позже в баварском «отверстие для охлаждения» было сокращено до коровы, куа (тюрьма). Соответственно, «kuhnacht, kuhfinster» означает темный, как в тюрьме. [5]

Русская лексикография также изобилует эпитетами и устойчивыми сравнениями в основе которых лежит данный образ:

- старая/глупая корова;
- как корова на льду;
- как корове седло (о некрасивой неуклюжей женщине/девушке) [8].

В румынском языковом сообществе *корова* является также оскорбительным эпитетом, который может быть адресован толстой и ленивой или глупой женщине:

- *s-a dus bou și a venit (sau s-a întors) vacă* (бык ушел, а корова пришла/вернулась) [6] - иронично о человеке, который отправился чему-то научиться или прояснить какую-то проблему и вернулся ещё менее подготовленным или проясненным, чем ушел;
- *a sta ca vaca*; (стоять как корова совершенно беспомощно/в растерянности);

- *rage/râde/muge ca vaca*;[6] (образно уничижительно о человеке, особенно о детях; громко плакать, в основном без причины).

Во всех трех лингвокультурах, о человеке или ситуации, которым/которой кто-то злоупотребляет, чтобы получить материальную выгоду выражаются следующим образом:

| в русском [8] | в румынском [6] | в немецком [7] |
|----------------------|----------------------------|------------------------|
| <i>дойная корова</i> | <i>vacă (bună) de muls</i> | <i>zu melkende Kuh</i> |

У народов территориально, исторически и культурно близких друг другу значительный пласт устойчивых образных сравнений оказывается общим. Например, в индоевропейских языках носителем признака хитрости и коварства является «лиса»:

| в русском [8] | в румынском [6] | в немецком [7] |
|--|---|---|
| <i>хитрый, как лиса</i> | <i>viclean ca o vulpe</i> | <i>listig wie ein Fuchs</i> |
| <i>как старый лис (о хитром, опытном человеке)</i> | <i>șireat ca o vulpe</i> | <i>schlau wie ein Fuchs</i> |
| <i>кумушка лиса (о хитрой женщине)</i> | <i>cumătra vulpe (о хитрой женщине)</i> | <i>ein alter, schlauer Fuchs (о хитром, опытном человеке)</i> |

В языках европейского стандарта «церковная мышь» олицетворяет *бедность, нищету*:

| в русском [8] | в румынском [6] | в немецком [7] |
|-----------------------------------|---|----------------------------------|
| <i>бедный как церковная мышь;</i> | <i>sărac ca șoarecele din biserică;</i> | <i>arm wie eine Kirchenmaus;</i> |

С павлином, например, в фразеологии европейских языков ассоциируют тщеславного и высокомерного человека:

| в русском [8] | в румынском [6] | в немецком [7] |
|---|--|------------------------------------|
| <i>ходить павлином / павой</i> | <i>a fi mândru ca un păun</i> | <i>sich wie ein Pfau spreizen;</i> |
| <i>гордый, как павлин</i> | <i>a fi pedant ca un păun</i> | <i>stolz wie ein Pfau sein</i> |
| <i>красоваться, как павлин</i> | <i>a se umfla în pene ca un păun</i> | <i>eitel wie ein Pfau sein</i> |
| <i>распустить хвост / надуться как павлин</i> | <i>a fi înfumurat, a se îngîmfa ca un păun</i> | |

Негативные черты этой птицы появляются в тексте раннехристианского «Физиолога» («*Psychiologus*»), где говорилось: павлин «ходит вокруг, с удовольствием смотрит на себя самого и трясет своими перьями, раздувается и смотрит высокомерно». Для миннезингеров эта птица была олицетворением самомнения, чрезмерной гордости («он гордо прохаживался туда-сюда, словно павлин», Гуго фон Тримберг). А в Китае было перенято положительное толкование этого символа из Индии (богиня Сарасвати скачет верхом на павлине, Индра сидит на павлиньем троне); павлин (к'унг-х'иао) олицетворяет красоту и достоинство, изгоняет злые силы и танцует при виде красивых женщин. [11]

Фразеологизмы и устойчивые сравнения с зооморфным компонентом дают нам представления о некоторых моделях поведения, принятых в определённом лингвистическом сообществе. Так русские говорят, *влюблена как кошка* [8], но у французов и немцев можно быть влюбленным как обезьяна – об этом свидетельствует фразеологическое выражение *an j-m einen Affe gefressen haben* в значении *быть безумно влюбленным*. [7]

Заклучение

Существование в языке этнически маркированных образов, составляющих основу устойчивых сравнений и метафор предопределяют широкое использование их как в художественной литературе для квалификации персонажей, так и в повседневном общении. Некоторые из образов с теми же квалификационными признаками встречаются и в других языках, но чем больше культурная дистанция, тем труднее восприятие образных сравнений представителями другой культуры поскольку образы обладают национальной спецификой.

Совершенно очевидно, что количество и качество фразеологических единиц языка, отражающих положительную либо отрицательную оценку тех или иных человеческих качеств, можно считать показателем этических норм, правил социальной жизни и поведения в обществе, отношения нации через ее культуру и язык к миру, а также к другим народам и культурам.

В настоящее время изучение иностранного языка неотделимо от ознакомления с культурой страны изучаемого языка, ее историей, культурными традициями, особенностями национального видения мира и характера народа, без знания которых, невозможны подлинное взаимопонимание и плодотворное общение. Формирование межкультурной компетенции на уроке иностранного языка, который представляет собой перекресток культур и практику межкультурной коммуникации, является залогом успешной интеграции в европейское и мировое пространство.

БИБЛИОГРАФИЯ

1. Гумбольдт, В., (1985) *Язык и философия культуры*. М., 370-382. Русский перевод – О.А.Гулыга.)
2. Моница Т.С., (1995) *Проблема тождества предложения*. – М.: МПУ– 180 с.
3. Сметанина Е. В. *Значимость владения иностранным языком для будущих специалистов технических ВУЗов* // Молодежный научный форум: Гуманитарные науки: электр. сб. ст. по

- материалам XVIII междунар. студ. науч.-практ. конф. N 11(17).
[Электронный ресурс]. Режим доступа:
[https://nauchforum.ru/archive/MNF_humanities/11\(17\).pdf](https://nauchforum.ru/archive/MNF_humanities/11(17).pdf).
4. Тер-Минасова С.Г., (2000) *Язык и межкультурная коммуникация*. – М.: Слово
 5. Wax, H., (2011) *Etymologie des Schwäbischen: Die Herkunft von mehr als 8000 schwäbischen Wörtern*, Biberacher Verlagsdruckerei, Gebundene Ausgabe – September 2011
 6. Corpus computational de referință pentru limba română contemporană (<https://corola.racai.ro/>)
 7. Digitales Wörterbuch der Deutschen Sprache (<https://www.dwds.de/>)
 8. Национальный корпус русского языка (<https://ruscorpora.ru/>)
 9. <http://dic.academic.ru>
 10. <https://www.duden.de>
 11. <http://www.symbolsbook.ru>
 12. <https://www.redensarten-index.de>

GLOBE - ASSESSMENT TOOL OF THE IMPACT OF NATIONAL CULTURE ON MANAGEMENT IN THE CONTEXT OF GLOBALIZATION

GLOBE – INSTRUMENT DE EVALUARE A IMPACTULUI CULTURII NAȚIONALE ASUPRA MANAGEMENTULUI ÎN CONTEXTUL GLOBALIZĂRII

CZU 005.8:316.7

DOI <https://doi.org/10.53486/9789975147835.05>

PÎRLOG Angela, GLOBE 2020

Co-Investigatör pentru Republica Moldova,

lect. univ., dr., ASEM,

Republica Moldova, Chișinău,

str. Banulescu Bodoni, 61

e-mail: angela.pirlog@ase.md

ORCID: 0000-0003-1137-1555

RUSU Djulieta, conf.univ., dr.

ASEM, Republica Moldova,

Chișinău, str. Banulescu Bodoni, 61

e-mail: rusu.djulieta@ase.md

***Abstract.** Globalization has generated a complex vision on the process of interaction of representatives of different cultures in different fields: political, social, economic, etc. Thus, multicultural complexity can be dealt with by knowing the specific cultural characteristics of the nation we deal with and development of synergistic approach of differences in inter and transcultural processes. The grids, comprising dimensions (specific cultural characteristics) in the most important cultural theories, such as Hofstede and GLOBE, help to understand the differences between cultures and solve intercultural problems.*

The article below contains a detailed description of the GLOBE 2020 project carried out in the Republic of Moldova: stages, research methodology, sample,

proposed survey and problems related to questionnaire translation.

This segment of the project is an integral part of the GLOBE (Global Leadership and Organizational Behaviour Effectiveness) that, during 20 years, focuses on the study of national culture, the factors generating trust in the analysed countries and their specific and preferred leadership.

Key words: *glabalization, GLOBE project, Republic of Moldova, intercultural, multicultural, leadership, management*

JEL CLASSIFICATION: M14, M16

INTRODUCERE

Procesul globalizării, exprimat mai cu seamă prin schimburile economice deschise între națiuni, a influențat statutul și nivelul de reprezentare al culturii. Ea a generat o abordare complexă a procesului de interacțiune a reprezentanților diferitor culturi în diferite domenii: politic, social, economic, etc. Factorul cultural joacă un rol activ în procesul de globalizare. Cunoașterea culturală, flexibilitatea interculturală fiind foarte utilă tuturor persoanelor implicare în fluxul internațional de persoane, tehnologii și mărfuri.

Cultura, ca sferă existențială, nu se conturează abrupt, nu există o ruptură între viață economică, viață socială și viață culturală, ci dimpotrivă, aceste fațete ale existenței coexistă și se influențează reciproc.

Astfel, complexitatea multiculturală poate fi realizată prin cunoașterea caracteristicilor culturale specifice națiunii cu care se intră în contact și o abordare sinergică ale acestora într-un proces inter și transcultural. Dimensiunile din cadrul celor mai importante teorii culturale cum ar fi Hofstede și GLOBE, facilitează înțelegerea diferențelor dintre culturi.

Proiectul GLOBE-2020 derulat în Republica Moldova este un segment al proiectului internațional GLOBE (Global Leadership and Organizational Behavior Effectiveness) care, timp de 20 de ani, se concentrează pe studierea culturilor naționale de glob, factorilor generatori ai încrederii în cadrul țărilor analizate, precum și

leadership-ul specific lor. Astfel, cunoașterea dimensiunilor culturale (caracteristici valorice și comportamentale specifice unei națiuni) va ajuta managerii întreprinderilor din țara noastră să elaboreze strategii, tehnici și metode de management specifice culturii naționale din Republica Moldova.

CONȚINUTUL DE BAZĂ

Indiferent dacă teoreticienii globalizării se pot pune de acord sau nu asupra rădăcinilor temporale ale globalizării, un lucru este cert: forța fenomenului nu poate fi ignorat, iar Zygmunt Bauman, surprinde cel mai bine acest lucru, calificând-o drept un „proces ireversibil care ne afectează pe toți într-o anumită măsură” [1]. Prin această simplă, dar profundă în egală măsură, afirmație, Bauman propune abordarea fenomenului, focusându-se mai mult pe înțelegerea lui, decât pe acceptarea sau negarea acestuia.

Deosebit de relevantă pentru demersul de față este teoria „conexităților”, elaborată de John Tomlison, care respinge teza „omogenizării” și semnalează influența produsă de „dezordinea și specificitatea practicilor culturale”, care generează necesitatea unor „coridoare de legătură” [13].

John Tomlison, identifică, în studiile sale, o relație de reciprocitate între globalizare și cultură: „în centrul culturii moderne se află globalizarea, iar în centrul globalizării sunt practicile culturale” [13]. El remarcă că ritmul de globalizare este afectat direct de modul în care relațiile culturale interacționează cu cele economice și politice.

J.E. Schiller, în „Communication and Cultural Domination”, consideră că în relațiile dintre state, globalizarea intervine în raport de coordonare și lansează sintagma de imperialism cultural, ca „sumă a proceselor prin care o societate este adusă într-un sistem mondial modern și modalitățile prin care pătura sa dominantă este atrasă ori presată să restructureze instituțiile locale, astfel încât acestea să corespundă cu valorile și structurile centrului dominant al sistemului” [12]. Conform acestei teorii, cine deține puterea economică în lumea capitalistă, este acela care se va bucura și de monopol ideologic.

Tomlison, pe de altă parte, privește globalizarea culturală ca pe

un rezultat al conexiunilor diferitelor culturi locale, ca pe o urmare a „comunicării de pe poziții egale”[13].

Termenii specifici globalizării au devenit **multiculturalitate**, **interculturalitate**, **transculturalitate** care sunt folosiți frecvent în discursul de zi cu zi, dar mai cu seamă în business-ul și managementul internațional. În ciuda asemănărilor lexicale, diferențele sunt semnificative și importante.

În această direcție, Cristina Maria Budeș [4] face următoarea precizare: „prefixul multi- accentuează diferența, chiar separarea între culturi, prefixul inter- presupune că întâlnirea dintre culturi este mai dinamică, indivizii au capacitatea de a defini, de a plasa și negocia propria apartenență și propria identitate culturală”, în timp ce „prefixul -trans indică capacitatea de a transcende granițele culturale și frontierele naționale”[4].

Termenul de **multiculturalitate** se referă la „conviețuirea diferitelor culturi (în sens antropologic), în interiorul unui sistem social, de cele mai multe ori în cadrul unei națiuni”, enunță Hans-Jurgen Lusenbrink [8] și își are originea în Statele Unite ale Americii, în anii '40. După anii '60, multiculturalitatea a devenit o necesitate datorită contextului politic și economic mondial.

Multiculturalismul promovează, în principal, dreptul grupurilor etnice la identitate culturală și apără conviețuirea acestora în cadrul majorității. Se consideră că misiunea ideologică a multiculturalismului [8] va fi îndeplinită când diversitatea și inegalitatea socială vor fi rezolvate.

Interculturalitatea se referă la fenomenele care apar și raporturile care se stabilesc la întâlnirea a cel puțin două culturi. În studierea acestei chestiuni, trebuie să se țină seama de contextul social, economic, politic, cultural și istoric în relațiile interculturale, atât de complexitatea acestor legături, cât și de legătura multilaterală între cultură și factorii decidenți sau managementul.

Conceptul de **transculturalitate** se referă la întrepătrunderile care au loc între varii culturi, în contextul societății actuale, în care distanța fizică dintre spațiile geografice mai apropiate sau mai îndepărtate aproape că nu mai reprezintă o piedică în calea

interacțiunii culturale. Multitudinea de canale de comunicare existente și fenomenul globalizării au condus la un adevărat „metisaj cultural” [14]. Metisajul cultural este o formă de interculturalitate care se referă la „corelarea creatoare și contopirea elementelor culturale străine” [14].

Cercetătorul german Wolfgang Welsch remarcă faptul că fenomenul transculturalității nu este unul nou, însă în contextul globalizării, a căpătat o amploare semnificativă [14]. Principala problemă pe care o ridică transculturalitatea, în epoca globalizării, este tendința de „uniformizare culturală”. Numeroși cercetători, printre care și John Tomlison, în Comunicare și cultură, resping teza „uniformizării” și o susțin pe cea a „unității”, a diversității, a dialogului cultural ca alternativă la conflict [13].

Sociologul Geert Hofstede a elaborat o grilă prin care diferențele dintre culturi pot fi mai bine înțelese, cuprinzând patru dimensiuni: individualism-colectivism, distanța față de putere, masculinitatea-feminitate, evitarea incertitudinii, orientarea pe termen lung-scurt, la care oamenii din sisteme culturale distincte se raportează diferit [5].

Hofstede și GLOBE împărtășesc o serie de dimensiuni în teoria lor. GLOBE a extins cele cinci dimensiuni la nouă [6]. Ambele teorii au menținut dimensiunea **Distanța față de putere și evitarea incertitudinii** și au redenumit Orientare pe termen lung în **Orientare spre viitor** [5].

Brewer și Venaik [2] includ utilizarea colectivismului de către ambele teorii ca o similitudine, deși GLOBE le împarte în două dimensiuni: **colectivism de grup sau social** și **colectivism instituțional**. GLOBE a reușit să testeze teoria lui Hofstede și să îmbunătățească munca deja efectuată, depășind limitele cercetării sale.

Totuși, efectuarea unei comparații directe dintre cele două teorii este extrem de dificilă, deoarece acestea utilizează scări diferite pentru a quantifica dimensiunile. GLOBE folosește o scară de la 1-7 [10], în timp ce Hofstede își exprimă măsurările de la 1-100 [5]. Studiul GLOBE măsoară două aspecte distincte ale culturii naționale - practici (ce este) și valori (ce ar trebui să fie) - pentru fiecare dintre cele nouă

dimensiuni. În plus, GLOBE separă dimensiunea Masculinitate versus feminitate a lui Hofstede în **Asertivitate și egalitarism de gen** [9]. Potrivit lui Hofstede [5], GLOBE a înlocuit dimensiunea Masculinitate versus feminitate cu patru dimensiuni, nu două, inclusiv **Orientarea către performanță și Orientarea umană**.

Încă din anii 1990, proiectul GLOBE (Global Leadership and Organizational Behavior Effectiveness) examinează relațiile dintre cultura societală, leadership, management și practicile organizaționale în colaborare cu cercetători din întreaga lume. Astfel, GLOBE a devenit unul dintre cele mai mari și mai cuprinzătoare studii de acest gen din științele sociale.

În această fază a GLOBE, numită GLOBE 2020, în care este investigată și cultura națională din Republica Moldova, cercetarea se bazează pe descoperirile din ultimele două decenii și încearcă să răspundă la **următoarele întrebări importante de cercetare**:

1. Care sunt motoarele schimbării?

- Care este amploarea schimbării în practicile culturale ale celor 62 de țări din cercetările inițiale, de la începutul anilor 1990 până în 2020?
- Ce fenomene societale prezic amploarea schimbării a celor nouă dimensiuni culturale: distanța față de putere, evitarea incertitudinii, orientarea către performanță, asertivitatea, orientarea spre viitor, orientarea umană, colectivismul instituțional, colectivismul de grup, egalitarismul de gen [11] din cele 62 de țări?

Pentru a răspunde la această întrebare, a fost dublat numărul de țări țintă, printre care se regăsește și Republica Moldova, au fost folosite instrumentele originale GLOBE cu câteva întrebări suplimentare.

2. Care este relația dintre cultura națională și factorii generatori ai încrederii interpersonale în diferite țări?

- Care este relația dintre cultura națională și criteriile de încredere interpersonală?
- Care este relația dintre cultura națională și tendința generală de încredere?
- Care este relația dintre cultura națională și tendința de a

avea încredere în alte persoane după anumite criterii (gen, religie, etnie etc)?

În acest scop, a fost folosit un nou instrument proiectat și validat pentru a efectua sondaje în peste 120 de țări.

3. Cum diferă percepțiile de leadership în funcție de gen și culturi?

- Care este relația dintre genul respondentului și leadership/management?
- Care este relația dintre practicile culturale naționale și leadership-ul național?
- Care este efectul de interacțiune al practicilor culturii naționale și genului respondenților (în ceea ce privește leadership-ul și managementul)?

Pentru a oferi o mai bună înțelegere a rolului genului (și al diferențelor de gen) în comportamentul și eficiența leadership-ului în diferite culturi, eșantionul a inclus un procent mai mare de femei-lideri decât în cercetările anterioare GLOBE. Astfel, s-a dorit stabilirea interdependenței percepțiilor despre liderii remarcabili în funcție de gen și dacă aceste diferențe de gen percepute variază în diferite culturi.

Întrebările de cercetare au stabilit **scopul** cercetării care constă în **obținerea de cunoștințe științifice testate despre cultura națională, leadership și încredere, apoi împărtășirea lor cu alte persoane, instituții și organizații interesate de subiect.**

La rândul său, scopul de bază a generat următoarele **obiective**:

- Identificarea și informarea cu privire la factorii schimbărilor culturale și a construirii încrederii în societăți și dinamica lor temporală.
- Constatări privind relația dintre cultura națională, leadership și practicile organizaționale.
- Continuarea a peste 20 de ani de muncă în colaborare condusă de echipa de cercetare GLOBE.
- Colectarea datelor de informații culturale dintr-un număr mare de țări, inclusiv cele care nu făceau parte din studiul GLOBE inițial.

La baza cercetării stau principiile următoare:

- Lumea înconjurătoare contează;
- Cunoașterea este puternică;
- Rigoarea științifică îmbunătățește luarea deciziilor;
- Includerea populațiilor subreprezentate în crearea cunoștințelor este importantă;
 - Cercetarea va ajuta la crearea unei lumi cu mai multă înțelegere, o comunicare mai eficientă și o colaborare mai bună;
 - Cercetarea va ajuta persoane, echipe, organizații și chiar țări să aibă mai mult succes.

Proiectul GLOBE 2020 este un proiect științific serios cu multe etape.

Tabel 1. Metodologia cercetării GLOBE 2020

| Nr. | Etapa |
|------------|---|
| 1 | Echipa de proiect a dezvoltat chestionarul (Sondaj on-line) Partea A: 112 itemi (Cultură, încredere, demografie) Partea B: 72 de itemi (leadership și management) |
| 2 | Efectuarea unui sondaj pilot: 6 țări (N = 1505) |
| 3 | Procesarea rezultatelor sondajului pilot |
| 4 | Efectuarea modificărilor în chestionar |
| 5 | Sondaje online - platforma Qualtrics Sondaje online - Alte platforme (de exemplu, SurveyMonkey, formulare Google) Sondaje pe hârtie |
| 6 | Procesarea rezultatelor finale |
| 7 | Analiza rezultatelor |

Sursa: Elaborat de autori

Instrumentul de sondaj GLOBE 2020 este un chestionar ce constă din 182 de itemi (18 variabile demografice, 92 variabile ce vizează cultura și încrederea și 72 variabile ce descriu modelul de leadership preferat).

Chestionarul este disponibil în 137 de versiuni a 60 de limbi.

Traducerea chestionarului a fost un proces complex. Procedura de traducere/retro traducere sugerată inițial de Brislin [6] a fost adesea

folosită în cercetările transnaționale. Această procedură, ca mijloc unic de asigurare a calității traducerii, a fost subiectul multor preocupări și critici. Studiile empirice au arătat că greșelile de subtilitate a sensului, care duc la neînțelegeri și traduceri inadecvate, sunt frecvente, dacă este folosită doar această procedură. Prin urmare, GLOBE 2020 a ales să utilizeze proceduri de ultimă oră în traducere/retro traducere și evaluare a calității acestora.

Protocolul prezintă procedurile implicate în traducerea științifică a sondajului GLOBE 2020 din limba engleză în limbile locale ale tuturor țărilor participante la proiect.

Scopul acestui protocol de traducere este asigurarea preciziei traducerilor chestionarelor din punct de vedere conceptual pentru fiecare dintre țările participante. Dat fiind că chestionarul are peste 180 de itemi, acesta a fost divizat în două părți: prima parte este obligatorie și acoperă întrebări despre cultură, încredere și religiozitate; partea a doua include elemente despre așteptările de leadership. Pentru a stimula respondenții să completeze partea a doua, care este voluntară, sistemul de sondaj a furnizat un raport de feedback imediat celor care completează această secțiune. Raportul arată profilul de conducere remarcabil al respondentului. Este important ca atât sondajul în sine (partea 1 și 2), cât și raportul de feedback să aibă o variantă tradusă și o retroversiune.

Echipa GLOBE 2020 a finalizat procesul, comparând versiunea retro a traducerii în engleză a sondajului cu versiunea originală.

În general, respondenții participanți la sondajul GLOBE 2020 se identifică ca manageri de nivel superior, manageri de nivel mediu sau manageri de nivel inferior. La fel, au participat la acest eșantion și profesioniști care îndeplinesc roluri și responsabilități manageriale comune (de exemplu, luarea deciziilor, elaborarea de strategii, comunicarea/negocierea cu părțile interesate, administrarea și asigurarea conducerii, etc.). Managerii din eșantion pot fi cei care gestionează oameni și/sau cei care gestionează resurse. Exemplele de funcții care pot fi acceptate în eșantion includ: manager de proiect, contabil, inginer, avocat, profesor/instructor/cercetător, consilier, consultant și specialist funcțional/ expert /coordonator/ administrator

din diverse domenii/departamente (de exemplu, vânzări, marketing, resurse umane, IT, dezvoltare de afaceri, etc.).

În plus, liderii sau conducătorii de autorități care s-ar putea să nu se considere „manageri”, dar care totuși îndeplinesc mult mai multe roluri și responsabilități manageriale sunt, de asemenea, perfect acceptabili pentru a fi incluși în eșantionul GLOBE 2020. În astfel de cazuri, respondenții au fost încurajați să își specifice funcțiile în opțiunile de răspuns *Non-manager* sau *Alte* și să includă postul, cum ar fi: proprietar de afaceri, președinte, antreprenor, decan etc.

Sondajul a fost administrat online. CCI (country co-investigator) au partajat link-ul URL managerilor din diverse întreprinderi și organizații din țările participante la proiect.

Formatul online este mult mai ușor de administrat cu costuri mai mici și minimizează șansa de apariție a problemelor (de exemplu, sondaje pierdute, date lipsă, etc.). Această decizie a fost luată în beneficiul CCI și al echipei GLOBE. Sondajul, precum și datele obținute sunt găzduite de platforma online furnizată de Qualtrics (<https://www.qualtrics.com/>). Cu toate acestea, în cazuri rare, CCI au folosit chestionare pe hârtie.

Inițial, instrumentele de cercetare GLOBE au fost testate în cadrul unui sondaj-pilot cu participarea a peste 1000 de manageri din șase țări (SUA, Liban, India, China, Pakistan, Austria), fiind finalizate în februarie 2019.

În continuare, în figura 1, 2 și 3 este prezentată cronologia proiectului care arată amploarea și viteza dezvoltării proiectului pe plan internațional. Datele au fost colectate prin sondaje pe internet. În țările în care acest lucru nu a fost posibil, au fost folosite alte mijloace, bunăoară, chestionarele pe hârtie.

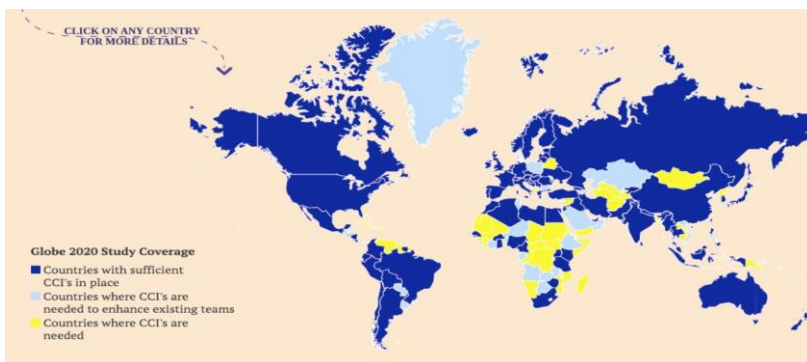


Figura 1. Proiectul GLOBE 2020, noiembrie 2019

Sursa: [15]

Pentru acuratețea cercetării au fost elaborate estimări precise ale numărului de respondenți, participanți la sondaj. Astfel, obiectivul stabilit a fost de a aduna cel puțin 300 (în mod ideal, peste 500) respondenți per țară.

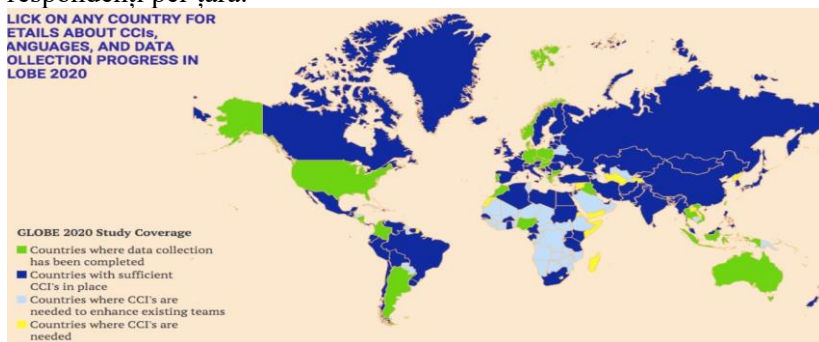


Figura 2. Proiectul GLOBE 2020, mai 2020

Sursa: [15]

Colectarea datelor în țările participante a fost finalizată în 2021, în 135 de țări, începând cu iulie 2021 cu peste 100.000 de răspunsuri recepționate, dintre care peste 58.000 de chestionare analizate (figura 3).



Figura 3. Proiectul GLOBE 2020, iulie 2021

Sursa: [15]

Ca și în cazul inițiativelor anterioare GLOBE, co-investigatorii GLOBE-2020 joacă un rol esențial în derularea procesului de cercetare. În proiect au participat peste 493 de co-investigatori (CCI) din întreaga lume (reprezentând 96,04% din populația globului pământesc) [15] care au fost parte integrantă a procesului de recoltare și analiză a datelor.

Când numărul de chestionare completate ajunge la 470 – 500, începe procesarea

Procesarea include identificarea și codificarea setului de date, finalizarea completării este considerată când (>90% din conținut este completat), timpul necesar (>10 minute)

Verificarea ulterioară a calității răspunsului, reședința respondentului și țara, poziția etc.

Dacă sunt mai puțin de 300 de chestionare procesate, se solicită CCI să colecteze mai multe cazuri dacă este posibil

Dacă numărul de chestionare procesate este mai mare de 300, atunci datele sunt gata pentru introducerea lor în analiza globală

Figura 4. Algoritmul procesului de recoltare a datelor

Sursa: Compilată de autori în baza [15]

Cu siguranță, participarea la acest proiect de anvergură a cercetătorilor din Republica Moldova, face plasarea țării noastre pe harta cercetării interculturale globale. De menționat, că GLOBE 2020 este un exemplu de investigație științifică profundă și multilaterală.

CONCLUZII

Globalizarea este procesul de interacțiune și integrare între oameni, companii și guverne din întreaga lume. În această ordine de idei, ea este un proces economic de interacțiune și integrare care este asociat cu aspecte socio-culturale, internaționale care rezultă din schimbul de opinii, produse, idei și alte aspecte ale culturii la nivel mondial.

În vremurile în care diferitele culturi ale lumii devin din ce în ce mai interconectate, lumea afacerilor este din ce în ce mai globală, iar granițele economice se prăbușesc, barierele culturale vor prezenta noi provocări pentru lumea afacerilor. În consecință, există o nevoie mai mare de comunicare interculturală eficientă, colaborare și cooperare, nu numai pentru îmbunătățirea condiției umane, în general, ci și pentru practicile de management, în particular.

Programul cercetare GLOBE studiază culturile naționale în diverse țări și specificul leadership-ului și managementului din acele țări pentru a oferi recomandări cu privire la modul în care managerii ar trebui să desfășoare afaceri. Datele din studiu vor atrage oamenii de știință în leadership, management, afaceri internaționale și studii culturale. Valorile care disting o cultură de alta sunt predictorii ai practicilor culturale, precum și a caracteristicilor și comportamentelor. Această declarație este perfect valabilă pentru Republica Moldova.

Informațiile despre studiul GLOBE 2020, descris în prezentul articol, pot fi folosite drept ghid pentru efectuarea cercetărilor interculturale ulterioare.

Nu trim speranța că, managerii cu afaceri locale și cei implicați în afaceri internaționale, dar și factorii de decizie de diferite niveluri, vor beneficia de această perspectivă suplimentară asupra culturii, mai ales că domeniul cercetării dimensiunilor culturale este un domeniu mai modest explorat în Republica Moldova.

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE:

1. BAUMAN Zygmunt. (2000) *Liquid Modernity*, Polity Press, Blackwell.

2. BREWER P., VENAİK, S. (2011) *Individualism–Collectivism in Hofstede and GLOBE*. Disponibil: DOI: [10.1057/jibs.2010.62](https://doi.org/10.1057/jibs.2010.62).
3. BRISLIN, R. (1970) *Back-Translation for Cross-Cultural Research*. Disponibil: <https://doi.org/10.1177/135910457000100301>.
4. BUDEȘ Cristina Maria. (2006) *O istorie a comunicării interculturale*, publicat în *Comunicare și Management Intercultural*, nr.1, București.
5. HOFSTEDE, G., HOFSTEDE, G., MINKOV, M. (2010) *Cultures and Organizations: Software of the Mind*. McGraw Hill. 3rd edition.
6. HOUSE, R.J., HANGES, M., JAVIDAN, P.J., DORFMAN, P.W., GUPTA, V. (2004) *Culture, Leadership, and Organizations: The GLOBE Study of 62 Societies*. Thousand Oaks CA: Sage.
7. HOUSE, R.J., DORFMAN, P.W, JAVIDAN M, HANGES, P. J.SULLY DE LUQUE, M. (2004) *Strategic Leadership Across Cultures: The GLOBE Study of CEO Leadership Behavior and Effectiveness in 24 Countries*. Thousand Oaks CA: Sage.
8. LUSENBRINK Hans-Jurgen, (2005) *Interkulturelle Kommunikation. Interaktion, Fremdwahrnehmung, Kulturtransfer*, Metzler Verlag, Stuttgart/Weimar.
9. MAGNUSSON, P., WILSON, R.T., ZDRAVKOVIC, S., XIN ZHOU, J., WESTJOHN, S.A. (2008) *Breaking through the cultural clutter. A comparative assessment of multiple cultural and institutional frameworks*. Disponibil: <https://doi.org/10.1108/02651330810866272>
10. PÎRLOG, Angela. (2019) Perspectives of cultural dimensions research project globe in the Republic of Moldova. In: *Simpozion Științific Internațional al Tinerilor Cercetători Culegere de articole selectiv*. Ediția 17, 24-25 aprilie 2019, Chișinău. Chișinău Republica Moldova: Centrul Editorial-Poligrafic al ASEM, 2019, pp. 115-123. ISBN 978-9975-75-962-5. Disponibil https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/115-123_3.pdf.
11. PÎRLOG, Angela. (2018) *Impactul proiectului GLOBE în cercetarea dimensiunilor culturale în management*. În: *Competitivitatea și inovarea în economia cunoașterii* [online]; culegere de articole selectiv; conf. șt. intern., 28-29 sept., 2018. Chișinău: ASEM, 2018, vol. 2, pp. 218-222. E-ISBN 978-9975-75-933-5. Disponibil: https://irek.ase.md/xmlui/bitstream/handle/1234567890/700/Pirlog_A_%20conf_09.18.pdf?sequence=1&isAllowed=y.
12. SCHILLER J.E. (1976) *Communication and Cultural Domination*, Sharpe, New York.
13. TOMLINSON John (2013) *Globalization and Culture*, John Wiley & Sons
14. WELSCH Wolfgang (2017) *Transculturalitate: realitate - istorie - sarcină*. Noua presă academică, Viena.
15. <https://www.globeproject.com/>

**INTERCULTURAL MANAGEMENT - THE WAY TO
ECONOMIC AND BUSINESS SUSTAINABILITY**

**МЕЖКУЛЬТУРНЫЙ МЕНЕДЖМЕНТ - ПУТЬ К
ЭКОНОМИЧЕСКОЙ И БИЗНЕС УСТОЙЧИВОСТИ**

CZU [005.73:008]:339.9

DOI <https://doi.org/10.53486/9789975147835.06>

Plămădeala Olivia, student,
Specialitatea Economie Mondiala si
Relații Economice Internaționale
Academia de Studii Economice din Moldova,
Republica Moldova, Chișinău,
str. Bănulescu-Bodoni, 61
e-mail: plamadeala.olivia@ase.md

***Abstract.** Globalization is the process whose aim is to eliminate different artificial barriers to the movement of goods, services, capital, knowledge and people in global world. At the same time globalization affect all areas of people's life such as politic, economic, business or cultural one. As a matter of fact, the importance of interculturality is crucial for social wellbeing in daily life.*

The aim of this paper is to show the key aspect of interculturality and it's connection especially with modern business, when Multicultural Companies use creative, human factor for increasing their business strategies. Also, we will develop the idea that interculturality is an interdisciplinary human resources field concerned with facilitating management in organizational communities where is a deep understanding and respect off all cultures focusing on effective interactions, development of deep relationships and mutual exchange of cultural norms between customers and all the stakeholders across organizational borders. It will develop the processes within a culturally diverse team in order to achieve many goals. Moreover, developing intercultural management skills is essential not only for working with people across cultures more effectively, and thus getting better business

results, but also for becoming more resilient and agile in dealing with the daily changes, the uncertainty and the complexity of modern life.

This paper will analyze the main reasons of implementing Intercultural Management in start-ups, when company wants to enter a foreign market or in promoting democracy.

Key words: *Multiculturalism, management, interaction, leader, team, economy.*

JEL CLASSIFICATION: M14, F23

ВВЕДЕНИЕ.

Взаимодействие между людьми является основным фактором, способствующим восприятию и ежедневному наблюдению за различными ситуациями. Международные отношения и бизнес сотрудничество достигаются благодаря человеческому взаимопониманию. С процессом глобализации взаимодействие между разными культурами становится всё более очевидным, а с ростом миграции это становится ощутимо каждым из нас. Также, успех транснациональных компаний зависит от правильного управления человеческими ресурсами, которые неизбежно основаны на создании мультикультурных и многоязычных команд. По сути, именно правильная тактика руководства, таких много культурных команд, способствует появлению новых инноваций, благосостояния фирм и экономического роста.

БАЗОВОЕ СОДЕРЖАНИЕ.

Актуальный мир полон различных новых процессов, которые характеризуются динамичными изменениями не только в экономическом понятие, но и между человеческими отношениями. Один из важнейших процессов всегда являлся, и будет являться процесс - миграции. Этот феномен, который появился только благодаря человеческому мышлению и

решению сменить место проживания на неопределённое время, стал главной причиной массового культурного разнообразия.

Культурное разнообразие стало одним из самых актуальных тем для дискуссии на всех уровнях, от государственного до повседневного, соприкасаясь со всеми отраслями жизненной деятельности. Многие считают, что глобализация, цифровизация и либерализация рынка товаров и услуг приводит наш мир к культурной стандартизации, укреплению нынешних диспропорций между людьми разных культур. Другая сторона придерживается мнения, что в результате разрушения биполярного мира, который появился во время биполярной войны, ослабления политических идеологий, возникнут новые религиозные и этические разрывы, создающие предпосылки для экономического и социального дисбаланса. В погоне за социальным единством, правами человека, экономическому партнёрству не чуждо разрушить уже имеющиеся результаты и за неумения совладать с массовым культурным разнообразием.

В то же время термин - культурное разнообразие включает в свой смысл множество разных аспектов. По мнению ЮНЕСКО в этот всеохватывающий термин вкладывают не только самый разный, но и постоянно меняющийся смысл. Один рассматривает культурное разнообразие как по своей сути позитивное явление, поскольку оно подразумевает совместное использование богатств всех культур мира и, следовательно, наличие взаимосвязей, объединяющих нас в процессах обмена и диалога. Другие думают что культурные различия затмевают то общее, что присуще всему человечеству, являясь в силу этого причиной многочисленных конфликтов.[6]

Взвешивая все за и против, всё же процесс глобализации неизбежен, в том числе и межкультурного обмена. В сегодняшнем обществе важно и принять тот факт что человек должен быстро адаптироваться каждой новой перемене. Важность развития адаптации включает в себя не только комфортную повседневную жизнь, но и быстрое экономическое

развитие. Применение межкультурного аспекта в бизнесе является новым принципом актуального предпринимательского дела. Благодаря цифровизации эти процессы становятся быстрее введены во все аспекты жизни.

По мнению Прошиной З.Г. мультикультурность - это сосуществование культур без их слияния, предполагающие национальное большинство и меньшинство.[5] На сегодняшний день всё же этот концепт приобрёл новый аспект, добавляя в себе и смешивание между нациями, что приводит и к лучшему социальному сотрудничеству.

На сегодняшний день аспект мультикультурность, культурное разнообразие встречаются на высоком уровне в транснациональных компаниях. Это компании, чьи филиалы расположены в более чем 6 странах мира, и которые имеют более 50% активов сконцентрированы не в своей национальной территории. По мнению И. А. Карачево современные ТНК оказывают положительное воздействие на мировую экономику, через стимулирование оптимального распределения всех видов ресурсов; стимулирование оптимального размещения производства; более активное распространение новых товаров и технологии; усиление конкуренции на местных рынках; а также расширение международного сотрудничества.[1]

Если мы говорим о культурном разнообразии на рабочем месте, мы думаем о разнообразии национальностей. Этот образ мышления берёт свое начало со времён холодной войны, во время которой национальность и этническая принадлежность были в центре дискуссий о культурном разнообразии. Однако со временем - это приобрело совсем другой аспект, когда заходит речь о межкультурном менеджменте.

Способность успешно управлять разнообразной в культурном отношении рабочей силой, позволит организации быть более творческой и инновационной и, следовательно, получить сравнительное конкурентное преимущество. Способность одной межкультурной команды разрабатывать новые идеи для потребителей во всём мире, является лучшим

возможным свидетельством силы разнообразия, которое может когда-либо иметь любая организация. Во многих случаях культурное разнообразие является проблемой, но также оно было связано с активным вкладом в улучшение индивидуальной и, следовательно, организационной производительности. Таким образом, существуют аргументы, приведенные в поддержку реализации культурного разнообразия на рабочем месте и позитивному влиянию такой рабочей силы на организации.

- Структура рабочей силы. За последние годы структура рабочей силы существенно изменилась. Процент белых мужчин в активном населении сокращается, в то время как увеличивается число женщин, возрастное различие и люди различного происхождения по причинам миграции. Эти демографические изменения явно выступают против привычной кадровой политики, ориентированной на баланс между этими всеми показателями.
- Творчество и решение проблем. Монокультурная группа сможет быстро решать поставленные задачи, тем не менее, культурно - разнообразная рабочая сила повысит творческий потенциал группы, открыв новые перспективы и найдя больше решений для проблем. Для большинства людей возможность работать в такой среде часто потребует обучение.
- Маркетинг рабочей силы. Организация, которая известна тем, что даёт равные шансы всем меньшинствам, будет иметь более мотивированную рабочую силу и более высокий уровень удержания сотрудников. Это также даст компании преимущество на рынке труда, поскольку соискатели будут отдавать предпочтение работодателям, демонстрирующим такие качества.
- Маркетинг компании. Поощрение культурного разнообразия может помочь организации расширить свои услуги, что позволит ей удовлетворять потребности и желания более разнообразной клиентской базы. В

результате, организация может привлечь больше клиентов, прилагая сравнительно небольшие усилия. Культурно разнообразный торговый персонал не только сможет приспособить свои деловые манеры к разным группам покупателей, но также сможет включить в себя и этнический аспект, что повысит его эффективность, чем монокультурный торговый персонал.

- **Возможности финансирования.** Некоторые клиенты склонны оценивать компанию по качеству внедрения и выполнения программы мультикультурности. В частности, в США некоторые инвестиционные фонды, например, будут инвестировать только в компании, которые управляют программами мультикультурности. Текущие тенденции свидетельствуют о повышении осведомленности клиентов о таких социальных проблемах, как справедливая торговля и признание культурного разнообразия.
- **Гибкость.** Монокультурная организация не так гибка и поэтому не способна быстро реагировать на изменения в окружающей среде. С другой стороны, культурно-разнообразная рабочая сила хорошо справляется с внутренней и внешней переменой дел.

Несмотря на многочисленные преимущества мультикультурных организаций, у них также есть много недостатков. Слишком большое разнообразие в группе приводит к нефункциональным результатам. Разнообразие порождает двусмысленность, сложность и путаницу. Мультикультурным организациям может быть трудно прийти к единому соглашению и также согласовать курс действий. Лишь хорошая подготовка и большой опыт могут помочь транснациональной компании совладать с такими проблемами как:

- Во многих мультикультурных организациях культурные различия вызывают негативную динамику, такие как стереотипы и культурные столкновения. Эта негативная

динамика, в свою очередь, может сочетаться с несбалансированной структурой власти, что еще больше усугубит неудобства в работе. Если лидеры игнорируют мультикультурализм - это может снизить производительность компании. Более низкие результаты работы, в свою очередь, отрицательно сказываются на организационных показателях первого уровня, таких как производительность, прогулы и увольнения кадров.

- Мультикультурные группы имеют серьезные проблемы с общением. Однородные группы часто превосходят культурно различные группы, особенно из-за коммуникативного фактора. Кросс-культурное обучение необходимо для того, чтобы позволить культурно разнообразным группам реализовать свой потенциал и преодолеть трудности в общении.
- Движение за разнообразием потенциально способно разделить различные социальные группы и нанести ущерб производительности, одновременно увеличивая негодование, усиливая межгрупповые трения и напряженность, снижая производительность — прямо противоположное тому, для чего предназначено управление мультикультурализмом. Незнание культурных различий является источником некомпетентности в работе многокультурных рабочих групп.
- Многочисленные мультикультурные организации сталкиваются с проблемами высокой смены кадров и плохой посещаемости работы. Исследования показывают, что неоднородность членов группы связана с более низким уровнем групповой социальной интеграции, что, в свою очередь, отрицательно влияет на продолжительность работы на одном единственном месте.

Мультикультурность оказывает большое давление особенно на психологию человека, особенно того, который не привык работать в среде, где имеются другие люди с разной

национальностью, культурой, религией, разным языком или же разными традициями. Все эти, может незначительные, на первый взгляд, факторы, оказывают большое влияние на эмоциональное здоровье человека, которое и влияет на успешные решения в будущем.

По мнению Анжелы Пырлог самые важные аспекты, на которые влияет культура и среда, в которой будет работать человек в компании связаны с:

- Централизованными решениями против децентрализованных решений;
- Безопасность против риска;
- Индивидуальная мотивация против групповой мотивации;
- Формальные процедуры против неформальных процедур;
- Высокая лояльность против низкой лояльности;
- Сотрудничество против конкуренции;
- Краткосрочная ориентация против долгосрочной;
- Стабильность против инноваций.[4]

Культурное разнообразие в рабочей силе компании связывается с более высоким организационным доверием, финансовыми показателями, удовлетворенностью сотрудников и инновациями среди многих других.

Прежде всего, управление мультикультурными командами требует того же вида мышления. Сложности заключаются в понимании мультикультурализма и целостном его применении с точки зрения организационного лидерства. Понятия, восприятия, а потом и работа с такими сотрудниками связанна с такими факторами как:

- Понятие культуры. Правильное понятие всех аспектов каждой культуры на практике является намного глубже, чем простое, теоретическое восприятие полученное из книг. Это подразумевает знакомство и ощущение комфорта в другой сфере жизни. Включая глубокое понимание культуры, социальных условностей, истории и свободное владение языком этой культуры. Обучение с

помощью книг, подкастов или видео — отличная отправная точка. Следующим логическим шагом было бы провести некоторое время с человеком этой культуры, делая наблюдения и задавая пронизательные вопросы насчёт специфики принятых решения этим человеком.

- Идентификация с культурой. Идентификация с культурой подразумевает ощущение сильной личной близости с представителями этой культуры. Если кто-то использует несправедливый стереотип для описания культуры, с которой вы себя идентифицируете, важно понять чувствуете ли вы себя обиженным, или испытываете ли вы личную гордость, когда её хвалят. Ответы на эти вопросы помогут вам понять, считаете ли вы культуру частью вашей личности.
- Интернационализация культуры. Интернационализация по своей сути будет нести в себе существенную идентификацию с этой культурой. Это также означает, что культура укоренилась в ваших убеждениях и системах ценностей. Чаще всего это будет результатом воспитания в культуре. Однако небольшой самоанализ ваших убеждений может дать другой ответ.

Все эти этапы собственной идентификации с какой либо культурой помогут не только своему психологическому спокойствию, но и эффективно скажутся на менеджменте и качества лидера мультикультурной команды. С помощью этого вы будете лучше понимать разные стили общения. Так как разные люди общаются по-разному, и это особенно ощущается в мультикультурной рабочей среде. Во многих культурах существуют свои стили и правила общения, и ваш собственный стиль общения может не сработать с членами команды из разных культур. Точно так же сотрудники из других культур могут общаться способами, не соответствующими их собственной культуре.

Так же вы будите лучше распознавать более широкие потребности и привычки каждого вашего сотрудника. Еда, место отдыха должны соответствовать принципам и традициям, которые зародились в культуре каждого рабочего. В случае выявления каких либо потребностей у сотрудников мультикультурной команды большое внимание должно выделяться именно координированию, осуществлению этих нужд и этическим нормам представителя какой-либо культуры.

Важно не забывать о социальном равенстве и не поддаваться разным стереотипом, которые являются, в большинстве случаев, лишь выдумкой человеческого восприятия ситуаций. Работая в мультикультурной команде нужно соблюдать баланс между тем, что было подтверждено и тем, что не было доказано. Тот факт, что ваш коллега другой культуры, не означает, что решения принятые им могут быть не правильными лишь и за национального или религиозного различия. Ведь каждый, независимо от его культурного воспитания, является индивидуальным, поэтому нужно относиться ко всем одинаково. Нужно не забывать, что каждый член команды имеет уникальный способ работы и общения с другими, каждый человек индивидуален и имеет определенные предпочтения, культура формирует поведение, но не диктует его.

Важно предоставить вашей команде честное и конструктивное мнение о проделанной работе, выявления недочёты или плюсы. Все сотрудники заслуживают того, чтобы знать правду о качестве своей работы, не смотря на положительный или отрицательный ответ. Как лидер мультикультурной команды, нужно быть осторожным в оценке чьей-либо работы. Каждая культура и даже каждая страна имеют уникальный способ предоставления последнего мнения лидера команды, особенно когда оно не конструктивно и может быть легко воспринято как негативное.

Как было выявлено, культурное разнообразие в командах создает возможности и проблемы для команд на рабочем месте. Один способ преодоления проблем и использования потенциала

мультикультурных команд заключается в развитие культурного интеллекта. По мнению Chartered Institute of Personnel and Development культурный интеллект или способность успешно взаимодействовать среди различных культур, является одним из способов охвата мультикультурализма в командах особенно важно для мировых лидеров. Культурный интеллект можно развивать, оценивая перспективу других людей и останавливая распространять о них разные стереотипы. Более высокий культурный интеллект связан с повышенной производительностью, удовлетворенность работой и обменом знаниями между собой.[2]

Для реализации всех этих ключевых аспектов лидер должен учитывать специфику культурного и национального разнообразия. По мнению Covas L. национально-культурный фактор был выявлен и стал учитываться в менеджменте в ответ на интернационализацию экономической деятельности. Национальная культура, в том числе образ мыслей, религия, образование, процессы формирования элит составляют общий фонд который определяет убеждения, ценности, нормы, символизм, индивидуальные взгляды и концепции о среде, в которой живут члены общества.[3] Учитывая все эти факторы, лидер у которого есть опыт работы, выявит наилучшие методы работы и интерактивности со своей командой. Так он будет способствовать не только выбору подходящего кадра для выполнения задачи, но и интеграции этого рабочего в сферу деятельности и команду. В будущем это перерастёт в удержание длительное время этого человека, имея прямое влияние на продуктивность фирмы.

Метод, используемый для написания этой работы, является литературным анализом, что бы наилучше изучить и показать все аспекты, связанные с главной темой. Так же была использована классификация для более удачного выявления в работе всех плюсах, проблем и их решений. Самым базовым методом является наблюдение для правильной интерпретации сути проблемы и выявлению подходящих решений.

ВЫВОД.

В сегодняшние дни, благодаря глобализации, человечество достигло большого экономического и социального роста. С помощью внедрения в повседневную жизнь таких принципов как равенство, права, демократия, обязанность мы можем этично сосуществовать в многокультурном мире как наш. Эти принципы укрепляют наши отношения между собой, помогают адаптироваться в новой среде, способствуют укреплению бизнес партнёрств и совместной работе в больших компаниях разно культурных команд. Также процесс глобализации привёл исследователей к выводу что человек – лидер, который будет руководить такими командами, должен обладать специальными умениями и качествами. Этот человек должен не только иметь опыт работы с такими людьми, но также он должен уважать принципы их культур и воспринимать каждого члена команды как равного себе. Только с помощью правильных тактик менеджмента транснациональные компании могут добиться роста выгоды, двигая в перёд экономию и в целом процесс глобализации.

БИБЛИОГРАФИЧЕСКИЕ ССЫЛКИ:

1. КАРАЧЕВ, И. А. (2019) - *Транснациональные Корпорации в современной мировой экономике*, Ярославль, ЯрГУ им. П.Г. Демидова, 72 с.
2. CHARTERED INSTITUTE OF PERSONNEL AND DEVELOPMENT (2021) - *Managing Multicultural Teams*, Лондон, 24 с.
3. COVAS, L. (2021) - *The use of the "Cultural Profile" in the transfer of know-how in Management*, Кишинёв, Международная научная конференция «Стратегии и политики управления в современной экономике», Редакция VI., 7 с.
4. PÎRLOG, A. (2021) - *The impact of intercultural competence on the efficiency of enterprise management*, Кишинёв, International Scientific Conference “30 years of economic reforms in the Republic of Moldova: Economic Progress via Innovation and Competitiveness”, 8 с.
5. ПРОШИНА, З. Г. (2017) – *Транслингвизм и его прикладное значения*, Москва, Государственный Университет им. М. В. Ломоносова, 170 с.
6. ЮНЕСКО (2009) – *Инвестирование в культурное разнообразие и диалог между культурами*, ЮНЕСКО, 429 с.

LINGUISTIC GLOBALIZATION IN THE 21ST CENTURY: ANGLICISATION FROM IDIOLECT TO HIGHER EDUCATION

CZU 811.111`373:378

DOI <https://doi.org/10.53486/9789975147835.07>

ROȘCOVAN Nina, conf.univ., dr.
ASEM, Republica Moldova,
Chișinău, str. Banulescu-Bodoni, 61
e-mail: nina.roscovan@ase.md
ORCID: 0000-0002-1726-6863

DODU-GUGEA Larisa, conf.univ., dr.
ASEM, Republica Moldova,
Chișinău, str. Banulescu Bodoni, 61
e-mail: dodu-gugea.larisa@ase.md
ORCID: 0000-0003-4677-7053

STAVER Liliana, cercetător,
ASEM, Republica Moldova,
Chișinău, str. Banulescu-Bodoni, 61
e-mail: liliana.condratchi@ase.md
ORCID: 0000-0001-8696-9039

Abstract. *The paper considers the phenomenon of Anglicization as a being related to the impact of English as a Lingua Franca on the lexical layers of other languages from the standpoint of the need of unification and standardization of terminological layers (necessary borrowings) and on the other hand by the stylistic enrichment of the vocabulary (luxury borrowings). Therefore, linguistic globalization is regarded as a global intensive lexical borrowing from English by languages whose speakers use English as a foreign language. Politically and socially, it concerns the status of English as a "language of globalization", proven by scientific, political, statistical and sociolinguistic arguments. Furthermore, higher education has also been impacted by the process of Anglicization as one of the main tasks is to prepare*

students for effective intercultural communication in a global, intercultural environment. The present paper aims to provide an analysis of the process of Anglicisation in its transition from an individual phenomenon (idiolect) to the national and international system of higher education, highlighting its advantages and disadvantages.

Keywords: *linguistic globalisation, intercultural communication, intercultural competence, Anglicisms, sociolect, idiolect, lexical borrowings, necessary borrowings, luxury borrowings, higher education*

JEL CLASSIFICATION: F6, I2, O3, Z1

Introduction

The phenomenon of linguistic globalisation in higher education is tightly linked to preparing students for the global labour market and current inter- and trans-national requirements. Contemporary linguistics reflects the tendency of studying a language as a productive method of interpreting a culture, thus, highlighting the fact that the culture and the language are essences that live through people and serve people. Language is the key to the "human system of thought", the "nature of the human psyche", and serves to "characterise the nation" [15, p. 3]. The 'discursive being' and 'concept' are the focal categories reflecting the way of thinking of a collective entity (as bearer of the same language) [15, p. 3].

Globalisation is, among other things, an on-going (permanent) cultural dialogue, which creates an increased need for intercultural communication skills. According to E. R. McDaniel, the knowledge of intercultural communication, paired with the ability to use it effectively, can help to mitigate cultural differences, diminish misunderstandings, and ensure more harmonious and productive relationships [7, p. 8].

The communication for intercultural relations aims to achieve the maximum degree of proximity in the context of contacts established at different levels of the communication framework.

Therefore, it must be regarded as an act of mutual interpersonal receiving and giving, as an informational process of exchange and interactive networking [6, p. 13]. Furthermore, intercultural communication characterizes the relationships between different socio-cultural identities, as well as the awareness of one's own identity within the integration process. Therefore, interculturality is linked to accepting the Otherness, and the teaching process in the world we live today comprises the integration of languages and cultures, thus, raising cultural and intercultural awareness by developing the required communicative skills for international cooperation and careers.

Hence the paper will define the main concepts related to linguistic globalisation and Anglicisation, and will highlight the main advantages and disadvantages of Anglicisation thus revealing the core challenges modern higher education institutions face.

Intercultural communication and Intercultural Competence

The reality we live today is characterized by increasing levels of contact and communication with people of otherness (from other cultures), as a result of the apparently unstoppable process of *globalization*. When people from different cultures come into contact, they unconsciously bring traits, elements and ways of presentation specific to the culture to which they belong into the communication. Not knowing or not accepting these differences between the specific elements are most often the causes of failures, misunderstandings and sometimes even conflicts resulting in ineffective communications.

Communication is an inevitable condition if we want to be successful in contemporary societies rich in data (information) of all kinds, we can even say it is mandatory. When people communicate they intend to persuade, inform or entertain (amuse). "Therefore, communication can be defined as a management of the message in order to create meaning." [7, p. 9].

Dean Barnlund expands on the considerations in this area and states that every culture expresses its goals and conducts business through communication. The author believes that cultures exist

primarily for the purpose of creating and preserving shared systems and symbols with the help of which members can assign and at the same time exchange meanings. Moreover, Barnlund mentions that "difference in meaning, much more than differences in vocabulary, isolates cultures" and causes its members to consider each other strange (foreign). Thus, "any communication, interpersonal or intercultural, is a transaction between private worlds" [1, p. 38-41].

Furthermore, Karlfried Knapp offers a linguistic approach to interculturality and defines *intercultural communication* as taking place whenever participants bring into interaction different knowledge specific to their socio-cultural group(s) that is/are relevant, but which is / are taken (accepted) for granted and thus can affect the communication process. [5, p. 8]

Mentality, in its empirical sense as the particular way of thinking of an individual or a community, is closely related to language. Reality is seen through the lens of thought or mentality, so difference of mentality conditions a difference of worlds. As M. Neț points out, repeatedly in her work, mentalities acquire emblematic linguistic expressions, "language manifests, together with other forms of culture, the national specificity of its speaker. [9, p.92] Each individual, being born in a society, is a "creature of his culture", so once he is born, the individual enters "the realm of the language of his community" [9, p.92], language in which he/she will breathe and activate. In this context, language exercises its function of socialization, represents the means by which man knows, processes information (thinking), exchanges information (communication), influences the world around him.

The individual is the core element, the centre of his culture and society, so the use of the mother tongue is individualized to the subjective context of this individual, and although he receives the language as a datum, during his life he can influence it, causing lexical and meaning changes, in the basis of communicative needs and outside influences, just as there are changes in his views of the world.

Intercultural communication always involves direct (linguistic) interaction between representatives of different cultures and requires a deep understanding of communication and culture. Examining this

phenomenon, the researchers Samovar and Porter come to the conclusion that "intercultural communication investigates those elements of culture that most influence the interaction between members of two or more cultures when individuals are in situations of interpersonal communication" and takes place then "when a member of one culture conveys a message to a member of another culture to be understood", [13, p. 7] and requires a deep understanding of communication and culture. We note that intercultural communication is based on *intercultural understanding*. In this context, the opinion of the scholar Bernard Saint-Jacques is of interest, who in turn defines intercultural understanding as the ability to understand the perceptions of one's own culture, as well as the perceptions of people who are part of another culture, and the ability to negotiate between those two. [12, p. 52]

From the theses and opinions presented, according to the criteria established by the authors, we can distinguish the basic elements and requirements of widely accepted intercultural communication: 1) Communication is direct, immediate and interpersonal; 2) The people participating in the communication process are aware of cultural differences between them; 3) Intercultural communication is constituted by mutual respect and can be defined as the ability to communicate verbally and non-verbally with people from other cultures so that all participants in the communication encode and decode the communicated messages and avoid erroneous interpretations and evaluations as much as possible.

Furthermore, we can add that *intercultural competence* is a decisive factor necessary for the contemporary citizen to respond to the demands of the intercultural environment characteristic of globalized societies as well as to avoid dysfunctions or any possible misunderstandings. This aptitude is represented by the individual's ability to understand different worldviews, including the ability to appropriately adapt his behaviour and attitudes to the cultural aspects of otherness, to be open to other cultures and individual identities [11, p. 142].

Linguistic Globalization. English: from a Lingua Franca to Language of Globalisation

The term "globalization" has been coined relatively recently via derivation (the root *globe* / *global*) following a series of foreign models. It entered the Romanian dictionaries only at the beginning of the 21st century, while in the French language *globalisation* was certified as early as 1968 in *Dictionnaire Historique de la Langue Française*. As reflected in the specialized literature, the term globalization referred mainly to the field of economics, later spreading its use to all the other spheres of life. In linguistics, the concept of globalization reflects the economic globalization, due to the requirement of a communicative tool for the inter- and cross-cultural communication needs highlighting particular aspects of the relationship between the dynamics of society and the communication. The term "linguistic globalization" directly refers to the transformations of the national languages under the impact of English. Consequently, the concept of linguistic globalization is regarded as a deliberate acceptance of a common communication tool in international economic relations, leaving out all the expressive means and focusing on a concise, accurate and unambiguous communication.

Undoubtedly, as a result of the stringent necessity for a language as a means of interethnic communication and the global spread of the American economic power in the 19th and 20th centuries, English has rightfully gained its status of a *global lingua franca* (along mandarin Chinese, Arabic, Hindi, and French) [14]. English has expanded the use of a lingua franca from a means of interethnic communication (contact language) to a means of "universal communication" for people of various native languages in various circumstances and for various reasons. As argued by Anna Mauranen, the English language has established itself in the position of a global lingua franca and has become the symbol of our times alongside globalization, social networking, economic integration and Internet [8].

Due to the widespread use of English in the 20th and the 21st centuries, the status of a "lingua franca" has extended to the its status as a "language of globalization", with an impressive number of ESL

speakers (L2) and EFL (L3), much exceeding the number of native speakers of English. Numerous debates over the spread of English and its impact on the local languages arise. Some scholars regard linguistic globalization as a common tool for communication, while others see it as global intensive lexical borrowing from English by languages whose speakers use English as a second or foreign language. English is taught and learned in many countries because it is indisputably the international language to open doors to parts of the world that are not accessible to everyone otherwise, and learners are intrigued by the international opportunities English might bring to them.

This increasing use of the English language globally impacts many other languages, leading to language shifts in some cases and to claims of linguistic imperialism. The colonial history of English, of course, and the economic dominance of the USA is to a great extent responsible for the language getting planted around the world, however, its recent growth stems from its use in technology and science, advertising, pop music, international business and various cooperative efforts among countries such as air-traffic control and the work of the United Nations and European Union.

Anglicisation as a Global and Language Phenomena

According to the aforementioned, the individual is the core element of a culture, language being the way of expressing his or her *idiolect*. In a globalized world, when the individuals and languages are in constant contact, the mutual influence over one another is imminent. English as the language of globalization has led to enhancing the intercultural competence to the competence of using English as a second and foreign language, complementing it with the native culture elements, thus creating new Englishes. As a result, researchers focus their attention on the analysis of the speaker's native language on the use of English for intercultural and international communication. Their findings conclude that English as a contact language fall under this influence at all levels (phonetics, grammar and lexis) as each speaker adapts English to his/her own cultural and communication needs.

However, the impact of the interconnectedness of the native language and English has two-way effects, thus fostering a phenomenon coined as “**Anglicisation**”. Traditionally, Anglicization was seen as the process of converting something to the norms of the English language, or the adoption of English as a preferred language over the native language, thus leading to language shift. Another approach to Anglicization highlights the effects of English on other languages, namely, the large number of lexical borrowings both of American or British origins [4, p. 1]. Anglicisation is expressed by the tendency of current languages to allow English to penetrate their linguistic systems, especially in what regards their lexis, English manifesting itself, therefore, as an element of super-stratum. The phenomenon is particularly interesting, as it takes place between unrelated languages genealogically.

Scholars argue that, this process of lexical borrowing from English is inevitable and that they will be absorbed at some point and become more natural. The phenomenon of Anglicisation has hit European countries for decades and has been regarded as a natural process of developing the native vocabulary, while, the East European countries have experienced it after the dissolution of the Soviet Union. Romanian is one of the languages borrowing **Anglicisms** into the local idiolects and sociolects. In the specialized literature, the concept of Anglicisms is defined as a linguistic unit (not just a word but also a formant, a phrasal expression, meaning or grammatical structure as well as a pronunciation or spelling unit (including one of punctuation) of English origin, irrespective of the territorial variation of English, and therefore of American English too, not just British English.

According to Sextil Puscariu [10], as well as other Romanian Scholars (Mioara Avram, Georgeta Ciobanu, Albina and Ion Dumbrăveanu, etc.), the Anglicisms in the Romanian language cover two main groups: a) *necessary borrowings* comprising neutral terms of various professional fields such as business, IT, science and politics, arts, music, sports and even cooking. The terms are borrowed as a result of rapid changes, technological advancements and internationalization of these fields, thus, the need to name new

concepts, objects and processes. And, b) *luxury borrowings*, which are stylistically and culturally marked, loaned to mark modernity, style and communication abilities by various fashionable linguistic trends, ranging from students to journalists and politicians. These terms only duplicate the Romanian words, but do not bring additional information; therefore, the use of this type of borrowings is not strictly necessary, but they are used for stylistic reasons.

The main advantage of using necessary borrowings (terms) is their international character, which facilitates the exchange of information and technologies among specialists, bringing accuracy of the meaning, the conciseness and the simplicity of the structure. On the other hand, "luxury" borrowings are unnecessary borrowings related to the subjective tendency of some social classes to be linguistically individualized. They solely duplicate the existing lexis, and do not bring additional connotations.

In the context of the "invasion" of *Anglicisms* the Romanian vocabulary after 1989, The Spelling, Orthoepic and Morphological Dictionary of Romanian Language proves a remarkable openness to borrowings of English origin, giving up both the rigid selection criteria as well as the attempts of forced *Romanization*, present in the first edition (1982) of the dictionary. Among the approximately 2,500 new words accepted, there is a significant number of Anglicisms, the newly introduced being marked via an asterisk. Therefore, the lexical borrowing for another language (namely English) is regarded as a natural way of enhancing and enriching the vocabulary. They later undergo a process of adaptation according to the linguistic norms.

However, some European and Russian scholars express their concerns towards the possibility of exposing languages to risks of threatened existence and imminent language shift, and the risks of losing local cultural peculiarities toward a global Englishness. On the other hand, US scholars argue that due to the growing need of terminological standardization and unification of vocabulary in the current context of linguistic globalisation, this process of inter-language impacts is inevitable. [4, p. 3]

Anglicization and Higher Education

As stated by the Georgian researcher Nino Kirvalidze in her work, Anglicisation as a global linguistic process has had an impact on higher education as universities have the goal to prepare their students for efficient intercultural communication required by the current global work environments which comprise various multicultural situations [4, p. 1]. Therefore, one of the core elements to be taken into consideration when planning their curricula is intercultural communicative competence with a view on the current global requirements of English as a lingua franca. This actually entitles the real-work environments and every-day circumstances, comprising the speech act and discursive elements reflecting the real language/communicative needs. We mean to highlight, that the university courses have to pay attention to the real socio-cultural aspects of the language use.

As it has been mentioned above, developing intercultural awareness is to be regarded as a core component of a university course, exceeding the traditional teaching of the basic language skills (phonetics, grammar, and vocabulary) towards the components of cross-cultural awareness. [4, p. 3] As argued by the aforementioned Georgian scholar, Nino Kirvalidze, the intercultural competences the universities need to develop would prepare students for meaningful interactions with individuals representative of other cultures via respective knowledge of attitudes and critical thinking. Therefore, lecturers are encouraged to design their classes as to immerse students in real-life circumstances of intercultural communications which will stimulate their students to reflect on their view of the target culture as well as the native culture and to express their attitudes toward how these components impact their communication.

Anglicisation as a linguistic process has evolved from idiolects (the language of an individual) that comprise Anglicism on a daily basis, to sociolects, as the use of these Anglicisms has become the norm. Therefore, higher education institutions, as the core institutions preparing students for their further careers have to take into considerations all the changes of the sociolinguistic tendencies, as to

target the best possible scenarios of prospective inter- and cross-cultural communications. Universities have to be up-to-date not only with the economic, political and social developments of the local cultures, but with the global trends as well. This encompasses the use of English as a Lingua Franca as well as its impact on the native L1 language of the speakers, and the training of students respectively.

Conclusions

The aforementioned trends and concepts analysed highlight the fact that linguistic globalization is regarded as a consequence of economic globalization leading to a novel communicative situation that brings about the need for a common communication tool, and, furthermore, the choice of English for this function is a related historical phenomenon. The linguistic globalization may be related, in terms of theory, to bilingualism or diglossia, seen in individual terms, as, the parties participating in the communication are interested the English language only to the extent that they shall ensure an effective communication.

As a result of the carried analysis of the multicultural globalisation taking place as a need of intercultural communication, Anglicization is a irreversible process due to the global influence of the US economic and political power, leading to the global need for an unified terminology and standardization. English is today's means of cross-cultural communication internationally. As much as some scholar highlight the negative impact of Anglicization of native languages, it should be mentioned that, although it has a tendency of internationalization, Anglicisation is still a scarce phenomenon as percentage, and, it continues is function as a circumscribed to phenomena of super- stratum.

BIBLIOGRAPHY

1. BARNLUND D. (1998) *Communication in a global village*, in Bennett, Milton J., ed. Basic concepts of intercultural communication: Selected readings, Intercultural Press, pp. 35-52.
2. BENEDICT, R. (2005) *Patterns of Culture*, Vol. 8, Houghton Mifflin Harcourt, 1934 – First Mariner Books Edition, 295p.
3. BENNETT, MILTON J., ed. (1998) *Basic concepts of intercultural communication: Selected readings*, Intercultural Press, 270p.
4. KIRVALIDZE, Nino. (2019). *New Challenges of Anglicisation in the Context of 21st Century Globalization and Their Impact on Higher Education*. In *Studies in Literature and Language*, Vol. 19, No. 2, pp. 1-8. DOI: 10.3968/11358. Available at https://www.researchgate.net/publication/339146962_New_Challenges_of_Anglicisation_in_the_Context_of_21st_Century_Globalization_and_Their_Impact_on_Higher_Education
5. KNAPP K. (Ed.) et al, (1987) *Analysing Intercultural Communication. Studies in anthropological linguistics*, Berlin, New York, Amsterdam, Mouton de Gruyter, 315p.
6. LAVRIC, Aurelian, MORARU, Tatiana, (2005) *Mass media și comunicarea interculturală*, FPS Multicolor, CCRE Presa, Chișinău, 60 p. ISBN 9975-9695-9-3
7. MCDANIEL E. R., SAMOVAR L. A., PORTER R. E. (2012) *Using Intercultural Communication: The Building Blocks*, in *Intercultural Communication: A Reader*, by Larry A. Samovar, Richard E. Porter, Edwin R. McDaniel, Wadsworth Cengage Learning, 13th Edition, pp. 4-18 (528p.)
8. MAURANEN, A., RITA E., (Eds.), (2009) *English as a Lingua Franca: studies and Findings*. Newcastle Upon Tyne, UK: Cambridges Schilars Publishing.
9. NEȚ M. (2055) *Lingvistică generală, semiotică, mentalități*. Iași: Institutul European. 209 p.
10. PUȘCARIU Sextil (1976) *Limba română*. I. Privire generală, București, 1976.
11. ROȘCOVAN Nina (2014) *The intertextual aspect of intercultural communication*, in *Rolul profesorului în procesul predării limbii străine în contextul integrării europene, materialele colocviului științifico-practic*, CEP USM, Chișinău, pp. 139-146;

12. SAINT-JACQUES B.(2011) *Intercultural Communication in a Globalised World*, in Samovar, Larry, Richard Porter, and Edwin McDaniel. *Intercultural communication: A reader*. Cengage Learning, pp. 45-55.
13. SAMOVAR L. A., PORTER R. E., MCDANIEL E. R. (2009) *Understanding Intercultural Communication: The working principles*, in *Intercultural Communication: A Reader*, by Larry A. Samovar, Richard E. Porter, Edwin R. McDaniel, Wadsworth Cengage Learning, 12th Edition, pp. 6-17 (496p.)
14. SMOKOTIN, Vladimir M., ALEKSEYENKO Anna S., PETROVA Galina I., (2014) *The Phenomenon of Linguistic Globalization: English as the Global Lingua Franca (EGLF)*, in *Procedia – Social and Behavioural Sciences* 154 pp. 509-513, Published by Elsevier
15. АНГЕЛОВА М.М. (2004) "Концепт" в современной лингвокультурологии / М.М. Ангелова // Актуальные проблемы английской лингвистики и лингводидактики. Сборник научных трудов. Выпуск 3. - М., - С. 3-10

**THE ROLE OF EXTRACURRICULAR ACTIVITIES IN
FOREIGN LANGUAGES FOR INTERCULTURAL
COMPETENCE ACQUISITION**

**ROLUL ACTIVITĂȚILOR EXTRACURRICULARE ÎN
LIMBI STRĂINE ÎN FORMAREA COMPETENȚEI
INTERCULTURALE**

CZU [378.147:81]:316.7

DOI <https://doi.org/10.53486/9789975147835.08>

RUSU DJULIETA, dr., conf. univ.

ASEM,

Republica Moldova, mun. Chișinău,
str. Mitropolit G. Bănulescu-Bodoni 61

email: rusu.djulieta@ase.md

ORCID: 0000-0002-1716-4891

***Abstract.** It is known that the EU's motto is "United in diversity" - of cultures, traditions, beliefs, and, last but not least, of languages. Therefore, an efficient and productive interaction between various cultures and languages, in an environment of acceptance, tolerance, equality, flexibility, understanding, respect and affirmation, requires a multicultural training and appropriate intercultural competences. Moreover, the existence of many intercultural barriers, the urgent need to interact with people, regardless of their origin, to live in a world marked by pronounced cultural and linguistic differences, confirms the importance of developing such competences by studying cultural diversity and capitalizing its strengths, but in the same time maintaining its own identity and contributing to its development. Therefore, the local higher education system, foreign language teachers, in particular, have the complex mission to form and develop intercultural competences and/ or elements of competences, necessary for today's young people, for both, personal and professional development and in order to integrate into a multicultural environment. The approached subject reveals the fact that in the academic environment, intercultural competence can be successfully acquired with the help of traditional or modern extracurricular activities.*

Key words: *Intercultural competence, foreign languages, academic environment, extracurricular activities, methods/techniques, benefits*

JEL CLASSIFICATION: A 22, I 21, I 23

1. Introducere

Ca urmare a liberalizării, extinderii, multiplicării și diversificării schimburilor economice, politice și socioculturale la nivel mondial, intensificării concurenței și a interacțiunilor umane, sistemul de învățământ superior național, are sarcina de a înzestra studenții – viitori specialiști calificați și oameni de afaceri, cu cunoștințe, abilități și deprinderi necesare pentru a trăi și activa într-o societate democratică, multi/plurilingvă și multi/pluriculturală, pentru a interacționa, comunica și negocia cu persoane care provin din diverse culturi sau grupuri, care muncesc în folosul societății, spre binele tuturor.

Iată ce, se observă o solicitare crescândă față de cadrele didactice, responsabile de predarea-învățarea-evaluarea limbilor străine, în materie de formare și dezvoltare a competenței interculturale și de comunicare lingvistică, asociate cu procesul de *mondializare* (termen utilizat, preferențial, în limba franceză) sau *globalizare* (termen folosit, preponderent, în limba engleză).

Conceptul de globalizare, lansat la sfârșitul secolului trecut, rămâne a fi unul complex și controversat, având varii avantaje, dar și limite. De altfel, predarea, învățarea și folosirea limbilor străine în context multicultural, precum și competențele și experiența dobândită favorizează, însoțește și facilitează procesul care s-a extins la scară mondială.

Totodată, remarcăm, că termenii *mondializare/ globalizare, plurilingvism, multilingvism, interculturalitate* obțin valențe noi în domeniul educațional, devenind puncte de reper importante în abordarea învățării limbilor în vederea dobândirii unor competențe plurilingve, pluriculturale, necesare în perspectiva evoluțiilor actuale și viitoare ale societății informaționale, bazate pe cunoaștere [4, p.11].

În această ordine de idei, termenul *mondializare/globalizare* care semnifică „acțiunea de a mondializa; la care participă întreaga lume (sau majoritatea țărilor)” [5, p.648], evocă clar noțiunea unei lumi unite, fără frontiere, în care are loc libera circulație a mărfurilor, capitalurilor, serviciilor, tehnicii, informației și, nu în ultimul rând, a persoanelor plurilingve (termen opus celui de monolingv).

Astfel, prin *plurilingvism* înțelegem capacitatea unei persoane de a cunoaște și a comunica în mai multe limbi, decât cea maternă sau coexistența a mai multor limbi într-un spațiu geografic, într-o societate dată. *Multilingvismul* poate fi realizat prin diversificarea ofertei de limbi, propusă pentru studiere de instituțiile educative, încurajarea studenților de a studia mai multe limbi străine pentru a-și dezvolta competența plurilingvă și a obține un grad de măiestrie mai înalt în limba sau limbile-țintă, reducerea supremației limbii engleze în comunicarea interculturală [3, p.11]. De aceea, relațiile de schimb și de comunicare egală între grupurile culturale diferite din punct de vedere al etniei, religiei, limbii, naționalității, statutului socio-economic, tradițiilor, moravurilor, mentalității, ideologiei, apartenenței politice, sexului, vârstei, etc., au șanse să se materializeze cu succes într-un context intercultural favorabil, prietenos, deschis.

Prin urmare, rolul dimensiunii interculturale devine tot mai important în învățarea limbilor, iar cunoașterea mai multor limbi facilitează accesul tinerilor la oportunitățile educaționale de calitate create de o Europă integrată, la viața socială și garantează succesul în carieră. În ultima perioadă, acest lucru este foarte vizibil pe continentul european, unde au loc schimbări majore în direcția integrării sub aspect cultural și sociolingvistic. Din această perspectivă, ne permitem să asociem termenul *limbă* atât cu un limbaj diferit, experiențe și competențe lingvistice și sociolingvistice noi, un dialog intercultural, cât și cu o interacțiune umană productivă. Altfel spus, limba și cultura, noțiuni interdependente, devin mijloace de comunicare, exprimare și interacțiune, care oferă oportunități de evoluare personală și profesională.

De aceea, în era globalizării și a diversității culturale, specialiștii în domeniu predau limbile și culturile conform unor

standarde acceptate (este cazul Cadrului european comun de referință pentru limbi - CECRL), dintr-o perspectivă prioritar utilitară, în funcție de dimensiunea, importanța și utilitatea economică a limbilor aflate într-o permanentă concurență acerbă. În acest scop, abordarea adoptată de CECRL este una acțională în raport cu obiectivele stabilite. Prin urmare, în predarea-învățarea-evaluarea limbilor străine sporește vădit rolul activităților axate pe acțiune și realizarea unor sarcini concrete, inclusiv de natură comunicativă, într-un mediu specific, în cadrul unui domeniu particular de activitate, prin aplicarea în mod strategic a competențelor și capacităților deținute în vederea obținerii rezultatului scontat [3, p.15].

În acest sens, în mediul academic formal sau informal, curricular sau extracurricular, studentul de azi sau utilizatorul unei limbi/subiectul are de realizat anumite sarcini orientate spre un scop concret, al cărui rezultat depinde de îmbinarea armonioasă a unui ansamblu de competențe generale individuale, precum și de comunicare lingvistică și interculturală. Iată de ce, demersul nostru didactic, atât în context formal, cât și informal, axat pe abordarea comunicativ-acțională, este centrat pe formarea competențelor respective, accentul fiind pus pe cea interculturală. În ce măsură ne reușește acest lucru, este de văzut...

Bazat pe ipoteza că activitățile extracurriculare în limbi străine, organizate în mediul academic, reprezintă un factor de succes al formării competenței interculturale și de comunicare lingvistică, prezentul studiu își propune să testeze această aserțiune cu ajutorul unor evenimente organizate cu studenții-economiști în afara orelor practice de limbă franceză de afaceri.

În opinia noastră, subiectul abordat este de mare actualitate, căci formarea competenței interculturale și ameliorarea nivelului de înțelegere și comunicare între cetățenii plurilingvi ai Europei, care aparțin diferitor culturi, reprezintă un deziderat constant al Consiliului Europei, inclus în politica lingvistică a Uniunii Europene.

Așadar, subiectul cercetării are conexiuni cu varii concepte, noțiuni și termeni, printre care enumerăm: mondializare/globalizare, interculturalitate, context/mediu intercultural, integrarea europeană,

limbă, valori, plurilingvism, multilingvism, cultură, abordare /formare/ educație/ comunicare interculturală, competență, competență interculturală și de comunicare lingvistică, competență existențială, competențe profesionale și transversale, activitate extracurriculară, dimensiuni ale limbii, abordare comunicativ-acțională, sarcină, didactica limbilor străine, Curricula și Fișa unității de curs, metode, tehnici, instrumente, strategii, finalități, etc.

Investigația se bazează pe metodele universale de cercetare științifico-pedagogică, utilizate în cadrul cercetării atât teoretice (analiza și sinteza, inducția și deducția), cât și empirice (observarea directă în rolul de observator-participant). Alegerea metodelor de cercetare respective pentru studiul întreprins, se datorează faptului că ele sunt simple, accesibile, eficiente, euristice, dinamice.

Totodată, bogata experiență științifico-didactică în domeniu și competențele profesionale dobândite, au favorizat cercetarea de acțiune în contexte concrete, pe durata evenimentelor extracurriculare organizate, îmbinarea eficientă a metodelor descriptive centrate pe observația comportamentului și stilului de comunicare, a competențelor lingvistice, sociolingvistice, interrelaționale ale studenților-participanți.

Prin urmare, cele menționate mai sus, ne-au permis ca să testăm ipoteza inițială, să obținem date de ordin calitativ, să analizăm și explicăm unele fenomene și comportamente, să validăm rezultatele obținute în procesul de observație directă, și în cele din urmă, să tragem concluzii și să facem unele sugestii.

Demn de remarcat este și faptul că, studiul realizat a pretins să aducă o valoare adăugată în domeniul investigat printr-o abordare teoretică a conceptului de competență interculturală și a altor noțiuni și termeni care gravitează în jurul acestui concept, identificarea unor elemente constitutive/părți componente ale competenței respective, descrierea unor aspecte didactice ale formării competenței interculturale și de comunicare lingvistică (finalităților) prin prisma Curricula și a Fișei unității de curs la Limbi străine de afaceri, prezentarea unor forme, tehnici de activitate extracurriculară și evidențierea avantajelor, găsirea cheii succesului în formarea competenței interculturale, descrierea unor activități extracurriculare

în limba franceză, organizate cu scopul formării competenței interculturale și de comunicare lingvistică, formularea unor concluzii și sugestii.

2. Interculturalul și competența interculturală: aspecte teoretice

În teoria și practica educațională, dar și managerială din ultimele decenii se observă o preocupare intensă pentru domeniul interculturalului, în special, dar și pentru învățământul centrat pe competențe și formarea competenței interculturale și de comunicare, în particular, necesare tinerilor specialiști pentru a se integra cu succes în viața socială națională, regională sau internațională. Numeroși teoreticieni și practicieni: lingviști, pedagogi, antropologi, sociologi, psihologi, dar și economiști, manageri autohtoni și de peste hotare, au realizat o serie de studii fundamentale, pentru a explica cele mai importante concepte și noțiuni ale demersului intercultural (T.Cartaleanu, V.Goraș-Postică, T.Coзма, R.Bezede, M.Ianioglo, S.Popescu, A. Nedelcu, D.Nicolescu, D.Zaiț, S.Bălănică, D.Mara, X.Roegiers, B.H. Spitzberg, W.R.Cupach, M.Barret, G.Hofstede, S.F.Trompenaars, Ch.Hampden-Turner, R.Hall, etc.).

Din această perspectivă, literatura de specialitate, mai ales cea străină, abundă în informații, explicații conceptuale și metodologice, descrie varii aspecte complexe și delicate, propune reguli de bază, clasificări, tehnici, metode și instrumente adecvate unui demers intercultural autentic. Cu toate acestea, deocamdată, nu s-a ajuns la o definiție universal recunoscută a conceptelor de cultură, interculturalitate, competență interculturală. Pentru a găsi semnificația competenței interculturale, să analizăm câteva concepte.

Cultura este considerată o componentă fundamentală a societății, căci reprezintă „totalitatea valorilor materiale și spirituale create de omenire și a instituțiilor necesare pentru comunicarea acestor valori” [5, p.248]. Conceptul de *cultură* își are originea în antropologie desemnând, în sens larg, toată bogăția spirituală și materială a unei colectivități umane transmisă din generație în generație: credințe, valori, convingeri, norme, atitudini și comportamente, instituții și produse fizice ale activității umane.

Termenul *interculturalitate*, din punct de vedere etimologic, este un derivat al cuvântului *cultură* și *inter* - element de compunere însemnând *între*. Prin urmare, este vorba despre interacțiunea între două sau mai multe culturi existente într-un oarecare context. Important este faptul, că această interacțiune produce nu doar efecte de schimbare și adaptare culturală, ci și o evoluție pozitivă a relațiilor. Or, interacțiunea este productivă și benefică într-un cadru bazat pe egalitate, respect, acceptare, toleranță, cooperare și dialog cultural.

O abordare interculturală semnifică „studiul diferențierii normelor în raport cu specificitățile culturale ale zonelor de care sunt legate, se pun în relație fenomene culturale caracteristice schimbărilor sociale, se compară entități fără legături puternice între ele, națiuni de pe același continent sau de pe continente diferite, continente între ele, unitățile culturale universale, în ultimă instanță [12, p.80].

Formarea interculturală este un proces complex, dificil și delicat care trebuie să înzestreze viitorii specialiști cu abilități și competențe raportate permanent la intercultural, prin adaptarea propriei culturi la cea universală, o mai mare deschidere, cunoaștere și acceptare a valorilor, credințelor, obiceiurilor, comportamentelor, care pot fi uneori chiar contradictorii în comparație cu propriile percepții, dincolo de diferențele de limbaj. Acest lucru este realizabil prin cursuri speciale de cultură și civilizație, stagii și mobilități internaționale, contacte și schimburi de experiență cu specialiștii din diverse domenii, realități și contexte culturale.

Învățarea interculturală este „un proces centrat pe educat, este legată de contextul social în care trăiește subiectul și se bazează pe interacțiunea socială mediată prin limbaj. Acest lucru înseamnă dialog” [2, p.15].

Educația interculturală sau multiculturală este o dimensiune a educației integrale care se bazează pe câteva principii: educația pentru pace, pentru democrație, pentru o nouă ordine economică și pentru comunicare.

Comunicarea interculturală este un proces interactiv care are loc între persoanele din culturi diferite, care încearcă să facă un

schimb de idei, sentimente, simboluri, coduri prin intermediul limbajului atât verbal, cât și nonverbal. Dat fiind că comportamentul, experiența atât de viață, cât și cea lingvistică este diferită, înțelegerea, percepția sau interpretarea mesajelor poate fi defectuoasă, distorsionată, eronată. Nu în zadar, comunicarea interculturală este considerată „o provocare pentru orice responsabil care trebuie să facă față indivizilor cu profiluri diferite” [8, p.191].

Deseori, comunicarea între două culturi diferite tinde să stimuleze imaginația mintală a indivizilor, să-i focalizeze pe aspectele culturale și simboluri, ceea ce constituie un risc major, căci în aceste cazuri componenta afectivă va prevala asupra celei cognitive, considerată decisivă în acest tip de comunicare. Prin urmare, abordarea și înțelegerea interculturalului este supusă unor provocări, căci specialiștii în domeniu provin din diverse culturi care le-au influențat atitudinile și comportamentele, percepțiile și acțiunile. Concluziile și recomandările acestora trebuie tratate cu atenție, adaptate la contextul intercultural corespunzător, căci în diverse culturi ele pot crea confuzii, situații ridicole și disconfort.

Totodată, constatăm că diferențele de opinie ale autorilor referitoare la conceptele de mai sus derivă și din abordarea particulară a principalilor factori sau elemente comune ale interculturalității: evoluția culturală, limba/limbajul, religia, percepția asupra timpului, comportamentul uman, stilul de comunicare, stereotipul, schimbul, precum și codurile rituale, gesticulația, comunicarea nonverbală, miturile, accentul fiind pus pe diverse variabile și relații dintre specificitățile culturale, elemente comune și de diferențiere culturală [12, p.23]. Unii autori asociază competența interculturală, în mod prioritar, cu competența de comunicare, lăsând în umbră celelalte tipuri, elemente, părți componente. Alți cercetători nu fac distincție între competența culturală și interculturală care sunt în relație de complementaritate.

Încercarea de a sistematiza informația existentă pentru a găsi o definiție relevantă, exhaustivă și completă nu a fost deloc ușoară, căci există opinii diferite, iar autorii abordează conceptul de competență interculturală într-o manieră atât generală, cât și particulară, pornind

de la premisa că nu este vorba de o competență singulară, ci de un ansamblu de cunoștințe, abilități, aptitudini și comportamente, o capacitate de a le folosi armonios și eficient pentru a face față unor probleme de diversitate culturale. Mai mult, se face referință la capacitatea de a interacționa și comunica cu persoane din varii culturi sau comunități-țintă, de a înțelege, accepta și a se adapta la un nou context intercultural [11, p. 83].

În opinia M. Ianioglo et.al. „Competență interculturală – rezultatul complex al unui proces cognitiv care presupune realizarea a două obiective: lărgirea orizontului de percepție a ceea ce este străin; capacitatea de a-l accepta pe celălalt ca fiind diferit. Se demonstrează prin soluționarea eficientă a problemelor apărute în context intercultural și include următoarele componente: cognitivă, afectivă și comportamentală” [7, p.38];

Pentru a formula o definiție proprie a competenței interculturale, vom porni de la principiul „de la general spre particular”, analizând abordările unor cercetători renumiți în domeniu prezentate în lucrarea R. Pintilii [11, p. 84-86].

B. H. Spitzberg și W. R. Cupach au realizat o primă clasificare în care au delimitat 6 componente/tipuri de competențe care coexistă în cadrul competenței interculturale:

✓ *Competențe fundamentale* – abilitățile de cunoaștere pentru adaptarea cu ușurință la mediul nou și realizarea eficace a obiectivelor.

✓ *Competențe sociale* – abilitățile precum: empatia, compromisul, căutarea de soluții, munca în echipă, convingerea și încrederea în propria persoană, acceptarea diferențelor, ajutor în integrarea în echipă a persoanelor din culturi diferite.

✓ *Competențe referitoare la interacțiunea interpersonală* – modul, stilul personal de interacționare cu persoane străine într-un mediu cultural specific.

✓ *Competențe lingvistice* – abilitățile de folosire a limbii conform normelor sale gramaticale.

✓ *Competențe de comunicare* – abilitățile de comunicare interculturală, negociere, socializare, interacționare cu ajutorul competențelor lingvistice.

✓ *Competențe de interrelaționare* – capacitatea de a face față limitelor diversității culturale, de acceptare și adaptare la noul context.

Martyn Barrett, vestit cercetător în domeniul multiculturalismului, profesor de psihologie în cadrul Universității din Surrey, Marea Britanie, a propus o clasificare mai simplă, care include următoarele categorii:

✓ *Atitudinile față de alte culturi* – respectul, curiozitatea, deschiderea și dorința de a cunoaște mai mult despre alte culturi, eliminarea prejudecăților, care facilitează adaptarea la un nou mediu cultural, valorificarea diferențelor culturale.

✓ *Abilitățile* – a fi un bun ascultător, a fi flexibil, empatic în raport cu altă cultură, a comunica și interacționa adecvat, a evalua în mod critic.

✓ *Cunoștințele* – atât generale individuale, cultura generală, cât și lingvistice, sociolingvistice și de comunicare, care favorizează interacțiunea interculturală și individuală, cunoașterea și înțelegerea propriului mediu cultural, dar și a altor culturi.

✓ *Comportamentele* – modul, stilul individual de acțiune și de comunicare în cadrul întâlnirii cu alte culturi, o bună adaptabilitate comportamentală și comunicativă, acceptarea diferențelor pentru a ajunge la un acord benefic pentru ambele părți.

Bertelsmann Stiftung, renumit cercetător al diversității interculturale, susține că una sau câteva competențe nu pot să asigure pe deplin existența competenței interculturale. Iată de ce, în clasificarea propusă, autorul identifică tocmai *22 de elemente*.

În ordine descrescătoare și în funcție de importanța acestora, părțile componente ale competenței interculturale sunt: înțelegerea punctelor de vedere diferite asupra lumii; cunoașterea de sine și cunoașterea culturală de sine; adaptarea la un nou context cultural; abilitățile de observare și ascultare; deschiderea față de culturi și persoane noi; adaptarea la varii metode de comunicare interculturală

și stiluri de învățare; flexibilitatea; abilitățile de analiză, interpretare și relaționare; acceptarea ambiguităților; cunoașterea profundă și înțelegerea atât a propriei culturi, cât și a altui patrimoniu cultural; respect pentru alte culturi; empatie față de alte culturi; înțelegerea valorii diversității culturale; înțelegerea rolului și impactului cultural, situațional, social în diverse contexte istorice; flexibilitatea cognitivă pentru a opera schimbări la nivelul unei sau mai multor culturi; competențele sociolingvistice; atenția; memorarea judecăților de valoare; curiozitatea și descoperirea; învățarea prin interacțiune; viziunea etno-relativă; cunoștințele specifice despre cultură [11, pp. 84-86].

Observăm că, abordările de mai sus au câteva trăsături/elemente comune:

1. Elementele definiției comune ale competenței interculturale sunt: atitudinile, abilitățile, cunoștințele, comportamentele, cultura generală și universală, competența de comunicare, sociolingvistică și de interrelaționare.

2. Competența interculturală se caracterizează printr-o atitudine respectuoasă, plină de empatie față de alte culturi, o interacțiune productivă și o comunicare eficientă, cultură generală și deschidere către cea universală, precum și un comportament de acceptare, lipsit de stereotipuri și prejudecăți.

3. Elementele de bază ale competențelor generale individuale: cunoștințele (savoirs), deprinderile (savoir-faire), competența existențială (savoir-être) și capacitatea de a învăța (savoir-apprendre) sunt complementare procesului de formare a competenței interculturale, mai cu seamă, a celei de comunicare lingvistică.

4. Clasificarea lui B. Stiftung poate fi considerată cea mai amplă și relevantă, întrucât include numeroase componente care se regăsesc în abordările realizate de B. H. Spitzberg, W. R. Cupach și M. Barrett. Totuși, în realitate, este practic imposibil de atins un nivel complet de dezvoltare a competenței interculturale, cumulând toate elementele constitutive.

Așadar, sintetizând informația obținută, am putea defini *competența interculturală - o capacitate complexă care integrează*

un set de cunoștințe, deprinderi, aptitudini, abilități, atitudini, comportamente cognitive, afective și empatiche necesare pentru o interacțiune pozitivă și comunicare eficientă în vederea adaptării cu ușurință și conviețuirii într-un mediu cultural nou prin valorificarea diferențelor, rezolvarea unor situații de interacțiune și depășirea limitelor diversității culturale.

Totuși, în viziune proprie, insistăm asupra faptului că competența interculturală rămâne a fi un concept pedagogic operațional, vast, complex și controversat, greu de definit, căci înglobează varii tipuri, categorii și părți componente, este abordabil din multiple perspective (pedagogică, sociologică, psihologică, antropologică) la nivel cognitiv, afectiv și comportamental, având conexiuni directe cu comunicarea, limba, cultura, valorile, și este aplicabil în contexte multiple (formale/curriculare, informale/extracurriculare, culturale și, mai ales, interculturale).

3. Competența interculturală - aspecte didactice și cadrul legal (Curricula și Fișa unității de curs la Limba străină de afaceri)

Într-o lume caracterizată de diversitate lingvistică și multiculturală, limba este o punte de legătură între oameni și culturi. Limba ne reprezintă fiind parte integrantă a identității și culturii noastre. A învăța limbi străine înseamnă a înțelege mai bine alte popoare, modul lor de a gândi și acționa. Multilingvismul și învățarea limbilor străine oferă nenumărate oportunități pe plan economic, social și cultural, cum ar fi: oportunități educaționale, culturale, de carieră și afaceri, integrare profesională și deschidere către alte piețe de desfacere, cooperare, înțelegere reciprocă și comunicare eficientă, schimb de informații, inovații și de bune practici, mobilitate academică, călătorie, experiență interculturală, dezvoltare continuă etc.

Mai mult, multilingvismul facilitează mobilitatea cetățenilor și un dialog intercultural real. Prin urmare, procesul de mondializare/globalizare, precum și de integrare europeană și consolidare a identității europene, care a devenit practic, ireversibil, solicită eforturi sporite atât la nivel individual, cât și colectiv, privind educația și formarea interculturală, învățarea limbilor și îmbunătățirea

competenței de comunicare lingvistică. Or, absența competențelor necesare generează inegalități, dezechilibre, inconveniente, bariere, obstacole și neînțelegeri interculturale.

De aceea, specialiștii în domeniul predării limbilor, prin valorificarea dimensiunii interculturale, sunt îndemnați să elimine aceste lacune atât prin formarea *competenței plurilingve și pluriculturale* - „competența de comunicare lingvistică și de interacțiune culturală a unui actor social, care stăpânește, la diferite niveluri, mai multe limbi și are experiența mai multor culturi” [3, p.133], cât și dezvoltarea *competenței existențiale* definită ca „totalitatea caracteristicilor unui individ, a trăsăturilor morale și intelectuale ale unei persoane, precum și a atitudinilor comportamentale, care se referă la imaginea despre sine și despre alte persoane, la caracterul introvertit și extravertit manifestat la interacțiunea socială” [3, p.17].

Așadar, din perspectiva pedagogiei constructiviste și comunicativ-acționale, profesorul devine un intermediar și mediator cultural, facilitator al învățării limbilor străine, un moderator al interacțiunii și dialogului intercultural [3, p.19].

În acest context, menționăm că misiunea profesioniștilor din domeniul limbilor străine este una complexă, de durată, dificilă căci solicită competențe și demersuri specifice, dar nu și imposibilă. Iată câteva *argumente* în acest sens:

1. Republica Moldova este o țară plurilingvă și multiculturală, în care multilingvismul tinde să se dezvoltă într-un mod armonios.

2. Băștinașii au aptitudini înnăscute și o mare deschidere față de învățarea limbilor străine.

3. Tinerii de astăzi consideră multi- și plurilingvismul un avantaj competitiv, care le aduce beneficii atât la nivel personal, cât și profesional, inclusiv oportunități de a studia, munci și se odihni în Europa și în lume, ceea ce constituie o (auto)motivație puternică.

4. Situația socioeconomică precară determină populația, în special, tineretul, să migreze constant în căutarea unei vieți mai bune, să se adapteze la alte contexte sociale și culturale, având șanse sporite pe piața muncii internaționale.

5. Semnarea de către Republica Moldova a acordului de aderare la UE (23.06.2022) este un pas hotărâtor pentru implementarea politicii lingvistice a UE, acces, comunicare (inter)culturală, interacțiune, etc.

Considerăm că cele menționate mai sus, într-un fel sau altul, facilitează misiunea profesorilor de limbi străine privind formarea, dezvoltarea și consolidarea competențelor indispensabile într-un context intercultural, inclusiv cu ajutorul unor activități extracurriculare.

În această ordine de idei, în abordarea competenței interculturale ca domeniu de cercetare, este important să delimităm 2 aspecte complexe și sensibile, descrise detaliat în CECRL [3, pp. 86-105], care trebuie luate în calcul:

1. *Formarea competențelor generale* - include următoarele componente: cunoștințe (cultura generală, cunoștințe socioculturale, conștientizarea interculturală); aptitudini și deprinderi (aptitudini practice și deprinderi, aptitudini și deprinderi culturale); competența existențială; capacitatea de învățare (conștiința limbii și a comunicării, conștiința și aptitudinile fonetice, aptitudini de învățare, aptitudini euristice).

2. *Formarea competenței de comunicare lingvistică* - înglobează 3 elemente/părți componente/ competențe: lingvistică (competența lexicală, gramaticală, semantică, fonologică, ortografică, ortoepică); sociolingvistică (indicatorii relațiilor sociale, regulile de politețe, expresiile înțelepciunii populare, diferențele de registru, dialectul și accentul); pragmatică (competența discursivă, competența funcțională, competența de concepere schematică), care sunt constituite, în special, din cunoștințe, aptitudini și deprinderi.

În complementaritate cu cele expuse, menționăm că formarea competenței interculturale a studenților economiști este dictată de 2 dimensiuni distincte ale limbilor străine:

1. *Dimensiunea economică* (competențe mai avansate, calificări mai înalte, crearea de locuri de muncă, performanță, creșterea economică). Dimensiunea respectivă este solicitată de procesul de globalizare, accentuarea migrației, concurenței, inclusiv

pe piața muncii, extinderea afacerilor, a relațiilor culturale complexe, delocalizarea, parteneriatul, crearea de filiale etc.

2. *Dimensiunea socioculturală* (diferența și diversitatea culturală, nevoia de interacțiune și integrare, accesul la educație, muncă și servicii, dialogul intercultural, descoperirea și acceptarea unei noi culturi, civilizații, experiență lingvistică, etc.)

Drept răspuns la adaptarea și adecvarea la un nou mediu intercultural, ambele dimensiuni vizează, mai mult sau mai puțin, domeniile public, profesional, educațional și personal.

De altfel, competențele generale și de comunicare lingvistică, de rând cu dimensiunile multilingvismului sunt valorificate de cadrele didactice în beneficiul viitorilor specialiști, atât în context curricular, cât și extra-academic, în funcție de abilitățile, nevoile variate, particularitățile individuale și mijloacele disponibile, inclusiv TIC-urilor. *Activitățile comunicative* „implică exercițiul competenței de comunicare lingvistică într-un domeniu determinat, pentru recepția și/sau producerea unui sau mai multor texte în vederea îndeplinirii unor sarcini”, iar *competența de comunicare lingvistică* „îi permite unei persoane să acționeze, utilizând cu precădere mijloacele lingvistice” [3, p.15].

În ansamblu, *competența de comunicare lingvistică* este constituită de 3 părți componente:

1. *Competența lingvistică* - se referă la cunoștințele și deprinderile lexicale, fonetice, sintactice, fiind în legătură directă cu calitatea cunoștințelor, organizarea cognitivă și modul în care sunt stocate în memorie aceste cunoștințe, fie ele conștiente, explicite sau nu.

2. *Competența sociolingvistică* vizează prioritar normele sociale: formulele de adresare și de politețe, codificarea lingvistică a varii ritualuri în cadrul unei comunități, reglementarea relațiilor dintre generații, sexe, clase și grupuri sociale, afectând puternic comunicarea interculturală.

3. *Competența pragmatică* se referă la folosirea funcțională a resurselor lingvistice (realizarea funcțiilor comunicative, a actelor de vorbire), la măiestria, coeziunea și coerența discursului sau textului. [3, pp. 18-19].

Din cele expuse, constatăm că în procesul de predare-învățare-evaluare a limbilor străine, axat pe comunicare, acțiune și interacțiune, competența de comunicare lingvistică și elementele ei componente contribuie nemijlocit la formarea competențelor interculturale, generale, existențiale, multilingve și pluriculturale, care dezvoltă la studenți sensibilitatea și înțelegerea culturală, acceptarea diferențelor culturale, adaptarea la un mediu cultural nou, prin recurs la alte competențe și părți componente care țin de nivelul complex, profund și subtil al culturii și al comunicării nonverbale.

În această ordine de idei, aducem și alte argumente plauzibile în materie de învățare a limbilor și de formare a competenței interculturale și de comunicare lingvistică:

- În ultimele decenii, Consiliul Europei acordă o mai mare importanță conceptului de plurilingvism, promovându-l tot mai activ;

- Scopurile și obiectivele politicii lingvistice expuse în Cadrul european comun de referință pentru limbi: învățare, predare, evaluare (CECRL) se axează pe 3 principii focalizate pe încurajarea, susținerea și coordonarea eforturilor statelor membre, a ONG-urilor în vederea perfecționării procesului de predare-învățare-evaluare a limbilor străine, al cărui obiectiv major este formarea competenței de comunicare interculturală.

- De asemenea, adaptarea și reformarea sistemului de învățământ național în conformitate cu Procesul de la Bologna, reprezintă o prioritate pentru implementarea învățământului centrat pe competențe și dezvoltarea competenței interculturale și de comunicare lingvistică.

Pentru a atinge obiectivele menționate, cadrele didactice și științifico-didactice experimentate din cadrul departamentului Limbi Moderne a ASEM *elaborează și/sau actualizează periodic Curricula universitară și Fișele unităților de curs la limbi străine* conform legislației în vigoare, a noilor cerințe metodico-didactice, axate pe principii distincte, a cerințelor pieții muncii, nevoilor beneficiarilor de produse și servicii educaționale, în vederea asigurării un proces de predare-învățare-evaluare a limbilor de calitate.

În acest scop, *obiectivul major* al unităților de curs rezidă în dezvoltarea competențelor de comunicare orală și scrisă, specifice mediului de afaceri (cu precădere în domeniul profesional corespunzător) și formarea unui comportament intercultural pentru inserarea într-un mediu sociocultural francofon, anglofon, germanofon. Cursurile predate la ciclul I licență promovează *abordarea comunicativ-acțională în predarea limbilor de afaceri*, având următoarele *obiective*:

- Dezvoltarea gândirii critice, reflexive și autonome.
- Dezvoltarea competențelor de lucru cu dicționarele de specialitate, textele autentice.
- Formarea mecanismelor intelectuale care să combată și să prevină discriminarea și xenofobia.
- Dezvoltarea adaptabilității de inserție socială într-o societate în continuă schimbare.

De asemenea, cursurile respective urmăresc formarea a 2 tipuri de competențe: *competențe profesionale specifice (Cognitive: achiziții de cunoaștere și înțelegere; Funcțional-acționale/aplicative: analiză, aplicare comunicare, integrare, creare) și competențe transversale (Autonomie și responsabilitate; Interacțiune socială; Dezvoltarea personală și profesională)*. Bineînțeles, formarea competenței interculturale are loc concomitent cu formarea competențelor atât profesionale generale, specifice, cât și transversale (de natură transdisciplinară), în context curricular și/sau extracurricular.

Rezultatele învățării/ finalitățile cursului sunt formulate de cadrele didactice și se exprimă în termeni de *competențe*, care reprezintă ansamblul de cunoștințe, deprinderi și caracteristici individuale ale studenților care le permit să realizeze anumite sarcini, acțiuni. Ansamblul de competențe dobândite în procesul de predare-învățare-evaluare a limbilor străine este considerat drept mecanism/instrument de integrare socio-profesională de succes. Astfel, finalitățile educaționale sunt abordate prin prisma competențelor specifice. În acest sens, competențele reprezintă un

nou sistem de referință al finalităților de formare profesională, personală, inclusiv interculturală.

Formarea sistemului de competențe se realizează de către profesorii de limbi străine cu ajutorul unităților de conținut inter-, intra-, trans- și/sau multidisciplinare, a unor teme de actualitate în plan local, național, internațional. Or, competențele profesionale și transversale sunt indispensabile absolvenților pentru soluționarea eficientă și creativă a problemelor și situațiilor noi de muncă, inclusiv în context intercultural.

Este important să menționăm, că calitatea competențelor dobândite de studenți în cadrul cursurilor practice de limbi străine de afaceri, este condiționată nu doar de conținuturile propuse, ci și de utilizarea strategiilor didactice pertinente atât tradiționale, cât și moderne, de activitatea individuală care include varii sarcini de lucru în sala de curs sau autonom, precum și de activitățile extracurriculare organizate.

În final, cu ajutorul unor strategii de evaluare inițială, formativă, sumativă, prin instrumente valide, fidele și obiective, pe baza unor criterii unice, transparente, corelate ariei tematice, studentul este motivat spre succes, autodepășire, autoevaluare a nivelului de evoluție, conștientizare a punctelor forte și slabe, fiind ajutat să se integreze în mediul social.

În general, profesorii din cadrul departamentului elaborează semestrial teste de evaluare a competenței de comunicare lingvistică, conform nivelului de referință atins, care includ un barem de corectare și 3 itemi/probe/sarcini: înțelegerea atât a mesajului oral (audiere), cât și a textului scris (citire), producerea/exprimarea scrisă. Competența de comunicare orală este verificată în cadrul orelor practice de limbă străină.

Astfel, în procesul de formare a competențelor profesionale, transversale și interculturale, cadrele didactice trebuie să mobilizeze varii resurse de natură cognitivă, afectivă, volitivă, interactivă, acțională, socială, motivațională și alte capacități pe care le posedă. De fapt, acest proces complex, de durată, necesită, pe lângă o

perfecționare profesională continuă a cadrelor didactice implicate, și o formare interculturală.

Așadar, formarea competenței interculturale și de comunicare lingvistică este un proces complex, multiaspectual, centrat pe student, bazat pe interacțiune, care se realizează prin intermediul limbajului (un dialog intercultural) pe de o parte, și pe acțiune, pe de altă parte, și implică varii strategii pentru realizarea unor sarcini și activități comunicative sau de prelucrare a textelor orale sau scrise, care să faciliteze ulterior adaptarea la un mediu cultural diferit.

4. Forme și tehnici variate de activități extracurriculare în vederea formării competenței interculturale

În general, mecanismul de formare și dezvoltare a competențelor profesionale, transversale, de comunicare lingvistică și interculturală descris detaliat în Curricula și Fișa unității de curs la Limba străină de afaceri, cuprinde varii finalități, conținuturi, strategii/activități/sarcini de predare-învățare-evaluare, produse, etc., fiind dependent de numeroși factori: calitatea interacțiunilor profesor-student, student-student, implicarea, (auto)motivația, activitatea la orele practice, autonomă, individuală, extracurriculară, etc.

În opinia noastră, activitățile extracurriculare academice constituie un factor de succes și un instrument eficient în procesul de învățare a limbilor străine, de formare și consolidare a competențelor atât generale, de comunicare lingvistică și interculturale, cât și profesionale specifice și transversale. De asemenea, pentru o mai bună cunoaștere a societății în plan economic, politic și sociocultural, o conștientizare interculturală, în cadrul acestor evenimente sunt valorificate ambele dimensiuni ale multilingvismului: socioculturală și economică.

De obicei, în domeniul educațional, scopul evenimentelor extracurriculare organizate reflectă funcțiile, obiectivele generale și specifice ale acestora: educațional(e), formativ(e), corectiv(e), de ghidare/orientare profesională, de dezvoltare a unor competențe, etc. Un aspect important al activităților extracurriculare este și faptul că

ele au numeroase finalități intelectuale, educative, morale și afective, estetice, lingvistice și culturale.

Detaliind, e necesar să menționăm că *în cadrul orelor de curs/în învățarea formală* a limbilor engleză, franceză și germană, cât și *în afara orelor de curs/în învățarea informală* (în cadrul evenimentelor extracurriculare), cadrele didactice de la departamentul Limbi Moderne valorifică atât *dimensiunea ludică a limbii* (jocuri de rol, studii de caz, jocuri de simulare, jocuri de cuvinte, jocuri de societate: orale sau scrise, audiovizuale, activități individuale: cuvinte încrucișate, rebusuri și alte activități creative), cât *utilizarea estetică sau poetică, imaginativă sau artistică a limbii* (cântecul, sceneta, teatrul, recitalul de poezie, audierea, lectura, scierea, recitarea unor texte de imaginație, benzile desenate, caricaturile etc.) [3, p.51].

În prezent, se atestă o multitudine de *forme și tehnici de activități extracurriculare în limbi străine*: științifice, culturale, cognitive, formative, informative, de divertisment, etc. Printre acestea se enumeră: conferința, simpozionul, masa rotundă, panelul de discuții, cercul studentesc pe subiecte, dezbateră, workshopul, expoziția tematică, flashmobul, concursul de eseuri/postere, festivalul, recitalul de poezie, evenimentul/sărbătoarea legală/ziua internațională, atelierul de comunicare, centrul de reușită universitară, excursia sau vizita la bibliotecă, muzeu, expoziție, teatru, organizație, întreprindere, instituții ale statului, etc.

Realitatea ne demonstrează că toate activitățile extracurriculare în domeniul educațional au numeroase puncte forte, contribuind nemijlocit la formarea unor abilități de lucru în echipă și/sau autonom, creativ, interactiv. Cu toate acestea, ele au și limite, căci unele forme sunt valorificate din plin de către profesori și studenți, altele - mai puțin utilizate sau doar cu anumite ocazii, căci solicită mai mult timp și efort pentru organizare, implică un număr mai mare de participanți, necesită instrucțiuni clare, scenariu detaliat, sarcini bine gândite, motivare, instruire prealabilă, cerințe cognitive înalte, abilități creative, competențe (inter)culturale de comunicare

lingvistică mai avansate, deprinderi de lucru autonom și în echipă și în grup, dorință, voință, etc.

5. Avantaje ale activităților extracurriculare în limbi străine

De fapt, activitățile extracurriculare în limbi străine, organizate în afara orelor de curs, aduc multiple beneficii tuturor: studenților-participanți, invitaților și organizatorilor. Printre numeroasele avantaje, enumerăm următoarele:

- Contribuie la formarea și dezvoltarea unui ansamblu de competențe necesare studenților care vor interacționa cu alte culturi, atât generale, cât și de comunicare lingvistică, profesională și transversale, plurilingvă și multiculturală, interculturală.
- Amplifică dorința, necesitatea cunoașterii mai multor limbi străine (plurilingvismul).
- Contribuie la extinderea mobilității internaționale și integrării europene prin recunoașterea competenței lingvistice și a calificărilor.
- Impulsionează adaptarea la un nou spațiu/mediu cultural în contextul mobilității academice, stagiilor de formare, angajării în câmpul muncii în altă țară, călătoriilor.
- Cultivă toleranța, empatia față de alte culturi, conștientizarea, înțelegerea și recunoașterea interculturală, acceptarea diversității și a pluralismului cultural.
- Facilitează înțelegerea rolului și impactului culturii, a valorii diversității culturale în viața socială și profesională.
- Favorizează cunoașterea obiectivă și o mai bună înțelegere a patrimoniului cultural universal, a similitudinilor și deosebirilor distinctive, îmbogățind existența și experiența umană.
- Stimulează interesul, curiozitatea, creativitatea, cercetarea, descoperirea, gândirea reflexivă și critica, metacogniția, libertatea de exprimare, stima de sine autoevaluarea, autorealizarea.

- Dezvoltă individualitatea, curajul, abilitatea de a lucra în echipă, independent sau autonom.
- Contribuie la dezvoltarea unei personalități sănătoase, echilibrate, armonioase, purtătoare de noi cunoștințe interculturale și valențe culturale.
- Promovează învățarea prin interacțiune și descoperire, schimbul cultural, cooperarea reciprocă.
- Asigură un comportament lingvistic și socio-lingvistic productiv și eficient.

Așadar, într-un fel sau altul, șirul de beneficii enumerate pot servi drept argumente forte în organizarea și implicarea studenților în varii activități extracurriculare în limbi străine.

6. Cheia succesului în achiziționarea competenței interculturale

Bineînțeles, cheia succesului în obținerea unor rezultate palpabile în materie de competențe interculturale, la nivel individual și colectiv, depinde de mai mulți factori obiectivi și subiectivi, interni și externi. Totuși, experiența proprie ne permite să insistăm asupra faptului că în mediul academic, informal sau formal, există 2 elemente-cheie care asigură succesul în formarea și dezvoltarea competenței interculturale și de comunicare lingvistică, cu ajutorul unor activități extracurriculare în limbi străine.

În primul rând, este vorba despre *profesorul/ îndrumătorul/ mentorul*, care planifică și organizează evenimentul (interactiv, interesant și util), sporește motivația, stimulează, încurajează și *studentul/discipolul/beneficiarul*, care acceptă provocarea, are dorință și voință, participă și se implică activ.

Ulterior, pentru a realiza cu succes activitatea și a atinge scopul și obiectivele fixate, ambele părți trebuie să respecte anumite *condiții de pregătire, parcurgând câteva etape de organizare a activităților extracurriculare*:

1. Stabilirea genericului, temei, tematicii, scopului, obiectivelor, contextului.
2. Redactarea scenariului, conținutului.

3. Identificarea formelor, metodelor, mijloacelor, instrumentelor, acțiunilor.

4. Distribuirea sarcinilor, rolurilor, identificarea moderatorilor/animatoilor.

5. Fixarea timpului, perioadei optime de organizare și realizare.

6. Identificarea finalităților, a competențelor pentru a fi formate și dezvoltate.

7. Stabilirea metodelor de evaluare a rezultatelor/produsului și de autoanaliză.

8. Tragerea unor concluzii și învățăminte.

Astfel, colaborarea și conlucrarea eficientă în echipă/grup, individuală și autonomă, respectarea obligatorie a etapelor susmenționate și o bună planificare și organizare, conduc iminent la realizarea unor evenimente extracurriculare interesante, care favorizează achiziționarea unor abilități, cunoștințe, comportamente, atitudini specifice necesare pentru un dialog intercultural eficient, facilitează adaptarea la un mediu cultural diferit de al țării de origine, într-un cuvânt, la formarea și dobândirea competenței interculturale și de comunicare lingvistică.

7. Masa rotundă și panelul de discuții - activități extracurriculare în limba franceză pentru dezvoltarea competenței interculturale și de comunicare lingvistică

Mediul învățării academice trebuie să fie suficient de stimulat și diversificat pentru a oferi fiecărui student o motivație susținută în vederea dezvoltării personale și profesionale armonioase. Tocmai de aceea, organizarea unor activități și evenimente extracurriculare le permite studenților să exploreze și să valorifice eficient legăturile interdisciplinare și intercurriculare, instrumentele intelectual-cognitive și emoțional-afective proprii unei educații integrale.

Printre obiectivele activității extracurriculare cu studenții, enumerăm: creșterea motivației studenților pentru învățarea limbilor străine; încurajarea climatului deschis pentru alte valori culturale; dezvoltarea personalității prin activități interpretative; dezvoltarea

gândirii critice, reflexive, originale, creative în cadrul activităților de grup; organizarea și promovarea lucrului individual și în echipă; implementarea tehnologiilor educaționale postmoderne; promovarea valorilor etico-morale și spirituale; sporirea nivelului de cunoștințe generale; îmbogățirea vocabularului; realizarea unor obiective din programele și strategiile de dezvoltare în diverse domenii, naționale și ale ASEM, etc.

De-a lungul anilor, în ASEM, secțiunile Limba Franceză, Limba engleză și Limba germană, inclusiv Cercurile studențești tematice „La Francophilie” și „English Club” din cadrul catedrei Limbi Moderne Aplicate, ulterior a Departamentului Limbi Moderne, au valorificat cu succes un bogat arsenal de metode și tehnici de lucru cu studenții în afara orelor de curs. Printre acestea enumerăm: organizarea a 10 ediții a Conferinței științifice studențești „Probleme economice, politice și sociale și căi de soluționare”/„Probleme economice, sociale și politice actuale în viziunea tinerilor”, organizarea secțiunilor în l. franceză și l. engleză în cadrul Simpozionului Științific al Tinerilor Cercetători „Provocările lumii contemporane sub aspect cultural, social și economic”, sesiuni de comunicări („Socio-Economic Aspects and Tendencies in the Modern World”, „Dimensions francophones”), mese rotunde („Nous sommes Francos!”, „Le livre fait vivre”, „Bon livre, bon compagnon”, „Advertising – a Form of Brainwashing”, „Landeskunde - Kompetenz durch aktuelles Wissen. Tatsachen über Deutschland”, „Traficul de ființe umane este inuman. Tu contezi!”), paneele de discuții („Market Leader in Education”, „Encouraging Leadership for 30 Years”, „A virtual round trip in England”, dedicat Zilei Limbii Engleze – 23 aprilie, „I am proud to be a student”, „Eine virtuelle Reise nach Deutschland”, „Entrepreneurs français qui ont changé le monde”, „La puissance économique des villes françaises”), brain-ringuri („A travers l'économie”, „Business ethics”, „Connaissez-vous la France?”), concursuri de dezbateri („Enjeux des jeux”, „Multilinguisme – un atout de la nouvelle génération?!”, „Vers une culture des affaires: mentalités, comportements, éthique”), expoziții tematice dedicate Zilei Francofoniei – 20 martie, concursuri de eseuri

(„Mon idée pour le français”, „Le rôle du facteur linguistique dans la formation de futurs économistes”, „Le rôle du professeur dans l’enseignement supérieur”), concursuri și expoziții de postere („J’aime la francophonie”, „Dimensions francophones”, „La francophonie en Moldavie”), festivaluri („Kaléidoscope francophone”, „Mosaïque francophone”), recitaluri tematice de poezie în limba franceză, workshop-uri („Schimb intercultural: de la cunoaștere spre prietenie”, „Disruptions to The Internet World : Challenges, Opportunities, and Perspectives”, „The Metaverse : The Arrival of The Future of 3D Research, Learning, Life & Commerce”), flashmoburi, evenimente/sărbători în masă/zile naționale și internaționale: „L’Europe à la une!”, „OUI à l’Europe!”, „Kaléidoscope européen” (9 mai - Ziua Europei); „26 septembre - Ziua europeană a limbilor”, „Qui langue a, à Rome va”; „La jeunesse c’est le printemps de la vie”, „Est-il facile d’être jeune?” (17 noiembrie - Ziua Internațională a Studenților); „Dragobetele - la fête de l’amour”, „Le véritable amour est une langue que le sourd peut entendre et l’aveugle peut voir”, „St. Valentine Party” (24 februarie - Dragobetele, 14 februarie - Ziua Sf. Valentin); „Sois libre! Les trafiquants vendent des rêves” (18 octombrie – Ziua Internațională Antitrafic); „Le 5 octobre - Journée professionnelle de l’enseignant”; „Halloween” – 31 octombrie și multe alte activități extracurriculare.

Majoritatea evenimentelor au fost mediatizate pe paginile ziarului ASEM „Curierul economic” sau, mai recent, pe paginile web și de facebook a departamentului.

De altfel, această tradiție frumoasă persistă, deoarece studenții obțin nota maximă pentru activitatea individuală în cazul în care participă minim la o activitate extracurriculară, ceea ce este un element suficient de motivant.

În cele ce urmează, vom prezenta 2 activități extracurriculare organizate în acest an de studii, cu studenții-economiști din anul 1, ciclul I Licență. Manifestările au avut varii finalități educative, formative, intelectuale, morale, cognitive, afective, comportamentale, lingvistice, (inter) culturale. Activitățile au fost realizate în semestrul 2, deoarece nivelul comun de referință a competențelor

dobândite atins este B1+/B2-, unde B1+ corespunde unui grad superior al nivelului-prag, iar B2- corespunde nivelului avansat sau a unui utilizator independent.

1. Masa rotundă cu genericul: „*Cartea te învață cum să trăiești*”/„*Le livre fait vivre*”, ediția a 4-a, dedicată Zilei internaționale a Francofoniei, organizată pe 23.03.22 în sala de lectură „Paul Bran”. Colecție în limbi străine, în colaborare cu Centrul de Informare a Uniunii Europene a BŞ a ASEM.

Publicul-țintă – studenții francofoni și francofili de la facultățile Economie generală și Drept, Business și Administrarea Afacerilor, invitați speciali, profesori, angajați ai Bibliotecii Științifice a ASEM, 2 studente-moderatoare din cadrul fiecărei facultăți.

Scopul: Încurajarea și promovarea lecturii atât în limba maternă, cât și în limbi străine, cultivarea dragostei de carte și frumos, stimularea activității în sălile de lectură ale ASEM.

Obiectivele:

1. Formarea și dezvoltarea competenței interculturale și de comunicare lingvistică, inclusiv de înțelegere (lectură, audiere), vorbire (participare la conversație, discurs oral), scriere (exprimare scrisă).

2. Dezvoltarea competenței pluriculturale, a aptitudinilor de deschidere și interesului față de literatura universală, opere literare, biografia scriitorilor.

3. Dezvoltarea capacității de a învăța; a aptitudinilor (de descoperire) euristice; ridicarea nivelului de cultură generală și a orizontului de cunoștințe; îmbogățirea vocabularului

4. Dezvoltarea competenței existențiale, a cunoștințelor socioculturale; a personalității instruite și culte; promovarea valorilor europene și francofone.

5. Conștientizarea interculturală; sensibilizarea față de cultura universală; formarea spirituală și îmbogățirea emoțională.

6. Dezvoltarea aptitudinilor practice și a deprinderilor interculturale; stimularea activităților creative, reflexive, autonome, a lucrului în grup și în echipă.

7. Valorificarea dimensiunilor ludice, artistice și imaginative ale limbii prin varii activități estetice.

Metodele, tehnicile, instrumentele:

1. Prezentări PowerPoint: „Micul prinț/ Le Petit Prince” de Antoine de Saint-Exupéry, „Să nu ucizi o pasăre cântătoare/ Ne tirez pas sur l’oiseau moqueur” de Harper Lee, „Dragoste în contratimp/ A toi la nuit, à moi le jour”, autor Beth O’Leary, „Sub aceeași stea/ Sous la même étoile”, autor John Green, „Tema pentru acasă/ Le devoir à rendre” de Nicolae Dabija, „Povara bunătații noastre/ Le fardeau de notre bonté”, autor Ion Druță, Jane Austen „Orgoliu și Prejudecăți/ Orgueil et préjugés”, „Eu încă te iubesc/ Je t’aime encore”, de Cristina Chiperi, imagini, fotografii din operele literare.

2. Postere tematice: „L’univers est un immense livre”, „Le livre fat vivre”, motto, aforisme, citate, proverbe despre carte și lectură, ecusoane/emblema evenimentului.

3. Activități interactive și cognitive: rebusul, construirea aforismelor și comentarea lor, identificarea autorilor după titlul cărții, după caricaturi, chestionarul.

4. Secvențe video, audio din operele literare citite, lectură din poezia franceză.

5. Descrieri, comentarii, opinii personale, concluzii.

6. Pauze muzicale și de divertisment.

Rezultatele învățării (Finalitățile). Studenții pot/sunt capabili:

1. Să realizeze activități comunicative și de mediere.

2. Să citească, traducă, înțeleagă, parafrazeze, explice, interpreteze, să identifice ideile principale ale unor texte autentice, făcând o prezentare și descriere succintă sau detaliată a cărților citite.

3. Să înțeleagă mesajele video, secvențele audio și informațiilor prezentate.

4. Să utilizeze corect și adecvat repertoriul lexical, vocabularul, sinonime/antonime, să se exprime corect, clar și coerent, oral și în scris, din punct de vedere gramatical referitor la subiectele culturale abordate.

5. Să participe la un schimb eficient de informații, o conversație, prezentând și susținând punctele de vedere exprimate.

6. Să facă o descriere cu ușurință, să comunice cu suficientă corectitudine, spontaneitate și fluentă, respectând intonația și pronunția clară.

7. Să structureze și să prezinte într-un mod creativ și original informația din cărțile citite, să o sintetizeze și rezume, să formuleze concluzii, sugestii sau recomandări.

7. Să elaboreze și să prezinte PPT, postere tematice, jocuri interactive și intelectuale, să selecteze secvențe audio și video referitoare la subiectul abordat, valorificând dimensiunilor ludice, artistice și imaginative ale limbii.

8. Să conștientizeze rolul cărții - sursă credibilă, inepuizabilă de informații, emoții și sentimente, prieten și consilier etern.

9. Să utilizeze noile tehnologii de comunicare (TIC-urile) în dobândirea abilităților practice și de învățare autonomă.

10. Să coopereze în activitatea de grup, să accepte o experiență nouă, să manifeste o atitudine empatică, deschisă față de alte valori, comportamente, opinii.

11. Să valorifice cunoștințele obținute atât generale, cât și socioculturale despre cultura națională și universală (autori clasici și contemporani, operele lor literare).

12. Să conștientizeze rolul competenței interculturale și de comunicare lingvistică pentru dezvoltarea personală și profesională.

Premierea participanților

Diplome de participare studenților, diplomă pentru organizarea activității, mici cadouri din partea Delegației UE în RM.

2. Panelul de discuții cu genericul : „Da Europei”!/ „OUI à l’Europe”! dedicat Zilei Europei – 9 mai, ediția a 3-a, organizat pe 12.05.2022 în sala de lectură „Paul Bran”. Colecție în limbi străine, în colaborare cu Centrul de Informare a Uniunii Europene a BŞ a ASEM.

Publicul-țintă – studenții francofoni și francofilii de la facultățile Business și Administrarea Afacerilor, Economie Generală și Drept, invitați speciali, profesori, angajați ai Bibliotecii Științifice a ASEM, 2 studente-moderatoare din cadrul fiecărei facultăți.

Scopul: Promovarea dialogului intercultural, a valorilor europene comune (democrația, drepturile omului, statul de drept, etc.) în contextul diversității culturale și lingvistice.

Obiectivele:

1. Formarea și dezvoltarea competenței interculturale și de comunicare lingvistică, inclusiv de înțelegere (lectură, audiere), vorbire (participare la conversație, discurs oral), scriere (exprimare scrisă).

2. Dezvoltarea competenței plurilingve și pluriculturale, a aptitudinilor de deschidere și interesul față de valorile universale, europene și francofone.

3. Familiarizarea cu istoria creării UE, simbolurile, avantajele și beneficiile construcției europene; dobândirea cunoștințelor despre personalități marcante care au stat la baza fondării UE.

4. Dezvoltarea capacității de a învăța, a aptitudinilor (de descoperire) euristice; ridicarea nivelului de cultură generală și a orizontului de cunoștințe; îmbogățirea vocabularului.

5. Dezvoltarea competenței existențiale, a cunoștințelor socioculturale; formarea opiniei vizavi de Uniunea Europeană, valorile comune și prioritățile ei; promovarea valorilor universale, europene și francofone.

6. Conștientizarea interculturală, sensibilizarea față de cultura, tradițiile, portul popular, limbile vorbite, gastronomia europeană; formarea spirituală, îmbogățirea emoțională.

7. Dezvoltarea aptitudinilor practice și a deprinderilor interculturale; stimularea activităților creative, reflexive, autonome, a lucrului în echipă, participarea la proiecte comune.

8. Valorificarea dimensiunilor ludice, artistice și imaginative ale limbii prin activități estetice.

9. Identificarea oportunităților oferite de multilingvism, interculturalitate, integrarea europeană.

10. Instruirea privind accesarea site-ului Bibliotecii Electronice a UE.

Metodele, tehnicile, instrumentele:

1. Prezentări PowerPoint: „Les racines de la construction européenne”, „Les pères fondateurs de l’Union européenne”, „Les symboles de l’UE”, „Les langues parlées en Europe”, „Les traditions des pays européennes”, „Espagne: Avant et Après l’adhésion à l’UE”, „Les avantages de la construction européenne”.

2. Călătorii virtuale: „Découvrez l’Europe en train!”, „Les plus beaux endroits de l’Europe”.

3. Activități interactive și cognitive: rebusul „Découvrons l’Europe!”, construirea aforismelor și comentarea lor, jocul distractiv „Ghicește persoana după caricatură”, victorina „Connaissez-vous bien Union européenne et le Conseil de l’Europe ?”, concursuri, întrebări-răspunsuri.

4. Sondajul de opinie: „Cât de europeni suntem, de fapt? ”.

5. Secvențe video: Qu’est-ce que l’UE?, audio: imnul Europei „Ode à la joie”, pauze muzicale și de divertisment.

6. Postere tematice: „La cuisine européenne”, „Pays membres de l’UE”, motto, aforisme, citate, proverbe, ecusoane/emblema evenimentului.

7. Descrieri, comentarii, opinii personale, concluzii.

Rezultatele învățării (Finalitățile). Studenții pot/sunt capabili:

1. Să citească, înțeleagă, parafrazeze, explice, interpreteze, să identifice ideile principale ale unor texte autentice, făcând o prezentare și descriere succintă sau detaliată pe marginea subiectului abordat.

2. Să înțeleagă mesajele video, secvențele audio și informațiilor prezentate.

3. Să utilizeze corect și adecvat repertoriul lexical, vocabularul, sinonime/antonime; să se exprime corect, clar și coerent, oral și în scris, din punct de vedere gramatical referitor la subiectele culturale abordate.

4. Să participe la un schimb eficient de informații, o conversație, prezentând și susținând opiniile exprimate.

5. Să facă o descriere cu ușurință, să comunice cu suficientă corectitudine, spontaneitate și fluență, respectând intonația și pronunția clară.

6. Să analizeze, structureze, sintetizeze și rezume informațiile referitoare la subiectul pus în discuție; să argumenteze punctul de vedere prin analize comparative; să formuleze concluzii, sugestii sau recomandări.

7. Să elaboreze într-un mod creativ, original și să prezinte PPT, postere tematice, jocuri interactive, intelectuale, cognitive; să realizeze un sondaj de opinie, să selecteze secvențe audio și video în contextul tematicii, valorificând dimensiunilor ludice, artistice și imaginative ale limbii.

8. Să utilizeze eficient sursele de informare și formare personală și profesională, noile tehnologii de comunicare (TIC-urile) în dobândirea abilităților practice și de învățare autonomă.

10. Să coopereze în activitatea de grup, să realizeze varii sarcini comunicativ-acționale, să accepte o experiență nouă.

9. Să valorifice cunoștințele obținute atât generale, cât și socioculturale despre cultura și valorile europene, să conștientizeze rolul competenței interculturale și de comunicare lingvistică pentru dezvoltarea personală și profesională.

10. Să manifeste o atitudine empatică, deschisă față de alte culturi, comportamente, opinii, multilingvism și interculturalitate, un interes sporit față de UE, valorile și oportunitățile oferite, față de rapoartele Comisiei Europene, activitatea Parlamentului European, procesul de integrare europeană a Republicii Moldova.

11. Să demonstreze abilități de accesare a site-ului Bibliotecii Electronice a UE pentru dezvoltare personală și profesională.

Premierea participanților

Diplome de participare studenților, diplomă de apreciere pentru promovarea valorilor europene în RM organizatorului, mici cadouri din partea Delegației UE în RM.

Așadar, observările noastre directe în rolul de observator-participant, dar și analiza și evaluarea rezultatului/produsului obținut în comun cu studenții, denotă că activitățile propriu-zise au fost bine planificate și organizate minuțios (pregătirile au început după sesiunea de iarnă), au avut loc în perioada optimă (fără evaluări), au fost bogate în conținut, interactive, ceea ce a contribuit la realizarea cu succes a scopurilor propuse, dar și a obiectivelor atât curriculare, cât și extracurriculare.

Mai mult, tematica a fost actuală, interesantă, utilă, stabilă de comun acord, ceea ce a facilitat selectarea materialelor necesare și elaborarea scenariilor, distribuirea sarcinilor și rolurilor. Întrucât masa rotundă este la a 4-a ediție, iar panelul de discuții la a 3-a, suportul metodic-didactic și logistic, acordat atât de profesor, cât și de BȘ a ASEM, a contat foarte mult, fiind util pentru studenții aflați la prima lor experiență.

În opinia participanților, rezultatele au întrecut așteptările, dat fiind responsabilitatea, implicarea, colaborarea și cooperarea de care au dat dovadă (în pofida faptului că erau din grupe, specializări și facultăți diferite și nu se cunoșteau până la eveniment), dar și susținerea, motivarea, încurajarea, sfaturile și ajutorul oferite de profesor și angajații BȘ.

De asemenea, metodele, tehnicile și instrumentele alese au favorizat realizarea obiectivelor fixate, a finalităților, au condus la formarea, dezvoltarea și consolidarea unor competențe necesare în context pedagogic, (inter)cultural, situații concrete (existente sau care pot să apară pe parcursul activității de integrare socială, culturală, lingvistică, profesională).

În această ordine de idei, menționăm că rezultatele obținute de datorează și corelării reușite/eficiente a cunoștințelor generale ale studenților (savoirs - a ști/a cunoaște), deprinderilor (savoir-faire - a face/a realiza, a competenței existențiale (savoir-être – a fi), a capacității/ aptitudinilor de a învăța (savoir-apprendre), a competenței de comunicare lingvistică (care integrează trei componente: lingvistică, sociolingvistică și pragmatică) și valorificării acestora la nivel oral,

scris, descriptiv, narativ, argumentativ, euristic, aplicativ pe parcursul seminarelor de limbă franceză și a evenimentelor organizate.

Prin urmare, cunoștințele, deprinderile, capacitățile, aptitudinile pe care le posedă studenții sau sunt formate, dezvoltate, consolidate pe parcursul orele practice sau în timpul activităților extracurriculare, conduc la rezultate palpabile atât la nivel general (lingvistic), cât și (inter)cultural sau existențial.

În acest context, menționăm că reușita activităților realizate denotă și faptul că implicarea activă a studenților în organizarea acestor evenimente a fost foarte benefică, oferindu-ne prilejul de a-i sensibiliza față de aprecierea adevăratelor valori culturale naționale, europene și universale, de a promova și cultiva dragostea de carte și de frumos, spiritul de toleranță, empatie, deschidere și acceptare a altor valori, de a descoperi și aprecia diversitatea lingvistică și culturală, tradiții, stiluri, comportamente, etc.

Suntem convinși că momentele de revelație și reflecție din cadrul evenimentelor respective asupra mai multor concepte și noțiuni (autenticitate, creativitate, originalitate, personalitate, talent, dragoste, valori general-umane, limbă, cultură, aptitudini, dialog cultural, democrație etc.) și-au lăsat amprenta asupra participanților, contribuind la formarea competențelor-cheie necesare tinerilor în epoca globalizării/mondializării și integrării europene.

Un aspect deloc neglijabil, remarcat de toți participanții, este că implicarea în aceste activități interactive a sporit gradul de cooperare cu studenții de la alte facultăți, din alte grupe, a îmbunătățit relația student-profesor, student-student, generând o descătușare și depășire a propriilor limite, în special, a fricii de comunicare în limba franceză în fața publicului.

De asemenea, studenții au dobândit noi cunoștințe generale și socioculturale despre cultura, istoria națională și universală (autori clasici și contemporani, operele lor literare), și-au exprimat voința și dorința de a trăi împreună „într-un spațiu al păcii și stabilității”, care este o șansă în plus de a ne considera „Europeni”. Or, concluzia la care s-a ajuns este că „Europa stimulează progresul mondial. Ea este o oază de democrație și drepturi, de pace și onestitate”/, „L'Europe, la

composante qui stimule le progrès mondial. C'est une oasis de la démocratie et des droits, de la paix et de l'honnêteté”.

Prin urmare, cconștientizarea interculturală, perfecționarea abilităților de comunicare, îmbogățirea experienței lingvistice, sociolingvistice și pragmatice prin varii activități comunicative și nu numai, axate pe interacțiune și sarcini acționale corespunzătoare, în contextul activităților organizate, vine în susținerea ipotezei inițiale de cercetare și ne ajută să validăm premisa de la care am pornit la începutul studiului: activitățile extracurriculare au un rol foarte important în formarea competenței interculturale și de comunicare lingvistică, precum și a unor competențe complementare, axate pe acțiune, cu scopul de a realiza sarcini concrete și a obține rezultatele scontate la nivel general, dar și cultural și/sau intercultural.

Evident că în procesul de organizare și realizare a evenimentelor menționate au fost și varii obstacole și disfuncționalități. În acest sens, menționăm că studenții s-au confruntat cu diverse bariere și blocaje la atât la nivel individual (emoții excesive, lipsă de experiență și deschidere, de timp și dorință, interes redus față de subiectul abordat, absența feedback-ului pozitiv, abilități deficitare de ascultare, izolarea față de ceilalți), cât și lingvistic (probleme legate de limbaj, pronunție defectuoasă, percepție eronată a sensului, teama de a comunica în altă limbă, verbal și în public, nesiguranța privind capacitatea de exprimare orală sau scrisă etc.).

De altfel, au fost și situații confuze, promisiuni nerespectate, gafe, erori de tot genul comise atât verbal, cât și în scris, unele din ele fiind observate și corectate pe loc. Bunăoară, o studentă care a elaborat un poster tematic original și creativ, din cauza fricii de a-l prezenta în public, în limba franceză, a absentat, preferând să-l transmită unei colege de grupă. Bineînțeles, că s-a intervenit prompt sau pe parcurs, fiecare situație a fost tratată cu delicatețe și înțelegere prin acțiuni preventive și/sau corective (sensibilizare, explicații, sfaturi, susținere, încurajare) pentru a nu demotiva și „tăia pofta” de a mai participa la asemenea activități.

În cele din urmă, dorim să menționăm că experiența de orice natură (lingvistică, (inter)culturală, cognitivă, afectivă, comportamentală), acumulată sau în curs de dobândire atât în cadrul curricular, extracurricular, cât și pe parcursul vieții, le va fi de un real folos studenților, contribuind la reducerea la minim a șocului specific diversității interculturale, la atenuarea impactului multiplelor bariere interculturale, la nivel emoțional, comportamental și social, în plan individual și colectiv.

CONCLUZII

1. În prezent, plurilingvismul și diversitatea culturală au devenit o componentă fundamentală a identității europene, iar multilingvismul – unul dintre pilonii esențiali ai societății moderne multiculturale. De aceea, diversitatea culturală, barierele interculturale, nevoia stringentă de interacțiune confirmă, o dată în plus, importanța formării și dezvoltării unor competențe integrate, complexe, care îmbină optim cunoștințele generale individuale, deprinderile, aptitudinile/strategiile cognitive și atitudinile lingvistice în funcție de nivelurile comune de referință a CECRL, la nivel general, lingvistic, dar și (inter)cultural, existențial.
2. În condițiile globalizării, multilingvismul și multiculturalismul au un impact semnificativ nu doar asupra educației, dar și a managementului intercultural al întreprinderilor. Atât sistemul educațional, cu ajutorul profesorilor și formatorilor de limbă străină, antrenați în formarea competenței interculturale și de comunicare lingvistică, cât și managementul intercultural, grație managerilor și practicienilor cu experiență culturală, încearcă să analizeze și gestioneze diferențele și particularitățile (inter)culturale, și într-un final, să le valorifice, fără a pierde propria identitate culturală, pentru a preveni eșecurile și a depăși posibilele bariere, a eficientiza dialogul și relațiile interculturale, a spori gradul de deschidere, toleranță, acceptare a celuilalt.
3. Într-o economie sustenabilă, bazată pe cunoaștere, pentru o activitate profesională eficientă, tinerii specialiști au nevoie nu doar de cunoștințe, deprinderi și abilități profesionale, competențe

generale, specifice, transversale, ci și de competențe interculturale, de comunicare și interacțiune socială, acțiune și mediere care dezvoltă potențialul lor adaptiv la noile provocări economice, politice, tehnologice, sociale și (inter)culturale.

4. Avantajele reale ale valorificării diversității lingvistice și culturale pentru studenții de azi sunt multiple, pornind de la cunoștințe, informații și interacțiuni, motivație și angajamente, pentru a beneficia de o învățare și formare interculturală de calitate, perspective și oportunități de dezvoltare creativă și autentică, a dobândi abilități și comportamente adecvate unui mediu intercultural și a obține, în final, performanțe, profit și renume.

5. Competența interculturală este o competență complexă, integrată, cu numeroase elemente constitutive, de durată, care se formează și de dezvoltă atât în cadrul curricular/formal, cât și extracurricular/informal și pe tot parcursul vieții. În varii situații de interacțiune interculturală, reacțiile și acțiunile actorilor sociali sunt determinate de atitudinile și comportamentele acestora. Totodată, deschiderea, interacțiunea și dialogul, cunoașterea, înțelegerea și acceptarea diferențelor interculturale, adaptarea, flexibilitatea, integrarea și conviețuirea într-un alt mediu/spațiu, depind, în mare măsură, de competența de comunicare lingvistică și interculturală.

6. Profesorii de limbi străine din cadrul DLM au misiunea complexă de a forma, motiva și încuraja și susține studenții să dobândească competențele necesare, aplicabile în contexte multiple, îndeosebi, cultural și intercultural, pentru a obține rezultatele dorite.

7. Din perspectiva didactică, competențele lingvistice și de comunicare în limba-țintă dobândite, sunt foarte importante, dar nu și decisive în identificarea unor reacții, acțiuni și soluții eficiente la problemele apărute în diverse contexte interculturale. Astfel, pentru a face față provocărilor interculturalității, studenții trebuie să poată integra varii competențe și elemente constitutive: *Cunoștințele* ca parte fundamentală a competenței (cultura generală, cunoștințe socioculturale, conștientizarea interculturală), *Aptitudinile și deprinderile* (aptitudinile practico-sociale, tehnice și profesionale, aptitudinile și deprinderile interculturale), *Competența existențială*

(atitudinile, motivațiile, valorile, credințele, stilurile cognitive, trăsăturile personalității), *Capacitatea de învățare* (conștiința limbii și a comunicării, a aptitudinilor fonetice, de învățare, euristice/de descoperire), *Competențele de comunicare lingvistică* (lingvistică, sociolingvistică, pragmatică) și implicit, *Experiențele anterioare*.

8. Activitățile și evenimentele extracurriculare variate, organizate împreună cu studenții, contribuie cu succes la formarea și dezvoltarea competențelor interculturale și de comunicare lingvistică, mult solicitate de piața muncii locale și internaționale, facilitează achiziționarea unor cunoștințe și comportamente specifice, necesare pentru un dialog intercultural eficient și productiv, care să permită abordarea, perceperea, interpretarea, înțelegerea, acceptarea diferențelor dintr-un mediu străin, fără a pierde propria identitate culturală.

9. Avantajele evenimentelor extracurriculare organizate sunt multiple: antrenează studenții în varii activități tematice, socio-culturale, interesante și utile, cultivă interesul pentru subiecte actuale în materie de cultură, civilizație, valori, limbă, democrație, drepturile omului, integrare europeană, fructificând talentele personale; dezvoltă creativitatea și originalitatea, aptitudini speciale, cognitive, intelectuale, afective; abilități de a lucra în grup, de a colabora cu colegii, făcând schimb de informații și opinii; stimulează comportamente etice, civilizate; promovează un stil de comunicare adecvat unor contexte interculturale noi.

10. De obicei, activitățile extracurriculare se desfășoară într-un cadru informal, ceea ce permite studenților cu dificultăți de afirmare în mediul universitar să-și reducă nivelul de anxietate și să-și maximizeze potențialul intelectual, sporind interesul față de studierea limbilor străine și dobândirea competențelor de comunicare lingvistică și interculturală, necesare într-o societate postmodernă, plurilingvă și multiculturală. De altfel, studenții se deprind să folosească diverse surse informaționale, să sistematizeze date, învață să învețe, să negocieze, să comunice eficient, convingător, acceptă reguli, își asumă responsabilități, se autodisciplinează și automatizează.

11. Prin urmare, studiul realizat vine să confirme că scopul studierii limbilor și culturilor franceze, engleze și germane în cadrul instituției noastre este de a transforma studentul într-un utilizator competent și experimentat, mai independent în reflecții și acțiuni, mai responsabil și cooperant în relațiile cu alte persoane, din culturi diferite, de a-i dezvolta competența plurilingvă și pluriculturală „pentru a-i permite să înfrunte problemele de comunicare pe care le înaintează viața într-o Europă multilingvă și pluriculturală” [3, p.6].

12. Aplicarea pe larg a principiilor unei educații interculturale în sistemul de învățământ autohton, realizarea periodică a activităților extracurriculare în vederea formării competențelor corespunzătoare unei diversități interculturale accentuate, adaptarea acestora la nevoile personale și profesionale de dezvoltare și autorealizare a tinerilor, dobândirea autonomiei în învățarea limbilor de-a lungul întregii vieți, vor contribui la soluționarea unor probleme atât socioeconomice, cât și interculturale (etnocentrism, discriminare, xenofobie, intoleranță etnică și religioasă, inechitate socio-economică), la progres economic, bunăstare materială și spirituală.

13. În acest sens, un pas important în crearea premiselor favorabile pentru dezvoltarea competenței de comunicare lingvistică și interculturală ar fi și implementarea conceptului de interculturalitate în sistemul de educație din Republica Moldova, care pune accent pe abordarea comunicativ-acțională; strategiile didactice interactive și investigaționale; formele cooperante de învățare și colaborare atât formală, cât și informală; formarea și dezvoltarea competențelor în baza particularităților individuale, centrate pe elevi/studenti, considerând competențele ca fiind un ansamblu de valori, atitudini, capacități și cunoștințe necesare pentru a se adapta la procesul ireversibil de globalizare/mondializare și integrare europeană.

14. În concluzie, unele sugestii la nivel de departament: continuarea organizării și promovării activităților extracurriculare cu studenții pe parcursul anului universitar; identificarea unor modalități de motivare a studenților și recompensare a efortului depus; înființarea unui Club de dezbateri, a unor Cercuri studențești tematice/pe interese; implicarea activă a cadrelor didactice în organizarea, în mod

individual sau în colaborare, a varii evenimente extracurriculare utile și interesante, în scopuri educative, formative, de ghidare/orientare în carieră, de dezvoltare a competențelor, etc. Or, „*cunoștințele, deprinderile și noțiunile sunt componente importante ale succesului în toate sferile activității, dar ele nu îl asigură. Succesul depinde, de asemenea, și nu într-o măsură mică, de obiective, valori, sentimente, speranțe, motivare, independență, cooperare, perseverență și intuiție a oamenilor.*” (V. De Landsheer)

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE:

1. Abordarea prin competențe a formării universitare : probleme, soluții, perspective. Materialele conf. șt. intern. consacrate aniversării a 65-a de la fondarea Univ. de Stat „A. Russo” din Bălți, Bălți, Presa univ. bălțeană, 2011, 280 p.
2. ALEXANDRU, Florentina (2010) - *Dialogul intercultural în predarea limbilor străine spre o pedagogie a diversității socioculturale*, București, Pro Universitaria. Disponibil: <https://www.ujmag.ro/beletristica/dialogul-intercultural-in-predarea-limbilor-straine-spre-o-pedagogie-a-diversitatii-socioculturale/rasfoire/>
3. Cadru european comun de referință pentru limbi: învățare, predare, evaluare/Comitetul Director pentru Educație „Studierea limbilor și cetățenia europeană” (2003). – Chișinău, Firma editorial-poligrafică „Tipografia Centrală”, 204 p.
4. Competența de comunicare în limbi străine. Revistă de teorie și practică educațională a Centrului Educațional PRO DIDACTICA, nr.4 (86), 58 p.
5. Dicționarul explicativ al limbii române (ediția a II-a)/ Academia Română (2008), București, Editura „Univers enciclopedic”, 1192 p.
6. GORAȘ-POSTICĂ, Viorica. (coord.) (2015) - *Competența interculturală: Auxiliar didactic*. Chișinău, Centrul Educațional PRO DIDACTICA, 172 p.
7. IANIOGLO, Maria, VLAH, Maria, LEVINTII, Galina Levintii [et al.] (2020) - *Educație interculturală: Ghid metodologic și suport de curs pentru viitorii pedagogi*, Chișinău, Centrul Educațional „Pro Didactica”, Tipografia „Bons Offices”, 112 p.
8. MEIER, Olivier (2004) – *Management interculturel. Stratégie. Organisation. Performance*, Paris, Dunod, 259 p.

9. MINDRESCU, Iulia (2021) – Epistemiologia educației interculturale în perspectiva competenței-cheie de conștientizare culturală și expresie. Disponibil: https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/363-375.pdf
10. NĂSTASE, Marian (2004) - *Cultura organizațională și managerială*, București, Editura ASE, 368 p.
11. PINTILII, Ramona (2014) – *Formarea competențelor interculturale*, Târgu Jiu, Editura Academica Brâncuși. Disponibil: https://www.utgjiu.ro/ecostudent/ecostudent/pdf/2014-03/11_Ramona%20Elena%20Pintilii.pdf
12. ZAIȚ, Dumitru (2002) – *Management intercultural. Valorizarea diferențelor interculturale*, București, Editura Economică, 360 p.

**PRAXEOLOGICAL APPROACHES TO CONSECUTIVE
INTERPRETING IN THE ACADEMIC
ENVIRONMENT. MULTILINGUAL PERSPECTIVES**

**ABORDĂRI PRAXEOLOGICE ALE INTERPRETĂRII
CONSECUTIVE ÎN MEDIUL ACADEMIC.
PERSPECTIVE MULTILINGVE**

CZU 378.4:[378.147:81]

DOI <https://doi.org/10.53486/9789975147835.09>

Ina SÎTNIC, dr., lector universitar

Universitatea de Stat din Moldova

Moldova, Chișinău, str. M. Kogălniceanu, 65

inasitnic@gmail.com

ORCID: 0000-0002-8177-9866

Abstract. *The article presents an overview on the practices of consecutive interpreting in the higher-education institutions. It emphasises teaching and learning approaches from a multilingual perspective with an aim to compare the realities in different academic environments and namely Department of Translation, Interpretation and Applied Linguistics from Moldova State University (Republic of Moldova), Department of Foreign Languages and Literatures from “Alexandru Ioan Cuza” University of Iasi (Romania), Institute of Translation Studies (IT) from Charles University in Prague (Czech Republic) and Department of Translation Studies (DT) from “Constantin the Philosopher” University of Nitra (Slovakia), where I carried out research stays for my PhD studies from 2017 to 2019. This is a case-study based on personal reflections and conclusions regarding the educational process. The training practices of future interpreters at the mentioned institutions are described with regard to the curricular contents and teaching strategies used in the organisation of the teaching-learning activity: materials, methods, means, timeline distribution of the stages of the lesson, monitoring of students’ activity, degree of student involvement during the lessons and other resources aimed at achieving the set objectives.*

Key words: consecutive interpreting, multilingualism, praxeological approach.

JEL CLASSIFICATIUN: I2, J2, Z1

INTRODUCTION. SCOPE AND AIM OF THE STUDY

Multilingual language professionals, including translators and interpreters, are an important asset in the development of our society, and consecutive interpreting (CI) is one type of such a multilingual communicative activity which has become increasingly necessary in contexts that require international and intercultural communication in order to carry across messages and, therefore, to strengthen relations among people and societies. Therefore, multilingualism in society is driven by political, historical, economic and social factors [2, p.2]. Academic and scientific activities carried out through student exchange programmes, mobilities for the teaching staff, researchers and doctoral students for teaching, lectures, seminars, supervision and examinations, etc. are proof that there is need for closeness that transcends time and space, unity, sustainability, diversity, evolution and growth.

The present paper offers a comparative perspective on praxeological approaches to the subject of „Consecutive Interpreting” taught at four Eastern European and Central European higher-education institutions where I carried out research stays for my PhD studies from February 2017 to July 2019. The comparative overview is from the perspective of teaching activities at the Department of Translation, Interpretation and Applied Linguistics (Moldova State University), and had classroom observations at the Department of Foreign Languages and Literatures (“Alexandru Ioan Cuza” University of Iasi), at the Institute of Translation Studies (Charles University in Prague) and at the Department of Translation Studies (“Constantin the Philosopher” University of Nitra). Therefore, the aim of this paper is to present the educational practices at the above-mentioned institutions from a comparative point of view. The educational dimension of multilingualism in this paper is defined and explained through its social and individual dimensions [3, pp. 87-88] with emphasis on the description of different educational systems, teachers’

and learners' perceptions and roles in teaching and learning, teacher reflections on their roles in participating in the act of education. The practices oriented towards future interpreters' training and skills acquisition are described in the light of syllabi contents and teaching strategies used in the organisation of the teaching-learning process. Thus, the key-points that were reflected in the description of the didactic activities and the conclusions that were reached address the following aspects: didactic materials, methods, means, timeline distribution of the stages of the lesson, monitorisation of students' activity, and other resources aimed at achieving the set objectives.

DIVERSITY IN EDUCATIONAL SYSTEMS. THE CASE OF CENTRAL EUROPE AND EASTERN EUROPE HIGHER-EDUCATION INSTITUTIONS

At the Department of Translation, Interpretation and Applied Linguistics (Department TIAL), theoretical and practical training in CI begins in the second year of studies (4th semester) with the subject “Consecutive interpreting from English into Romanian/Russian of legal/economic texts” for which an excerpt of the syllabus provisions is presented in Annex 1, and continues in the third year (5th semester) with “Oral translation techniques. Consecutive interpreting from Romanian/Russian into English”. In the first semester of CI, students should acquire attention and concentration skills, active listening skills, mnemonic skills, and comprehension and speech analysis skills, through practical exercises, fluent expression, intralinguistic and interlinguistic reformulation of information. Consecutive interpreting is carried out on short and medium segments of meaning, initially without notes, by coordinating efforts in listening, comprehension, speech analysis and target-language rephrasing of the meaning. Towards the end of the 4th semester and the beginning with the 5th semester students are introduced to the note-taking system and techniques. Also, in the 5th semester students attend the theoretical-practical course “Oral Translation Techniques” that introduces them into the basics of practical aspects and training resources for interpreters, the linguistic corpus (interpreting different types of speeches), identifying and overcoming

problems and difficulties in interpretation, translation techniques, the importance of pre- and post-interpreting analysis.

The structure of a teaching activity in CI from English into Romanian at the Department TIAL is presented below, and is illustrated through a personal experience.

Teaching activity to train mnemonic skills in consecutive interpreting

Stage 1. Organisation moment. The teacher prepares the materials for the lesson (narrative-descriptive text for the “Shadowing” exercise with pauses, narrative-descriptive speeches with contents easily to mentally visualize) and takes attendance.

Stage 2. Engagement activity. The teacher uses the exercise “Shadowing with a twist” which involves repeating the information exactly in the language in which it was conveyed (here, English). The teacher segments the text into 5-second units of meaning and reads each segment pausing to allow students to repeat it. The exercise becomes a kind of CI and has the advantage of developing short-term memory. Frontal activity is used as form of class organisation.

Stage 3. Presentation. The teacher summarises the topic taught in the previous lesson “Role of Memory in consecutive interpreting. Types and characteristics of memory” through a question-and-answer session. The teacher announces the topic of the lesson “Active listening and speech analysis”.

Stage 4. Study. The teacher announces the title of the speech; announces the key words, including words and phrases that might cause difficulties in interpreting. Students listen to the speech and, while doing so, they take notes to answer the following questions related to the speech: *Who? What? Where? When? Why? How?* to demonstrate their understanding of the speech. The teacher applies the frontal activity and engages students in a simple “question-answer” dialogue. The teacher repeats the exercise based on another speech. The lesson continues with an exercise in gradually extending the recall. Students listen repeatedly to a narrative speech with descriptive elements. As a result of the first listening, students identify the main information in the speech. Students fill in the information with details after listening to the speech. The aim is

for students to be able to reproduce all the main ideas and as many details of the speech as possible. Students work in pairs to share information about speech content.

Stage 5. *Ensuring retention and transfer* is achieved through the method of conversation between teacher and students on what was learned during the lesson.

Stage 6. *Teacher announces homework.*

Personal reflections and concluding remarks. The teaching-learning methods used in class are, for the most part, interactive and active-participatory. Verbal communication is mostly employed, face-to-face activities and pair work are practised. All students are involved during the lesson. Narrative-descriptive speeches are used for the CI exercises, which are selected according to students' general level of linguistic skills. The teacher tries to develop students' analytical skills through active and attentive listening. Lesson stages are completed at a moderate pace, according to the students' learning abilities. Explanations and clarifications are mostly in English. Language interference with Russian is quite frequent in the process of interpreting due to the fact that some students are bilingual and they use Russian a lot. Hence, language mistakes occur more often among Moldovan students compared to the Romanian ones (based on a contrastive analysis during an empirical research with the participation of Romanian and Moldova students that we carried out in 2017). Nevertheless, from our observations, we could not conclude that the quality of the target-speech is superior among students from the department of Foreign Languages and Literatures compared to those at Department TIAL. Another peculiarity of Moldovan students is that some of them tend to use translanguaging as the process of making meaning, shaping experiences, gaining understanding and knowledge through the use of two languages [1, p. 288], in an attempt to fulfil the transfer of the message in interpreting from English into Romanian. This linguistic phenomenon can also be noticed in students' think-aloud protocol [4] in CI when they resort to Russian in order to recall the appropriate translation equivalent in Romanian.

At the Department of Foreign Languages and Literatures (“Alexandru Ioan Cuza” University of Iasi), students that specialise in “Translation and Interpreting” are trained in the subjects “Communication skills in foreign language A (translation from the press, specialised translation: economic field, consecutive interpreting)” (3rd semester) and “Communication skills in a Foreign Language A (consecutive interpreting, specialised translation: legal field, specialised translation: medical field)” (4th semester). The general framework for the subject “Communicative competence in foreign languages” taught in the 3rd semester is included in the excerpt from the syllabus (Annex 2) according to which the objectives of the subject are: - to develop communicative skills in the foreign language and in the mother tongue with a focus on translation, - to improve linguistic, textual, intercultural, thematic and technological competence, - to develop consecutive interpreting skills (CIC). Contents comprise translation of newspaper articles, specialised translation of business texts, and CI between language A or language B and the mother tongue (Romanian). Interactive teaching-learning methods are applied. The scenario of a lesson on “*Communication Skills in a Foreign Language*” is presented below.

Teaching activity to train consecutive interpreting with note-taking

Stage 1. Organisation moment. The teacher takes attendance and prepares the materials.

Stage 2. Homework check.

Stage 3. Study/ Learning activities. The teacher announces the title of the speech and gives a brief description of its contents. The speech was selected from the *Speech Repository* website. The teacher segments the speech into 1-minute units of meaning. While listening to the speech segments, all students take notes. After listening to each segment, the teacher and the students clarify the meaning of some linguistic structures that students might have difficulties with. The teacher nominates a student to interpret each segment of speech in English. If the nominated student is unable to interpret, another one takes over the task. Consecutive interpreting is followed by analysing the linguistic and non-verbal quality of each segment. Interpreting

students self-assess their interpreting and receive feedback from their peers and teacher.

Stage 4. Homework announcement.

Personal reflections and concluding remarks. Frontal work prevailed in the didactic activity. The conversational method was mainly used. Some students found it difficult to recall information from the source-speech which, as suggested by them, was attributed to the following aspects: lengthy speech segments, interpreting from the mother tongue into English was quite difficult, some terms which had not been previously discussed also posed certain difficulties. Consequently, the lesson proceeded at a moderate to slow pace. Not all the students were actively involved in the class.

At the Institute of Translation Studies (Charles University in Prague), CIC training of students in “English for Intercultural Communication” is through the subjects “Interpreting I” (4th semester), “Interpreting II” (5th semester) and “Interpreting III” (6th semester). Admission to the First Cycle of studies is based on entrance examinations. The syllabus requirements for Interpreting II are presented in Annex 3. The aims of the subject are two-way CIC training, CI with note-taking and sight-translation. The content units cover speeches that relate to current topics of general interest. The teacher uses interactive teaching-learning methods. A teaching activity for students in the subject Interpreting II has the following course:

**Teaching-learning activity for training sight-translation
competence**

Stage 1. Organisation moment. The teacher takes attendance and prepares the didactic materials: transcribed text of the speech, audio-video files, whiteboard, computer, projector.

Stage 2. Engagement activity. Students listen to a 3-minute speech and take notes. One of the students interprets the speech consecutively. Self-assessment followed by peer and teacher’s review of the quality of the target-speech are applied through correcting semantic errors and commenting on non-verbal language.

The teacher introduces the new topic “The peculiarities of sight translation”.

Stage 3. Study through demonstration. The teacher explains the specificities of sight translation (ST) and describes the steps to perform it. Students watch a demo video explaining and exemplifying the steps of the sight translation process.

Stage 4. Knowledge fixation. Students perform a ST exercise. The teacher presents the title of the text and the specialised field it belongs to and distributes handouts with different excerpts from the text to each student. For 5 minutes students process their own fragment according to ST stages. Then students translate their excerpt. The students and the teacher comment on the quality of the ST by noting the correctness of linguistic, semantic, non-verbal language, paralinguistic aspects that accompanied the translation.

The teacher continues the lesson with the CI of a speech. She gives a brief information about the contents of the speech and presents the key words. Students listen to the whole speech (4 minutes) and take notes. The meaning of unknown words and word-combinations are clarified. The speech is interpreted by 2 students. One of the interpreting students leaves the classroom. In the meantime, the remaining student presents his/her own version of the target-speech. The student who left the class is then invited to return to provide his/her version of the interpretation. This is to avoid discussion between students and, therefore, the fact of being influenced by others.

The students and the teacher assess the quality of the CI, commenting on linguistic and non-linguistic aspects, correcting errors and suggesting alternative versions.

Stage 5. Homework announcement.

Personal reflections and concluding remarks. All students were engaged in class activities, mainly through face-to-face and independent work. The tempo of the lesson was moderate to accommodate all students. The teaching-learning methods used included verbal communication method, exposition and demonstration with technical means, and exercise. Discussions and clarifications are made in students’

mother tongue, i.e., Czech. All the students were involved during the lesson.

At the Department of Translation Studies, “Constantine the Philosopher” University of Nitra, students enrolled in the study programme “Translation and Interpreting: English language and culture in combination with another language” have CI lessons during the third year: “Interpreting I” (5th semester) and “Interpreting II” (6th semester). According to the syllabus (Annex 4) the main aims are: - to develop mechanical and logical memory, - to acquire public speaking skills, - to develop verbal expression skills, mastering different types of interpreting (ST, CI with note-taking and CI without note-taking), - to enrich the vocabulary with terms from different fields, - to acquire bidirectional interpreting skills. The outline of a lesson in the subject “Interpreting II” in the is presented below.

Mnemonic skills training activity

Stage 1. Organisation moment. The teacher takes attendance.

Stage 2. Homework check. A student presents a speech prepared at home in his mother tongue. The student segments the speech based on short units of meaning (sentences). The teacher nominates several students to interpret consecutively in English. The speaker and the interpreting student stand in front of the class, facing the audience. After each interpreted segment the teacher intervenes with corrections and comments.

Stage 3. Engagement activity. The teacher asks for students’ attention through visual and auditory memory development exercises.

For visual memory, the teacher writes down 10 words on a piece of paper and shows it to the students. Students visualise the words for 30 seconds, memorise them without writing them down and enumerate them afterwards.

For auditory memory, the teacher verbalises 10 words and the students memorise as many as possible without writing them down. After the teacher says the last word, the students need to write down the memorised words. The teacher and the students check the number of memorised words.

The exercise is repeated, then the teacher asks a follow-up question about alternative ways the students can improve their memory.

Stage 4. Directed learning. Exercise for training comprehension and summarisation skills and memory development.

The teacher presents narrative-descriptive speeches, each of about 5 utterances in English. The speeches contain descriptive information that can be “visualised”, numerical information, place names, personal names. Students listen to the information without taking notes. Then, they need to retell the contents of each speech in detail in English. After each speech interpretation students summarise the speech in English.

Stage 5. The fixation of knowledge takes place through CI of a speech from English into Slovak from the *Speech Repository* website. The teacher introduces the topic of the speech, and the key words that the students should translate. The teacher segments the speech into short units of meaning of 8-10 seconds each. Students listen to each segment and interpret it. The teacher assesses the quality of the interpretation.

Stage 6. Homework announcement.

Personal reflections and concluding remarks. All the students were actively involved in the learning process. They were motivated and encouraged to learn both individually and as a group. The stages of the lesson were logical, the activities were mostly interactive and the teacher applied active-participatory methods which captured students’ attention. The speeches were segmented in order to accommodate students’ learning styles and needs, and were presented with a moderate verbal flow. Therefore, while the teacher’s role was to coordinate students’ learning activities, students were at the centre of the educational process. One student encountered difficulties in interpreting into Slovak due to the fact that his mother-tongue was Hungarian and his knowledge of Slovak was unsatisfactory. The teacher alerted the student to the necessity of improving his Slovak.

Concluding remarks on the case-study. Judging by the degree of students’ participation in the lessons, students’ linguistic skills and

the fact that the selection of candidates is on the basis of examination for admission to the First Cycle only at the Institute of Translation Studies in Prague, one can determine that the classes are quite heterogeneous. We believe that a judicious selection of prospective students prior to admission would contribute to higher education performance, although teachers have an important role in achieving it.

Another difference is the number of students per group which can impact, to some extent, the quality of the educational process. At the Department of TIAL, Chisinau and the Department of Foreign Languages and Literatures, Iasi the maximum number of students per group is 25 and 22, respectively, while at the Institute of Translation Studies (Prague) and the Department of Translation Studies, Nitra the maximum number of students is 16. The smaller the number of students, the more intensive is the skills training.

The way studies are organised at the respective institutions, the approaches to the form of study and class organisation, the use of teaching-learning methods, the degree of students' participation during the lesson, practices of teaching CI, etc., differ more or less from one educational system to another.

GENERAL CONCLUSION

The similarities and the differences that derive from the praxeological approaches in teaching CI in higher-education institutions have been drawn on account of the aspects mentioned in the paper. Therefore, based on active and passive observations (teacher's reflections), following discussions with the teachers and having access to syllabi provisions, we can conclude that the educational process is oriented towards the acquisition and development of CIC skills, although in different ways. An important common feature refers to the student being at the centre of the educational process, the teacher's role, on the other hand, being to guide, coordinate and ensure collaboration between students in order to satisfy societal requirements regardless of the language combination, directionality or interference with other languages spoken by students. In our opinion, the dimension of multilingualism

reflected at individual level (through language interference and translanguaging as identified among students at Department TIAL in Chisinau and, to a lesser extent, at the department of Translation Studies in Nitra), and at a more general inter-societal level, raises awareness about ensuing language phenomena and ensures access to different educational tools and practices which can help in understanding, tackling them (if needed) and used to the society's best interests.

BIBLIOGRAPHY:

1. BAKER, Colin (2011) – *Foundations of bilingual education and bilingualism*, Bristol, Multilingual Matters, 504 p.
2. CENOZ, Jasone, GORTER, Durk (2010) – *The Diversity of Multilingualism in Education*, In: *International Journal of the Sociology of Language*, Berlin/New York, De Gruyter Mouton, pp 37-53.
3. GABRYS-BARKER, Danuta (2017) – *New Approaches to Multilingualism Research: Focus on Metaphors and Similes*, In: *Multiculturalism, Multilingualism and the Self*, Cham, Springer, pp.77-95.
4. JÄÄSKELÄINEN, Riitta (2010) – *Think-aloud protocol*, In: *Benjamins Handbook of Translation Studies*, Amsterdam/Philadelphia, John Benjamins, pp. 371-373.

ANNEXES Course syllabus

Annex 1. Course syllabus on „Consecutive interpreting from English into Romanian/Russian of legal/economic texts”. Department TILA, Chisinau (2018)

Moldova State University
Faculty of Foreign Language and Literatures (currently Faculty of Letters)
Department of Translation, Interpretation and Applied Linguistics
Syllabus (excerpt)

Subject: Consecutive interpreting and editing from language A into the mother tongue of the economic/ legal text

Author: Rodica Caragia

Form of education: full-time.

Semester: 4th,

Number of ECTS: 5.

Contents:

- Introduction to consecutive interpreting. Economic relations of the Republic of Moldova in the geo-political space.
- Importance of memory in consecutive interpreting. Banking and financial institutions.
- Active listening and speech analysis. Receiving the message. Trade and commercial relations.
- Semantic segmentation of speech. Globalisation.
- Rephrasing speech segments. International law.
- Summarising the speech. Human rights.
- Simulating a round table on consecutive interpreting. Migration.

Generic competences

- Defining the basic concepts of the subject;
- Identifying the features of consecutive interpreting;
- Knowledge of the stages in consecutive interpreting;
- Determining the importance of pre and post interpreting analysis;
- Identifying interpreting problems and finding solutions to them;
- Knowledge of the linguistic features of different types of speech;
- Determining the peculiarities of consecutive interpreting of different types of speech;

- Knowledge of thematic vocabulary.

Specific competences

- Strengthening listening, speaking, reading and consecutive interpreting competences;
- Developing and consolidating the specialised lexis;
- Determining different interpreting problems and identifying solutions to them;
- Applying the acquired economic/legal lexis in the speech interpreting process;
- Using resources available to interpreters: dictionaries, software, online resources;
- Applying interpreting techniques in the interpreting process;
- Assessing the role of linguistic and paralinguistic elements in consecutive interpreting;
- Using appropriate linguistic structures in various communication situations.

Annex 2. Course syllabus on „Communicative Competence in Foreign Languages”. Department of Foreign Languages and Literatures, Iasi (2017)

Alexandru Ioan Cuza University, Faculty of Letters
Study Guide (excerpt)

Specialisation: TRANSLATION AND INTERPRETING

Course title: Communicative Competence in Foreign Languages

Type of course: compulsory

Level of course: BA, *Year of study:* 2nd, *Semester:* 3rd

Number of ECTS allocated: 5+5

Course objective: The six practicals (three in foreign language A-5 credits, and three in foreign language B-5 credits) that are part of this course have as a major objective the development of the students' communicative competence in the foreign languages they study as well as in their native language, laying particular emphasis on the communicative translation of source texts; at the same time, other important competences for the professional translators' activities are held in view. Thus, the course also aims to improve the students' linguistic, textual, intercultural, thematic as well as technological competences. Two of the practicals will be devoted to developing the students' skills in consecutive interpreting. *Course contents:* The practicals include translations of newspaper articles, specialised translations of business texts as well as activities of consecutive interpreting between the two foreign languages under study and the Romanian language.

Teaching methods: interactive methods, team work

Assessment methods: ongoing evaluation, mid-term test, written paper at the end of the semester

Language of instruction: one of the foreign languages under study (English, French or German) and Romanian.

Annex 3. Course syllabus on „Interpreting II”. Institute of Translation Studies, Prague (2017)

INTERPRETING II (Spanish)

Units of contents

- note taking + consecutive interpretation with notes (SP-CZ, CZ-SP)
- sight translation (SP-CZ)
- Wednesday 8:20-9:50, room 104
- Petra Mračková Vavroušová, Ph.D.

Requirements for admitting students to the examination:

- active participation in seminars, 3 absences max.
- presentation of notes + audio recordings
- presentation of bilingual terminology glossaries (30 terms)
- presentation of the interpreter’s diary (individual work)

Examination tasks:

- consecutive interpreting with note SP-CZ (cca 4 min)
- consecutive interpreting with notes CZ-SP (cca 4 min)
- sight translation SP-CZ (cca 10-12 lines)

Contents:

1. Current and general topics.
2. Sight translation.
3. Public health.
4. Education.
5. Transportation.
6. Environment.
7. European Union.
8. Current topics.

Annex 4. Course syllabus on „Interpreting 2”, Department of translation studies, Nitra (2019)

Faculty of Arts “Constantin the Philosopher” University of Nitra,
Slovakia

Course syllabus: Interpreting 2

Author: Beáta Ďuračková, PhD.

1. Introduction to interpreting. Types of interpreting.
2. Exercises for short-term memory and long-term memory development.
3. Reproduction of information based on listening to short and long speeches on general topics.
4. Short consecutive interpreting without notes, dialogue interpreting at business meetings, lectures and presentations.
5. Preparing speeches in Slovak and English (different types of speeches) and interpreting into the target language.
6. Basics of interpreting with notes.
7. Sight translation, consecutive interpreting with notes, fundamentals of simultaneous interpreting.

Conditions for obtaining sufficient ECTS:

- Absences* – A maximum of 2 absences per semester are allowed.
- Participation in seminars* – Active participation in seminars. Students’ performance shall be assessed throughout the semester on the basis of class activity and participation.
- Speech* – Students will prepare a 5-7 min. speech on any topic in English or Slovak, which shall be presented together with the related vocabulary to their classmates and teacher one week before the speech presentation. The student will not read the speech (but may use the text or notes for it). If the speech presentation is unsatisfactory, the student shall prepare another speech.
- Glossary compilation* – At the end of the semester, students shall submit a written glossary of terms used in class, in their own speeches, and in the speeches of classmates. The vocabulary shall be structured thematically according to the subject field.

În redacția autorilor

Bun de tipar 21.02.2023
Coli editoriale 7,40. Coli de tipar 9,0.
Comanda nr. 21.

Serviciul Editorial-Poligrafic
al Academiei de Studii Economice din Moldova
Chișinău, MD-2005, str. Bănulescu-Bodoni 59.
Tel.: 022-402-910